

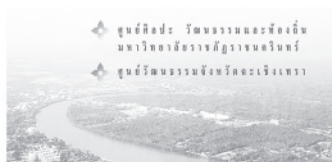
แนะนำจังหวัด **ฉะเชิงเทรา**

ฉบับ **อำเภอบางปะกง**

CHACHOENGSAO

อำเภอบางปะกง

ISBN : 974 - 9684 - 47 - 8

เจ้าของ

ศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

คณะที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ศิริภักดิ์	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
ศาสตราจารย์สุชาติ เกาทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิประจำศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ห่มศรี นพวงศ์ ณ อยุธยา	ผู้ทรงคุณวุฒิประจำศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น
อาจารย์วิรัช พงษ์โหมด	ผู้ทรงคุณวุฒิประจำศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น
อาจารย์จินดา เนื่องจำนงค์	ประธานที่ปรึกษาศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น
อาจารย์โยธิน จี๊กว่าพ	ที่ปรึกษาศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น
อาจารย์อารียา บุญทวี	ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น

คณะกรรมการผู้จัดทำ

อาจารย์วัชรพงศ์ มณีนันทวัฒน์	ประธานและผู้เรียบเรียงข้อมูล/เนื้อหา
อาจารย์สุนทรีย์ ธรรมสุวรรณ	ฝ่ายเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ
อาจารย์ธีระวุฒิ กลิ่นด้วง	ฝ่ายเอกสาร
นายณัฐพนันท์ สิงห์ยศ	ฝ่ายตรวจสอบและพิสูจน์อักษร
นางสาวนวลลออ อนุสิทธิ์	ฝ่ายเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ
นางสาวจิตติรัตน์ เอนกสุวรรณกุล	ฝ่ายประชาสัมพันธ์และฝ่ายเอกสาร
นายสุรพล โต๊ะสีดา	ฝ่ายประชาสัมพันธ์และฝ่ายเอกสาร
นางสาวอรวรรณ เล็กชะอุ่ม	กรรมการและเลขานุการ/ฝ่ายจัดทำรูปเล่ม

พิมพ์ที่

บริษัท เอ็มเอ็น คอมพิวเตอร์ จำกัด
 ๔๘๘-๔๘๐ สถานีขนส่งจันทบุรี อำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี ๒๕๐๐๐
 โทร. / แฟกซ์ ๐-๓๘๕๑-๕๗๓๐, ๐-๓๘๕๑-๕๕๓๐
 พ.ศ. ๒๕๕๘
 จำนวน ๑๕๐ เล่ม

สารจากนายอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

อำเภอบางปะกง มีสภาพพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำสูงกว่าระดับน้ำทะเลเล็กน้อย พื้นที่บางส่วนอยู่ติดทะเล เป็นป่าชายเลน ทำให้แม่น้ำบางปะกงมีสภาพน้ำจืดและน้ำเค็ม สลับกันประมาณ ๖ เดือน ก่อให้เกิดรูปแบบที่หล่อเลี้ยงวิถีชีวิต วัฒนธรรมเฉพาะลุ่มน้ำบางปะกง มีความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ควรค่าแก่การศึกษาและอนุรักษ์ไว้ให้คงต่อไป

อำเภอบางปะกง จึงได้ร่วมกับศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น ได้รวบรวมข้อมูลท้องถิ่นของแต่ละชุมชน พุทธสถาน ศิลปวัฒนธรรม หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมทั้งภูมิปัญญาการเล่นพื้นบ้านและประเพณีท้องถิ่น จึงได้จัดทำหนังสือแนะนำจังหวัดฉะเชิงเทรา ฉบับอำเภอบางปะกงจังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้เกิดเป็นองค์ความรู้กับหน่วยงานราชการ ชาวอำเภอบางปะกงสืบต่อไป

สุดท้ายอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ขอขอบคุณผู้บริหารและบุคลากรของศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ได้จัดทำหนังสือฉบับนี้ขึ้นมา เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้หน่วยงานราชการ สถานศึกษาและประชาชนต่อไป

(นายสัตย์ชัย ขจรเวหาสน์)

นายอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

บทนำ

หนังสือแนะนำจังหวัดฉะเชิงเทรา “ฉบับอำเภอบางปะกง” นี้ เป็นส่วนหนึ่งของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ การส่งเสริมสนับสนุนการทํานุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่สู่สากล มาตรการที่ ๒.๑ สนับสนุนการวิจัย งานสร้างสรรค์และพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ (พ.ศ.๒๕๕๗ - ๒๕๖๐) รวมทั้งตามพันธกิจในการส่งเสริมด้านการอนุรักษ์ ทํานุบำรุงและสร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรมของศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น ภายใต้นโยบายในการบริหารและพัฒนาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ที่เกี่ยวกับนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เน้นการแสวงหาความจริงบนพื้นฐานภูมิปัญญาของท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล โดยบูรณาการกับการศึกษาวิจัย การเรียนการสอน และการบริการวิชาการ เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาสังคมและท้องถิ่น ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

ศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เล็งเห็นว่า การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลท้องถิ่นในรูปแบบของเอกสารวิชาการ เป็นหลักฐานร่องรอยในการเล่าเรื่องราวในอดีตให้ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ส่งให้เกิดการเรียนรู้ของผู้สนใจในอนาคต เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการอนุรักษ์ สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป และแพร่หลายไปยังสังคมอื่นจนกลายเป็นประวัติศาสตร์แห่งอารยธรรมท้องถิ่น นำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบที่ ๕ การทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ขอขอบพระคุณเจ้าอาวาสวัดต่าง ๆ ในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักวัฒนธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา นายอำเภอบางปะกง ปลัดอำเภอบางปะกง สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานและบุคลากรจากองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติวัด ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อหรือตำนาน ภาษาและวรรณกรรม การละเล่นพื้นบ้าน การอนุญาตให้เข้าไปบันทึกภาพ สัมภาษณ์ การตรวจทานข้อมูลจนทำให้ได้ข้อมูลที่ค่อนข้างถูกต้องและสมบูรณ์

หากมีข้อมูลผิดพลาดในการจัดทำ คณะผู้จัดทำขอน้อมรับและขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
กรกฎาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

หน้า

สารจากนายอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำนำ

ประวัติอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติตำบลในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

- ตำบลเขาหิน
- ตำบลท่าข้าม
- ตำบลท่าสะพาน
- ตำบลบางเกลือ
- ตำบลบางปะกง
- ตำบลบางผึ้ง
- ตำบลบางวัว
- ตำบลบางสมัคร
- ตำบลพิมพา
- ตำบลสองคลอง
- ตำบลหนองจอก
- ตำบลหอมศีล

๑

๕

๕

๘

๑๖

๑๕

๒๒

๒๕

๒๘

๓๐

๓๓

๓๖

๔๐

๔๔

โบราณสถาน อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา

- วัดเขาหิน
- วัดทองนพคุณ
- วัดท่าข้ามเจริญศรัทธา
- วัดท่าสะพาน
- วัดบางเกลือ
- วัดลาดยาว
- วัดคงคาราม (วัดบน)
- วัดกลางบางปะกง (กลาง)
- วัดบำรุงธรรมราษฎร์ศรัทธาราม (วัดล่าง)
- วัดใหม่สงเคราะห์ราษฎร์ (วัดคลองผิขุด)
- วัดบางผึ้ง
- วัดอุสภาราม (วัดบางวัว)
- วัดบางสมัคร
- วัดพิมพาواس (เหนือ)
- วัดพิมพาواس (ใต้)
- วัดสุณีย์ศรัทธาธรรม

๔๘

๔๙

๕๒

๕๗

๖๐

๖๓

๖๖

๗๐

๗๓

๗๗

๘๐

๘๓

๘๗

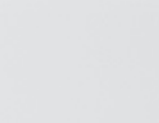
๙๒

๙๖

๙๙

๑๐๒

แนะนำจังหวัดฉะเชิงเทรา ฉบับ.....

- วัดไตรสรณาคม ๑๐๕
- วัดแสมขาวเจริญราษฎร์รธรรม ๑๐๕
- วัดหงษ์ทอง ๑๑๒
- วัดสุขาราม (สามแยก) ๑๑๘
- วัดนฤภัยประชามารุง ๑๒๑
- วัดสุคันธศีลาราม (หอมศีล) ๑๒๔
- วัดหล่อเจริญราษฎร์วราราม ๑๒๘

ภาษา วรรณกรรม และการละเล่นพื้นบ้าน ในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑๓๑

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑๓๗

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม ในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑๔๕

ประวัติอำเภอบางปะกง

จังหวัดฉะเชิงเทรา

Bangpakong Chachoengsao

ประวัติอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำขวัญอำเภอบางปะกง

กุ้ง ปลา ทุเรียน หอยใหญ่ ไข่แดง แหล่งอุตสาหกรรม

ประวัติอำเภอบางปะกง

อำเภอบางปะกง เริ่มตั้งที่ว่าการอำเภอขึ้นเป็นครั้งแรกที่ศาลาการเปรียญวัดบนคองคาราม ตำบลบางปะกง เมื่อพ.ศ. ๒๔๕๐ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๕๑ ทางราชการเห็นว่าที่ตั้งดั้งเดิมไม่ใช่จุดศูนย์กลางการติดต่อราชการ จึงย้ายมาตั้งที่ว่าการอำเภอที่ริมน้ำบางปะกง หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าสะอ้าน จนถึงปัจจุบัน

เหตุที่ชื่อ “บางปะกง” นั้น สันนิษฐานว่าตั้งตามชื่อของแม่น้ำบางปะกง เพราะอำเภอดั้งอยู่ตรงปากแม่น้ำบางปะกง ราษฎรได้อาศัยแม่น้ำเป็นเส้นชีวิตสำคัญ หรืออาจจะเพี้ยนมาจากคำว่า “บางมั่งกง” ซึ่งได้ชื่อมาจาก ปลาหมั่งกง หรือ ปลาอีกรัง ที่พบชุกชุมในถิ่นนี้

อำเภอบางปะกง มีแม่น้ำลำคลองสำคัญ คือ แม่น้ำบางปะกง คลองลำโม คลองชลประทานตามโครงการ พระองค์เจ้าไชยานุชิต เนื่องจากเป็นอำเภอดั้งอยู่ในที่ราบลุ่มทอดยาวไปถึงแนวฝั่งชายแดนด้านอ่าวไทย ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีอาชีพทำนา และทำการประมง ในปัจจุบันมีการอุตสาหกรรมเข้ามาแทนที่ เป็นที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมสำคัญๆ ๒ นิคม ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ และนิคมอุตสาหกรรมบางปะกง

บางปะกง จึงได้ชื่อว่าเป็นเมืองหน้าด่านสู่ภาคตะวันออก หรือเรียกว่า “ประตูทองของภาคตะวันออก” เมื่อเข้าสู่บางปะกง ตามเส้นทางถนนหลวงสายบางนา-ตราด จะเห็นรูปสัญลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นรูปเสาสวยงามทางด้านซ้ายมือบริเวณเชิงสะพานลอย บางปะกง นั่นคือสัญลักษณ์ “กุญแจเมือง” (ศึกษาธิการอำเภอบางปะกง, ๒๕๔๑ : ๕)

มีการกล่าวถึงอำเภอนี้ในวรรณกรรมบางเรื่อง เช่น นิราศเมืองแกลง ของสุนทรภู่ ในโคลงนิราศฉะเชิงเทรา ของกรมหลวง ภูวเนตรนรินทรฤทธิ์ นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ ได้เสด็จฯ ทอดพระเนตรเขาดิน เมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๐๒ และเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้เสด็จประพาสผ่านท้องที่อำเภอบางปะกง (ศึกษาธิการอำเภอบางปะกง, ๒๕๔๑ : ๕-๗)

อำเภอบางปะกง เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ และนิคมอุตสาหกรรมบางปะกง จึงมีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ประกอบธุรกิจผลิตผลส่งออกไปต่างประเทศ มีจำนวนมากกว่า ๓๐๐ แห่ง ทำให้สภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติเดิมไปด้วยป่าจาก ป่าชายเลน นั้นเปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้เป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ยังเป็นที่ตั้งของโรงไฟฟ้าชื่อ โรงไฟฟ้า บางปะกง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าที่ใหญ่ที่สุด โดยสามารถผลิตได้ร้อยละ ๔๕ ของการผลิตทั้งประเทศ ผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยโรงไฟฟ้า ๒ ประเภท คือ โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน ๔ เครื่อง และโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนร่วม ๔ เครื่อง โรงไฟฟ้าบางปะกง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าข้าม ในพื้นที่ ๑,๐๕๐ ไร่ โรงไฟฟ้าแห่งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จฯ มาทรงประกอบพิธีเปิด เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๗ (ศึกษาธิการอำเภอบางปะกง, ๒๕๔๑ : ๒๔)

บางปะกง ได้ชื่อว่าเป็นเมืองหน้าด่านสู่ภาคตะวันออก หรือ เรียกว่า “ประตูทองของภาคตะวันออก” เมื่อเข้าสู่บางปะกง ตามเส้นทางถนนหลวงสายบางนา-ตราด จะเห็นรูปสัญลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นรูปเสาสวยงามทางด้านซ้ายมือบริเวณเชิงสะพานลอยบางปะกง คือสัญลักษณ์ “กุญแจเมือง” เริ่มสร้างสมัยที่สร้างถนนบางนา-ตราด

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอบางปะกง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกใต้ของจังหวัดฉะเชิงเทรา บริเวณปากแม่น้ำบางปะกง ห่างจากตัวจังหวัดไปประมาณ ๒๒ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๔๕ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับอำเภอบ้านโพธิ์
ทิศใต้	ติดกับจังหวัดสมุทรปราการและอำเภอเมืองชลบุรี
ทิศตะวันออก	ติดกับอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดกับอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจุบันอำเภอบางปะกง ประกอบด้วย ๑๒ ตำบล คือ

๑. ตำบลบางปะกง
๒. ตำบลท่าสะอ้าน
๓. ตำบลสองคลอง
๔. ตำบลหอมศีล
๕. ตำบลท่าข้าม
๖. ตำบลบางสมัคร
๗. ตำบลบางวัว
๘. ตำบลบางเกลือ
๙. ตำบลบางผึ้ง
๑๐. ตำบลเขาหิน
๑๑. ตำบลหนองจอก
๑๒. ตำบลพิมพา

ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอบางปะกงมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำสูงกว่าระดับน้ำทะเล ๑-๒ เมตร พื้นที่บางส่วนอยู่ติดทะเล มีสภาพเป็นป่าชายเลน สภาพน้ำในแม่น้ำบางปะกง น้ำจะจืดอยู่ประมาณ ๖ เดือน และมีน้ำเค็มประมาณ ๖ เดือน พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ประกอบการเกษตร เช่น เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอบางปะกงประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๖ แห่ง ได้แก่

๑. เทศบาลตำบลท่าข้าม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าข้ามทั้งตำบล
๒. เทศบาลตำบลพิมพา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพิมพาทั้งตำบล
๓. เทศบาลตำบลท่าสะอ้าน ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลท่าสะอ้าน
๔. เทศบาลตำบลหอมศีล ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลหอมศีล
๕. เทศบาลตำบลบางปะกง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลบางปะกง
๖. เทศบาลตำบลบางวัว ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลบางวัว บางส่วนของตำบลบางสมัคร และบางส่วนของตำบลบางเกลือ
๗. เทศบาลตำบลบางวัวฉัตรชัย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางวัว (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลบางวัว)
๘. เทศบาลตำบลบางผึ้ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางผึ้งทั้งตำบล

อำเภอบางปะกง

๙. เทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางปะกง (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลบางปะกง)
๑๐. เทศบาลตำบลบางสมัคร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางสมัคร (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลบางวัว)
๑๑. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าसान์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าसान์ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลท่าसान์)
๑๒. องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางเกลือ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลบางวัว)
๑๓. องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสองคลองทั้งตำบล
๑๔. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองจอกทั้งตำบล
๑๕. องค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหอมศีล (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลหอมศีล)
๑๖. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหิน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเขาหินทั้งตำบล

แผนที่อำเภอบางปะกง

ประวัติตำบล

อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

Bangpakong Chachoengsao

ประวัติตำบลเขาดิน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

สภาพทั่วไปของตำบล

ลักษณะที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาดิน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๗ ตำบลเขาดิน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ห่างจากอำเภอบางปะกง ๒๒ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดฉะเชิงเทรา ประมาณ ๔๒ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๒๑.๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๓,๓๗๕ ไร่

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ	ติดกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลบางซ้อง อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	ติดกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลบางฝั้ว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันออก	ติดกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลบางหัก อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี
ทิศตะวันตก	ติดกับ	เทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ภูมิประเทศ

สภาพทั่วไป พื้นที่เป็นราบลุ่มแม่น้ำเหมาะแก่การทำเกษตรกรรมมีคลองธรรมชาติจำนวนหลายสายไหลผ่านมีแม่น้ำบางปะกงไหลขนานกับตำบล

ประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น ๒,๔๖๓ คน แยกเป็นชาย ๑,๒๑๒ คน เป็นหญิง ๑,๒๕๑ คน ๘๖๒ ครัวเรือน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๑๕ คน/ตารางกิโลเมตร

ลักษณะโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม การสัญจร

ถนนที่ใช้ในการคมนาคมและสัญจรระหว่างหมู่บ้านต่างๆ ในตำบลเขาดิน ส่วนใหญ่มีสภาพถนนเป็นถนนหินคลุก มีถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ที่มีความสำคัญและเป็นสายหลักในการคมนาคมขนส่ง และสัญจรระหว่างหมู่บ้านและตำบลใกล้เคียง ดังต่อไปนี้

ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	จำนวน ๕ สาย	รวมระยะทางประมาณ	๒,๐๐๐ เมตร
ถนนลาดยาง	จำนวน ๖ สาย	รวมระยะทางประมาณ	๗,๐๐๐ เมตร
ถนนหินคลุก	จำนวน ๕ สาย	รวมระยะทางประมาณ	๑๐,๐๐๐ เมตร

ไฟฟ้า

จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าเข้าถึง จำนวน ๗ หมู่บ้าน จำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ ๘๘

การประปา

ประปาหมู่บ้าน จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑-๗ ประชากรที่ใช้น้ำประปาคิดเป็นร้อยละ ๘๕
การประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๓ หมู่บ้าน คือหมู่ที่ ๓,๖,๗ ประชากรที่ใช้น้ำคิดเป็นร้อยละ ๓๐

การโทรคมนาคม

โทรศัพท์สาธารณะ มีจำนวนน้อยมาก

โทรศัพท์บ้าน จำนวน ๗ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๐

ด้านเศรษฐกิจ

อาชีพ ทำนา เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา รับจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรม

หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาดิน

ธนาคาร	-	แห่ง
โรงแรม	-	แห่ง
ปั้มน้ำมัน	๔	แห่ง

ด้านสังคม

การศึกษา

โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือโรงเรียนวัดเขาหิน

โรงเรียนมัธยมศึกษา	จำนวน	๑	แห่ง	คือ	โรงเรียนวัดเขาหิน
ผู้อำนวยการโรงเรียน	จำนวน	๑	คน		
ครู	จำนวน	๑๒	คน		
นักเรียนชาย	จำนวน	๑๓๐	คน		
นักเรียนหญิง	จำนวน	๕๕	คน		
รวม	จำนวน	๒๒๕	คน		

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.เขาหิน

ครูผู้ดูแลเด็ก	จำนวน	๑	คน
นักเรียนชาย	จำนวน	๑๓	คน
นักเรียนหญิง	จำนวน	๒๐	คน
รวม	จำนวน	๓๓	คน

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

วัด	๑	แห่ง	คือ	วัดเขาหิน
มัสยิด	-	แห่ง		
ศาลเจ้า	๑	แห่ง	คือ	ศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก
โบสถ์	-	แห่ง		

การสาธารณสุข

โรงพยาบาลของรัฐ	-	เตียง	-	แห่ง
สถานีอนามัยประจำตำบล	จำนวน	๑	แห่ง	
สถานพยาบาลเอกชน	-	แห่ง		
ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	-	แห่ง		
อัตราการมี และการใช้ส้วมราดน้ำ	ร้อยละ	๑๐๐		

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คลองธรรมชาติ จำนวน ๔ สาย

คือ คลองใหม่ คลองตาลอย คลองตาดอน และคลองเจ๊กปัด

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย	-	แห่ง
บ่อน้ำตื้น	-	แห่ง
หัวโยก	-	แห่ง

ประวัติตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

เมื่อในอดีต ท่าข้ามเคยเป็นจุดที่มีแพขนานยนต์ข้ามจากฝั่งท่าข้ามไปยังฝั่งบางปะกงต่อมา ในปี พ.ศ.๒๔๘๔ นั้นได้มีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเป็นสะพานแรก มีชื่อว่า สะพานเทพหัสดิน และมีถนนตัดผ่านชื่อว่า ถนนบางนา-ตราด ซึ่งยังคงอยู่จนถึงปัจจุบันนี้และนี่ก็คือที่มาของชุมชนท่าข้ามซึ่งในอดีต อยู่ในเขตการปกครองท้องถิ่นของอำเภอบางปะกงจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีด้วยกัน ๘ หมู่บ้าน ซึ่งชุมชนท่าข้ามมีการขยายตัว ทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาทางด้านถนนหนทางอย่างต่อเนื่องนอกจาก นี้ยังเป็นเขตที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากจากสภาพแวดล้อมทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมกับการเติบโตทาง เศรษฐกิจทำให้อุตสาหกรรมเติบโตไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้มีประชากรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยการประกอบอาชีพรับจ้าง ขายแรงงาน ตามโรงงานต่าง ๆ ที่มีเปิดอยู่โดยรอบทั่วไป เช่น โรงผลิตกระแสไฟฟ้าบางปะกง บริษัท ปิโตร อี จำกัด บริษัท ไทยบำรุงไทย จำกัด บริษัท ไทยฟาร์เมอร์ จำกัด บริษัท ไทยวา จำกัดและบริษัทอื่น ๆ อีกมากมาย

อำเภอบางปะกง

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ชุมชนท่าข้ามได้แยกตัวออกจาก ตำบลบางปะกง มาเป็นตำบลท่าข้าม และเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้เปลี่ยนแปลงฐานะมาเป็น สุขาภิบาลตำบลท่าข้าม ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้เปลี่ยนแปลงจากสุขาภิบาลตำบลท่าข้ามเป็น เทศบาลตำบลท่าข้าม จนถึงปัจจุบัน

สภาพทั่วไปของตำบล

ลักษณะที่ตั้ง

ตำบลท่าข้าม เป็นพื้นที่ที่แบ่งแยกจากตำบลบางปะกง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยอยู่บนฝั่งของแม่น้ำบางปะกง ห่างจากตัวเมืองฉะเชิงเทรา ประมาณ ๒๖ กิโลเมตรและห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอเมืองชลบุรี และอำเภอบางปะกง จังหวัดชลบุรี โดยมีชุมชนที่สำคัญ ๒ ชุมชน ได้แก่

ชุมชนตลาดบางแสม ตั้งอยู่บริเวณตลาดบางแสมหน้าโรงไฟฟ้าฝ่ายผลิตบางปะกง หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าข้าม

ชุมชนฝั่งโรงงานไทยวา หรือท่าข้าม เป็นชุมชนเก่าที่เกิดขึ้นริมแม่น้ำบางปะกงขยายเข้ามาตามถนนสุขุมวิทสายเก่า

เทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เดิมได้รับการจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๖ และเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลเป็น เทศบาลตำบลท่าข้าม ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒

เทศบาลตำบลท่าข้าม มีพื้นที่ในเขตการปกครองทั้งสิ้น ๒๑.๕๐ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย ๑ ตำบล ๘ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่บ้านหัวแหลม	หมู่ที่ ๑
หมู่บ้านล่าง	หมู่ที่ ๒
หมู่บ้านท่าข้าม	หมู่ที่ ๓
หมู่บ้านคลองพานทอง	หมู่ที่ ๔
หมู่บ้านบางไทร	หมู่ที่ ๕
หมู่บ้านบางแสม	หมู่ที่ ๖
หมู่บ้านคลองบางนาง	หมู่ที่ ๗
หมู่บ้านคลองตำหรุ	หมู่ที่ ๘

อาณาเขต เทศบาลตำบลท่าข้าม มีอาณาเขตใกล้เคียงติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลเขาหิน และองค์การบริหารส่วนตำบลบางผึ้ง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางผึ้ง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา องค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง อำเภอบางปะกง จังหวัดชลบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับปากอ่าวไทย แม่น้ำบางปะกง ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ประชากร

ตารางที่ ๑ ข้อมูลประชากรในเขตเทศบาลตำบลท่าข้าม

ปี พ.ศ.	จำนวนครัวเรือน	ประชากรทั้งหมด		
		ชาย	หญิง	รวม
๒๕๕๐	๖,๖๓๖	๓,๘๒๔	๔,๐๐๕	๗,๘๒๙
๒๕๕๑	๖,๕๓๑	๓,๘๒๒	๔,๐๐๑	๗,๘๒๓
๒๕๕๒	๗,๑๓๖	๓,๘๑๑	๓,๕๘๖	๗,๓๙๗
๒๕๕๓	๗,๓๐๘	๓,๘๓๗	๓,๕๘๑	๗,๔๑๘
๒๕๕๔ (ณ เม.ย.)	๗,๓๑๖	๓,๘๑๘	๓,๕๗๑	๗,๓๘๙

(ตามข้อมูลสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าข้าม)

- จำนวนหลังคาเรือนทั้งหมดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ๗,๓๑๖ บ้าน
- มีประชากรทั้งหมด ๓,๗๘๕ คน แบ่งเป็น
- จำนวนประชากรที่พิการหรือทุพพลภาพหรือป่วยเรื้อรังในเขตพื้นที่ ๕๓ คน

นอกจากนี้ ยังมีประชากรแฝงที่เข้ามาทำงานในเขตเทศบาล โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมแต่ยังไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านเข้ามาอยู่ในเขตเทศบาล เป็นจำนวนมากซึ่งคาดการณ์ว่าเบื้องต้นประมาณ ๑๐,๐๐๐ คนเศษ ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ประมาณ ๓๖๒ คนต่อตารางกิโลเมตร

ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของท้องถิ่น

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน แบ่งออกเป็น

การคมนาคม การจราจร

ชุมชนท่าข้าม เป็นทางผ่านของเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เนื่องจากมีถนนสายสำคัญพาดผ่าน จำนวน ๔ สาย ได้แก่

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิทสายเก่า)

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔ (ถนนสายบางนา - ตราด)

การทางพิเศษสายบูรพาวิถี (กรุงเทพ-ชลบุรี)

ทางหลวงกรุงเทพ-ชลบุรี หมายเลข ๗ (มอเตอร์เวย์)

เทศบาลตำบลท่าข้าม มีถนนทั้งสิ้น จำนวน ๗๑ สาย ความยาวรวมประมาณ ๔๔,๐๔๔ เมตร โดยแบ่งเป็น

ถนนลูกรัง จำนวน ๒ สาย ระยะทาง ๔๗๖ เมตร

ถนนลาดยาง จำนวน ๓๑ สาย ระยะทาง ๓๓,๔๕๓ เมตร

ถนนคอนกรีต จำนวน ๓๘ สาย ระยะทาง ๘,๔๓๔ เมตร

ถนนหินคลุก จำนวน ๔ สาย ระยะทาง ๑,๖๔๑ เมตร

นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำบางปะกง โดยใช้เรือขนส่งสินค้าออกทางปากอ่าวไทย

การประปา

เทศบาลตำบลท่าข้าม มีจำนวนครัวเรือนที่ใช้ประปา ประมาณ ๑,๗๖๒ ครัวเรือน ซึ่งการให้บริการประปาภายในเขตเทศบาลดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานประปาบางปะกง บริษัทประปาบางปะกง ซึ่งตั้งอยู่ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และการประปา ส่วนภูมิภาคจังหวัดชลบุรี เนื่องจากเทศบาลตำบลท่าข้ามเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดชลบุรี

- จำนวนครัวเรือนที่ใช้ประปา ๑,๗๖๒ ครัวเรือน
- หน่วยงานเจ้าของกิจการประปา ๑ แห่ง
- น้ำประปาที่ผลิต ๓๐,๔๑๓ ลบ.ม./วัน
- น้ำประปาที่ใช้ ๒๘,๐๐๐ ลบ.ม./วัน
- แหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปา ๓ แห่ง
- แหล่งน้ำดิบสำรอง ๓ แห่ง

ไฟฟ้า

การบริการไฟฟ้าภายในเขตเทศบาลตำบลท่าข้าม ดำเนินการโดยสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอบางปะกง กระแสไฟฟ้าที่นำมาบริการให้กับชุมชนได้รับมาจากสถานีจ่ายไฟฟ้าฉะเชิงเทรา ซึ่งปัจจุบันพบว่าในเขตเทศบาลมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน แต่การให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ (ไฟฟ้าส่องสว่าง) ยังไม่ทั่วถึงเพียงพอกับความต้องการของประชาชนและการขยายตัวของภาค อุตสาหกรรม

การสื่อสาร

เทศบาลตำบลท่าข้าม มีระบบเสียงตามสายให้บริการข้อมูลข่าวสารจำนวน ๕๐ จุด ครอบคลุมทั้ง ๘ หมู่บ้าน และหน่วยงานที่มีข่าววิทยุสื่อสารในพื้นที่ ได้แก่ อำเภอบางปะกง, เทศบาลตำบลบางปะกง, เทศบาลตำบลท่าสะอ้าน, เทศบาลตำบลบางวัว, และเทศบาลตำบลหอมศีล

- การให้บริการโทรศัพท์ในพื้นที่มี ๒ บริษัท คือ
- ๑. บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) มีจำนวน ๑,๕๑๓ เลขหมาย
- ๒. บริษัท ทีทีแอลซี จำกัด (มหาชน) มีจำนวน ๔๗๒ เลขหมาย
- จำนวนชุมสายโทรศัพท์ในเขตพื้นที่ ๑ ชุมสาย
- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข ๑ แห่ง
- สื่อมวลชนในพื้นที่/หนังสือพิมพ์ ๓ ฉบับ
- หน่วยงานที่มีข่ายวิทยุสื่อสารในพื้นที่ ๑ แห่ง

๒. ด้านเศรษฐกิจ

เดิมประชาชนประกอบอาชีพทางการเกษตร และประมงเป็นหลักแต่ในปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่เข้ามาประกอบอาชีพใน โรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมไม่ได้ผล มีปัญหาด้านการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร เนื่องจากบางฤดูกาลน้ำทะเลขึ้นสูง ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเกษตรได้ คงเหลืออาชีพเดิมบ้าง คือ ประมงปากอ่าว ซึ่งยังพอได้ผลพอสมควร และการประกอบอาชีพทางการประมงที่สำคัญ คือ การเลี้ยงปลากะพงขาวบริเวณริมแม่น้ำบางปะกง การเลี้ยงกุ้งกุลาดำและการเลี้ยงปูทะเล ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดให้ภาคตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ทำให้มีโรงงานขนาดเล็ก-ใหญ่ จำนวนมากเกิดขึ้น ซึ่งในเขตเทศบาลตำบลท่าข้ามมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการแล้วประมาณ ๕๕ แห่ง

นอกจากนี้ ยังมีการท่องเที่ยวทางธรรมชาติบริเวณปากอ่าวแม่น้ำบางปะกง ซึ่งกำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

การเกษตรกรรม

การประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมที่สำคัญในเขตเทศบาลตำบลท่าข้าม คือ การเลี้ยงปลากะพงขาว บริเวณริมแม่น้ำบางปะกง การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ และการเลี้ยงปูทะเล ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๔๐๐ ครัวเรือน

การพาณิชย์กรรมและบริการ

สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม

- ตลาดสด จำนวน ๑ แห่ง
- ร้านค้าทั่วไป เช่น ร้านขายของชำ ,อาหาร,ยา,ตัดผม ฯลฯ จำนวน ๓๐๐ ร้าน

สถานประกอบการเทศพาณิชย์

- ท่าเทียบเรือ จำนวน ๒ แห่ง (บ้านหัวแหลม หมู่ที่ ๑ และบ้านคลองตำหรุ หมู่ ๘ ตำบลท่าข้าม)

สถานประกอบการด้านบริการ

- ธนาคาร จำนวน ๑ แห่ง
- สถานพยาบาลเอกชน จำนวน ๕ แห่ง

การอุตสาหกรรม

การประกอบอุตสาหกรรมภายในเขตเทศบาลตำบลท่าข้าม ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมการผลิต เช่น อุตสาหกรรมผลิตอุปกรณ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมผลิตกระจก ฯลฯ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ทำให้มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากมาย (ปัจจุบันมีโรงงานประมาณ ๕๕ แห่ง) สามารถสร้างรายได้ ให้แก่ เทศบาลได้ทางหนึ่งตลอดจนทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ประกอบอาชีพ และมีรายได้เพิ่มขึ้น

การท่องเที่ยว

ปัจจุบันการท่องเที่ยว ทางธรรมชาติบริเวณปากอ่าวแม่น้ำบางปะกง ในพื้นที่ตำบลท่าข้าม กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนทั่วไป ได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ และสัมผัสกับของจริงตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่สำคัญ เช่น การท่องเที่ยวป่าชายเลน บริเวณเกาะกลางปากแม่น้ำบางปะกง ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ของป่าชายเลนแห่งนี้แหล่งแพร่ขยายพันธุ์สัตว์น้ำนานาชนิด เป็นแหล่งที่พักพิงและวางไข่ของนกชนิดต่าง ๆ เช่น นกกาน้ำ นกยาง นกกระปูด นกอีเป็ด นกกินปู นกปรอด นกกระเจิบ นกแขวก นกเหยี่ยว และนกนางนวล เป็นต้น

นอกจากนี้บริเวณปากอ่าวในทุกปีจะมีฝูงโลมา มาแหวกว่ายหาอาหาร (ปลาดุกทะเล) ที่ชุมชุม โดยจะมีมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ สามารถพบเห็นได้โดยง่ายเพียงนั่งเรือออกไปบริเวณปาก แม่น้ำบางปะกง (อ่าวไทย) ก็จะพบฝูงโลมา มีนักท่องเที่ยวมาชมเป็นจำนวนมาก ซึ่งขณะนี้เทศบาลตำบล ท่าข้าม จะอนุรักษ์ พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไป

๓. ด้านสังคม

ชุมชนเทศบาลตำบลท่าข้ามมีชุมชน แบ่งเป็น ๒ หมู่ โดยมีถนนสายบางนา-ตราดผ่ากลาง

๑. หมู่ ๑, ๒, ๓, และ ๘ ชาวบ้านเรียกว่า หมู่ท่าข้าม เป็นชุมชนดั้งเดิม ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง ส่วนใหญ่ยึดหลักอาชีพประมง แต่ก็มีโรงงานอุตสาหกรรมบ้างเล็กน้อย

๒. หมู่ ๔, ๕, ๖ และ ๗ ชาวบ้านเรียกว่า หมู่บางแสม เป็นชุมชนที่หนาแน่นด้วยประชากร มี โรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก

ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัด จำนวน ๒ วัด คือ วัดท่าข้ามเจริญศรัทธา และวัดทองนพคุณ(บางแสม)

วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ที่สำคัญ ได้แก่

๑. ประเพณีสงกรานต์ จัด ให้มีขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี ทางเทศบาลได้จัดให้มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ และรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ รวมทั้งมีการละเล่นแบบไทย เช่น การชกมวยทะเลปีดดาตีหม้อ วิ่งกระสอบ เป็นต้น

๒. ประเพณีแห่เทียนพรรษา จัดให้มีขึ้นในเดือนกรกฎาคมของทุกปี ทางเทศบาลได้ ร่วมกับโรงเรียนบ้านท่าข้าม (ตั้งตรงจิตร ๑๐) จัดงานแห่เทียนพรรษา ทำบุญตักบาตร และเวียนเทียน

๓. ประเพณีลอยกระทง จัดให้มีขึ้นในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ทางเทศบาลได้จัดงานลอยกระทงขึ้นที่ ริมแม่น้ำบางปะกง บริเวณสะพานเทพหัสดิน (สะพานขาดฝั่งท่าข้าม)

การศึกษา

สถานศึกษาในเขตเทศบาล มีจำนวน ๓ โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๓ โรงเรียน ได้รับเงินสนับสนุนจากเทศบาล มีดังนี้

๑. โรงเรียนบ้านท่าข้าม

จำนวนครู ชาย ๔ คน หญิง ๕ คน รวม ๑๓ คน

จำนวนนักเรียน ชาย ๒๒๔ คน หญิง ๒๐๓ คน รวม ๔๒๗ คน

จำนวนห้องเรียน ๑๗ ห้อง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนบ้านท่าข้าม

จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก ชาย - คน หญิง ๒ คน รวม ๒ คน

จำนวนนักเรียน ชาย ๒๔ คน หญิง ๒๒ คน รวม ๔๖ คน

จำนวนห้องเรียน ๒ ห้อง

๒. โรงเรียนคลองพานทอง

จำนวนครู ชาย ๑ คน หญิง ๖ คน รวม ๗ คน

จำนวนนักเรียน ชาย ๖๒ คน หญิง ๔๕ คน รวม ๑๐๗ คน

จำนวนห้องเรียน ๘ ห้อง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนคลองพานทอง

จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก ชาย - คน หญิง ๒ คน รวม ๒ คน

จำนวนนักเรียน ชาย ๑๐ คน หญิง ๑๒ คน รวม ๒๒ คน

จำนวนห้องเรียน ๑ ห้อง

๓. โรงเรียนวัดบางแสม

จำนวนครู ชาย ๔ คน หญิง ๑๘ คน รวม ๒๒ คน

จำนวนนักเรียน ชาย ๒๔๓ คน หญิง ๒๔๕ คน รวม ๔๘๖ คน

จำนวนห้องเรียน ๑๖ ห้อง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดบางแสม

จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก ชาย - คน หญิง ๒ คน รวม ๒ คน

อำเภอบางปะกง

จำนวนนักเรียน ชาย ๓๓ คน หญิง ๓๖ คน รวม ๖๙ คน

จำนวนห้องเรียน ๒ ห้อง

กีฬา/นันทนาการ

สนามกีฬาส่วนใหญ่ใช้พื้นที่สาธารณะของหมู่บ้าน ในการออกกำลังกาย เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ และใช้สนามของโรงเรียน
โรงไฟฟ้าบางปะกง นอกจากนี้เทศบาลยังได้จัดโครงการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพบริเวณเทศบาล

๔. ด้านสาธารณสุข

การบริการด้านสาธารณสุข

สถานอนามัยตำบลท่าข้าม จำนวน ๑ แห่ง

ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลตำบลท่าข้าม จำนวน ๑ แห่ง

บุคลากรทางการดำเนินงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่

๑. นักบริหารงานสาธารณสุข จำนวน ๑ คน

๒. เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข จำนวน ๑ คน

๓. พยาบาลวิชาชีพ จำนวน ๓ คน

๔. นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน ๑ คน

๕. นักวิชาการสุขภาพบาล จำนวน ๑ คน

๖. เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชน จำนวน ๑ คน

๗. อสม. จำนวน ๒๑๐ คน

ผู้เข้ารับการรักษาในศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลตำบลท่าข้าม มีจำนวน ๑,๕๕๒ คนต่อปี

สาเหตุการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลตำบลท่าข้าม

- อุบัติเหตุ ๒ ราย/ปี คิดเป็นงบประมาณในการรักษาทั้งสิ้น - บาท
- สาเหตุอื่น ๑,๕๕๐ ราย/ปี คิดเป็นงบประมาณในการรักษาทั้งสิ้น - บาท

ประเภทการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลตำบลท่าข้าม ๓ อันดับแรก คือ

๑. โรคระบบทางเดินหายใจ
๒. โรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก
๓. โรคระบบกล้ามเนื้อ

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สถิติเพลิงไหม้ในรอบปี (๑ ม.ค. - ๓๑ ธ.ค. ๕๕) จำนวน ๒๑ ครั้ง

๑. รถยนต์ดับเพลิง จุน้ำได้ ๕,๐๐๐ ลบ.ม. จำนวน ๑ คัน

๒. รถยนต์ดับเพลิง จุน้ำได้ ๖,๐๐๐ ลบ.ม. จำนวน ๑ คัน

๓. รถยนต์ดับเพลิง จุน้ำได้ ๑๒,๐๐๐ ลบ.ม. จำนวน ๑ คัน

๔. รถกระเช้า จำนวน ๑ คัน

๕. เครื่องดับเพลิงชนิดหาลาม จำนวน ๒ เครื่อง

๖. พนักงานดับเพลิง จำนวน ๗ คน

๗. การฝึกซ้อมบรรเทาสาธารณภัยปีที่ผ่านมา จำนวน ๑๗ ครั้ง

สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ภูมิอากาศ

(ปีปัจจุบัน) อุณหภูมิสูงสุด ๓๘ องศาเซลเซียส ต่ำสุด ๓๐ องศาเซลเซียส
ขณะ

- ปริมาณขยะ ๒๕ ตัน/วัน
- รถยนต์ที่ใช้จัดเก็บขยะ รวม ๓ คัน แยกเป็น (แยกตามขนาดความจุขยะ)
- รถยนต์คันที่ ๑ รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ ๔ ลบ.หลา
- รถยนต์คันที่ ๒ รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ ๑๐ ลบ.หลา
- รถยนต์คันที่ ๓ รถเก็บขนขยะ ขนาดความจุ ๑๒ ลบ.หลา

- ขยะเก็บขนได้ จำนวน ๒๐ คัน

- ขยะที่กำจัดได้ จำนวน ๒๐ คัน

- ที่ดินสำหรับกำจัดขยะที่กำลังใช้ จำนวน ...๓๗...ไร่ ตั้งอยู่ที่ ม.๘ ต.เขาคันทรง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ห่างจากเขต
ท้องถิ่นเป็นระยะทาง.....๓๐.....กม.

๕. ด้านการเมือง การบริหาร

การบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าข้าม ประกอบด้วย

๑. ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าข้าม จำนวน ๑๒ คน

๒. ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร โดยมีนายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรี จำนวน ๓ คน โดยมี
ปลัดเทศบาล ซึ่งเป็นพนักงานประจำ เป็นหัวหน้าปกครอง บังคับบัญชาพนักงาน

เทศบาลทำหน้าที่ในการบริหารงานเทศบาล รับนโยบายจากคณะผู้บริหารไปปฏิบัติและดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ
แบบแผนการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าข้ามเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ บทบัญญัติ แห่ง กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หรือ
คำสั่ง ที่กำหนดไว้ ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล และหน้าที่ตาม พ.ร.บ. แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ตาม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ แก้ไขฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๐
มาตรา ๕๑ เทศบาลตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังนี้

๑. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

๒. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

๓. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

๔. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

๕. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

๖. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

๗. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

๘. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๙. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง
การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ว่าด้วยการนั้น
และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

๑. ให้มีน้ำสะอาด หรือ การประปา

๒. ให้มีโรงฆ่าสัตว์

๓. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

๔. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน

๕. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร

๖. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้

๗. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือ แสงสว่างโดยวิธีอื่น

๘. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ

๙. เทศพาณิชย์

ประวัติตำบลท่าสะอ้าน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

เดิมท้องที่ตำบลท่าสะอ้าน เป็นป่าจากและป่าเสมขึ้นรกทึบ มีราษฎรในพื้นที่ตำบลบางผึ้ง และตำบลเขาหิน ใช้เป็นทางสัญจรไปมาระหว่างตำบลบางวัว ตำบลบางสมัคร การเดินทางในสมัยก่อนนั้น มีความยากลำบาก เพราะในสมัยก่อนไม่มีถนนหนทางเช่นสมัยปัจจุบัน จึงต้องเดินทางลัดเลาะมาทางป่าจากและป่าเสม ซึ่งทางส่วนใหญ่พลูเป็นโคลนตม มีฝูงลูกชุนมาก และกล่าวกันมากว่า จะถึงท่าข้ามแม่น้ำบางปะกง ตรงที่ตั้งตำบลท่าสะอ้านนี้ ผู้เดินทางถึงกับสะอื้น เพราะความลำบากในการเดินทาง จึงเรียกท่าข้ามแม่น้ำบางปะกงนี้ว่า “ท่าสะอื้น” ต่อมาคงเห็นว่าคำว่า “สะอื้น” เป็นคำไม่ไพเราะ จึงเรียกเพี้ยนเป็น “ท่าสะอ้าน” และมีชุมชนหนาแน่นในโอกาสต่อมา ทางราชการจึงได้ตั้งเป็นตำบลขึ้นเรียกว่า “ตำบลท่าสะอ้าน” ขึ้นอยู่กับอำเภอบางปะกง ซึ่งแต่เดิมตั้งอยู่ตำบลบางปะกง ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ ทางราชการพิจารณาเห็นว่าอำเภอบางปะกง ตั้งอยู่ที่ตำบลบางปะกงไม่เหมาะสม จึงได้ย้ายที่ว่าการอำเภอบางปะกงมาตั้งที่ตำบลท่าสะอ้าน แต่ยังคงเรียกชื่อ ที่ว่าการอำเภอบางปะกง ตามชื่อเดิม

สภาพทั่วไป

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลบางปะกงเทพรังสรรค์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	แม่น้ำบางปะกง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลบางวัวฉะเชิงเทรา

ภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไป พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำบางปะกงไหลผ่าน

จำนวนหมู่บ้าน

แบ่งเป็นพื้นที่การปกครองออกเป็น ๗ หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ ๑ ชื่อหมู่บ้านท่าไทร มีนายอานนท์ พุทธรักษา เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๒ ชื่อหมู่บ้านคลองใหม่ มีนายอุดม โกศประเสริฐ เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๓ ชื่อหมู่บ้านคลองบ้านหมู มีนายฉลอง เรืองโชติ เป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๔ ชื่อหมู่บ้านบ้านหมู มีนายฉัฐพล รอดทอง เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๕ ชื่อหมู่บ้านคลองท่าสะอ้าน มีนายสราวุธ น่วมรัมย์ เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๖ ชื่อหมู่บ้านประตูน้ำปากตะคลอง มีนางประไพศรี ชีวหาร เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ ๗ ชื่อหมู่บ้านท่าไทร มีนายปรามิทธิ์ เอี่ยมศรี เป็นผู้ใหญ่บ้าน

ประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น ๒,๘๓๑ คน แยกเป็นชาย ๑,๓๖๑ คน เป็นหญิง ๑,๔๗๐ คน มีจำนวนครัวเรือน ๕๓๒ ครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย ๒๕๗ คน / ตารางกิโลเมตร

สภาพทางสังคม

๑. การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา ๒ แห่ง

โรงเรียนจันทร์เจริญ จำนวนนักเรียน ๓๒ คน ชาย ๔๑ คน หญิง ๓๑ คน

โรงเรียนวัดท่าสะอ้าน(บูรณะสินอนสุรณ) จำนวนนักเรียน ๓๒๕ คน ชาย ๑๕๗ คน หญิง ๑๖๘ คน

- ๑) โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง

- ๒) โรงเรียนอาชีวศึกษา จำนวน - แห่ง

- ๓) โรงเรียน / สถาบันชั้นสูง จำนวน - แห่ง

- ๔) ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน /ห้องสมุดประชาชน จำนวน ๓ แห่ง

๒. สถาบันและองค์การทางศาสนา

- วัด / สำนักสงฆ์ จำนวน ๑ แห่ง
- มัสยิด จำนวน - แห่ง
- ศาลเจ้า จำนวน - แห่ง
- โบสถ์ จำนวน - แห่ง

๓. การสาธารณสุข

- โรงพยาบาลรัฐ / ขนาดเตียง จำนวน ๑ แห่ง
- สถานีอนามัยประจำตำบล / หมู่บ้าน จำนวน - แห่ง
- สถานพยาบาลเอกชน จำนวน - แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน - แห่ง

อัตรามีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐

สภาพทางเศรษฐกิจ

๑. อาชีพ

- เกษตรกรรม เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา ทำนาข้าว
- ค้าขาย
- รับจ้าง ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม

๒. หน่วยธุรกิจในเขต อบต.

- ธนาคาร - แห่ง
- โรงแรม/อพาร์ทเมนต์ ๑ แห่ง
- โรงงานอุตสาหกรรม ๑๕ แห่ง
- ปั๊มน้ำมันและก๊าซ - แห่ง
- คลังสินค้าข้าว ๑ แห่ง
- นิคมอุตสาหกรรม ๑ แห่ง
- แพนปูน ๑ แห่ง
- ร้านอาหาร ๑ แห่ง

ประวัติตำบลบางเกลือ

อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

แต่เดิมมีวัดเก่าตั้งอยู่ทางฝั่งเหนือของลำคลองลำโรง ห่างจากวัดปัจจุบัน ประมาณ ๒๐ เส้น วัดเดิมจะมีชื่ออย่างไร ไม่ปรากฏหลักฐาน แต่ทราบมา ไม่ใช่ชื่อวัดบางเกลือเหมือนปัจจุบันนี้ คงจะใช้ชื่อตามชื่อของหมู่บ้าน ซึ่งหมู่บ้านนี้แต่เดิมมีชื่อว่า บ้านมะพร้าว หรือบ้านชวดพร้าว วัดก็ตั้งชื่อว่าวัดบ้านมะพร้าว หรือวัดชวดพร้าว เพราะตามหลักฐานจากคำบอกเล่าต่อกันมา และหลักฐานจากนิราศเมืองแกลงของสุนทรภู่ได้กล่าวไว้ถึงคราวเดินทางโดยทางเรือ ไปเมืองแกลงจังหวัดระยอง ออกจากกรุงเทพฯ ล่องมาตามลำคลองลำโรง เรื่อยมาจนถึงหมู่บ้านระกาศ หมู่บ้านบางสมัคร และถึงหมู่บ้านมะพร้าว (หมู่บ้านบางเกลือปัจจุบัน) เลยไปถึงหมู่บ้านบางวัว แล้วเลยไปออกปากตะคลอง (สมัยนั้นยังไม่มีประตูน้ำ) เมื่อพิจารณาตามสภาพภูมิศาสตร์แล้วพอจะเชื่อได้ว่าลำคลองลำโรงในสมัยนั้นคดเคี้ยวมาก เมื่อออกจากกรุงเทพฯ จะต้องถึงบางสมัครก่อนแล้วจึงจะถึงบ้านมะพร้าว (บางเกลือปัจจุบัน) ปัจจุบันนี้คลองลำโรงได้ถูกขุดลัดตัดให้ตรง จึงทำให้การเดินทางจากกรุงเทพฯ จะต้องถึงหมู่บ้านบางเกลือก่อนจึงจะถึงหมู่บ้านบางสมัคร จึงเชื่อได้ว่าหมู่บ้านมะพร้าวตามในนิราศเมืองแกลงของสุนทรภู่นั้น ก็คือ หมู่บ้านบางเกลือในปัจจุบันนี้เอง (ที่ได้ชื่อว่าตำบลบางเกลือนี้จะเล่าความเป็นไปในตอนหลัง) ดังนิราศเมืองแกลงของสุนทรภู่ว่าในตอนหนึ่งว่า “ถึงห่อมย่านบ้านระกาศต้องลงถ่อ คอยลอรอเรียงลำตามน้ำไหล จนล่งเข้าหัวป่าพนาลัย ล้วนเงาไม่มีคดลำในลำคลอง” ฯลฯ วัดบ้านมะพร้าว หรือวัดชวดพร้าว คงสร้างขึ้นในปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ประมาณ พ.ศ.๒๒๗๐ วัดและหมู่บ้านตำบลบ้านพร้าว

อำเภอบางปะกง

แม่น้ำเจ้าพระยาไหลลงสู่ทะเล

หรือชาวพรวนี้ ตามคำบอกเล่าต่อ ๆ กันมาว่า แต่เดิมเป็นหมู่บ้านที่เจริญรุ่งเรือง มีบ้านเรือนอยู่หนาแน่นทั้ง ๒ ฝั่งคลอง และมีวัดดังกล่าแล้ว แต่หมู่บ้านนี้เจริญรุ่งเรืองอยู่ประมาณ ๓๐-๔๐ ปีเท่านั้น กล่าวคือเจริญรุ่งเรืองอยู่ถึงประมาณ พ.ศ. ๒๓๑๐ ก็กลับต้องเป็นหมู่บ้านร้าง สาเหตุที่ต้องรกร้างว่างเปล่า ก็เนื่องจากว่า ราษฎรในหมู่บ้านเกิดแตกแยกความสามัคคีกัน มีการฆ่าฟันล้างโคตรกันบ้าง มีขโมยและโจรชุกชุม ประการสำคัญมีการลักพาบ้านเรือนจนบ้านเรือน ๒ ฝั่งคลองมอดไหม้ไปหมด ผู้คนต้องอพยพไปยังถิ่นอื่น อีกประการหนึ่งอาจเกิดจากหิโรครบาดอย่างร้ายแรง คือ อหิวาตกโรค และไข้ทรพิษ หรืออาจจะเป็นเพราะราษฎรได้ข่าวว่ากรุงศรีอยุธยาแตก เกรงจะถูกจับเป็นเชลยจึงได้อพยพไปอยู่ที่อื่น ในขณะที่สุนทรภู่ มาถึงตำบลบ้านมะพร้าว (บางเกลือปัจจุบัน) ประมาณ พ.ศ.๒๓๕๐ ก็พบว่า หมู่บ้านมะพร้าวนี้อาจร้างว่างเปล่าไม่มีบ้านเรือนหรือผู้คน จึงกล่าวไว้ในนิราศว่า มีจระเข้ชุกชุม

ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๓ ประมาณ พ.ศ.๒๓๗๕ ได้มีราษฎรชาวมอญซึ่งอพยพมาจากปทุมธานีบ้าง มาจากอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการบ้าง และอพยพมาจากที่อื่นๆ บ้าง ค่อยๆ ทบยกันมาตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณนี้ เพราะเห็นว่าทำเลเหมาะสม เนื่องจากบริเวณเหล่านี้มีโลกและเนินดินอยู่มากพอที่จะปลูกอาคารบ้านเรือน ให้พ้นจากน้ำท่วมได้ บริเวณที่ชาวมอญมาอยู่ใหม่นี้พอจะอนุมานได้ว่า มีอยู่ ๕ กลุ่ม หรือ ๕ เกาะ ใกล้เคียงกัน กลุ่มหนึ่งอยู่ใกล้กับวัดปัจจุบันอยู่ในเขตหมู่ ๓ ของตำบลบางเกลือ กลุ่มที่สอง อยู่ตรงข้ามกับวัดบางเกลือปัจจุบัน ปัจจุบันอยู่ในเขตหมู่ที่ ๔ กลุ่มที่ ๓ อยู่ตรงข้ามกับวัดเดิม (วัดบ้านมะพร้าวหรือชาวพรวนี้) ซึ่งห่างจากวัดปัจจุบันประมาณ ๑๗ เส้น ปัจจุบันอยู่ในเขตหมู่ที่ ๑ กลุ่มที่ ๔ อยู่ในบริเวณวัดเดิม (วัดบ้านมะพร้าว) ปัจจุบันอยู่ในเขตหมู่ที่ ๑ หมู่บ้านที่ยังอยู่ทั้ง ๕ กลุ่มนี้ ตั้งอยู่ใกล้กับคลองๆ หนึ่ง ไม่ทราบชื่อเดิม ลำคลองนี้เป็นลำคลองที่ชาวเรือใช้ลำเลียงเกลือจากหมู่บ้านฝู๊ด ตำบลบางปะกง ไปขายในท้องถิ่นต่างๆ จึงเรียกกันว่า คลองเกลือ (ปัจจุบันนี้เรียกว่า คลองศาลเจ้า) คลองนี้อยู่ห่างจากวัดปัจจุบันนี้ประมาณ ๕ เส้น หมู่บ้านทั้ง ๕ จึงมีชื่อรวมกันว่า หมู่บ้านตำบลบางเกลือและใช้เป็นชื่อตำบลในเวลาต่อมา

ลักษณะที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่เลขที่ ๑๕/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลบางเกลือ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอบางปะกง อยู่ห่างจากอำเภอบางปะกงประมาณ ๑๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่รวม ๑๒.๕๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๘,๑๘๘.๗๕ ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๓๕ โดยมี นายไชยณรงค์ เย็นใจ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คนปัจจุบัน

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลหอมศีล ตำบลบางสมัคร และตำบลบางปะกง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลหอมศีล และตำบลบางปะกง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลบางสมัคร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลหอมศีล

ภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไป พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มสูงกว่าระดับน้ำทะเล ๑-๒ เมตร มีคลองส่งน้ำเล็กๆ ทั้งที่เกิดเองตามธรรมชาติและที่ขุดโดยกรมชลประทาน เพื่อนำน้ำไปใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรและบริโภค

จำนวนหมู่บ้าน

แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๓ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑ ชื่อบ้านบางเกลือ มีนายสมนึก หงษ์เจริญ เป็นกำนัน

หมู่ที่ ๒ ชื่อบ้านสีกัด ๔๐ ตะวันออก มีนายเฉลิมชนม์ ทองคำ เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ ๓ ชื่อบ้านหน้าวัดบางเกลือ มีนายธรรมนุญ สาดสนธิ์ เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ ๔ ชื่อบ้านคลองพระยาวิสูตร มีนายประสาร เย็นใจ เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ ๕ ชื่อบ้านลาดยาว มีนายจุฬพล ชื่นชม เป็นผู้ใหญ่บ้าน
 หมู่ที่ ๖ ชื่อบ้านบางครก มีนายวันเพ็ญ กุมภาศรี เป็นผู้ใหญ่บ้าน
 หมู่ที่ ๗ ชื่อบ้านคลองใหม่ มีนายสุพัฒน์ ชุ่มชูจันทร์ เป็นผู้ใหญ่บ้าน
 จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต.เต็มหมู่บ้าน มี ๖ หมู่ ได้แก่ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ และ หมู่ ๖
 จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต.เป็นบางส่วน มี ๑ หมู่ ได้แก่ หมู่ที่ ๑

ท้องถิ่นอื่นในตำบล

- จำนวนเทศบาล ๑ แห่ง ได้แก่ เทศบาลบางวัว

ประชากร

มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ทั้งสิ้น ๔,๘๔๖ คน แยกเป็นชาย ๒,๓๔๐ คน เป็นหญิง ๒,๕๐๖ คน มีจำนวนครัวเรือน ๑,๑๑๒ ครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย ๒๕๗.๔๕ คน/ตารางกิโลเมตร

ประวัติตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

แต่เดิมประชาชนชาวพื้นถิ่นของหมู่บ้านบางปะกงอยู่ใน เขตการปกครองของแขวงเมืองชลบุรี ต่อมาถูกยกฐานะเป็นตำบลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ “คำว่าบางปะกง” นี้มีหลากหลายที่มาที่กล่าวไว้ว่า เดิมพื้นที่บริเวณที่เป็นที่ตั้งของตำบลมีลักษณะภูมิศาสตร์เป็นที่ราบลุ่มปากแม่น้ำ พื้นที่โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๑ - ๒ เมตร โดยในบริเวณปากแม่น้ำบางปะกงนี้เป็นบริเวณที่มี “ปลาอีกรัง” อาศัยอยู่ชุกชุมมาก ผู้คนเลยเรียกพื้นที่บริเวณนี้ว่า “บางปลาอีกรัง” แต่ในปัจจุบันนี้เนื่องจากสภาพปัญหามลภาวะทางน้ำทำให้ปลาอีกรังได้สูญหายไปจากปากแม่น้ำแล้ว นอกจากนี้ชื่อบางปะกงยังมีปรากฏอยู่ในนิราศเมืองแกลงของท่านมหากวีสุนทรภู่ แต่ท่านจินตนาว่า “บางมังกง” เหตุที่เรียกว่าบางมังกงก็เพราะว่าเมื่อท่านเดินทางมาถึงบริเวณนี้ท่านได้ จอดเรือแวะพักบริเวณบางปะกงล่างซึ่งเป็นย่านที่พักอาศัยของชุมชนชาวจีน เมื่อท่านได้สอบถามประชาชนที่อยู่ในบริเวณนี้ด้วยความที่ว่าเป็นชุมชนชาวจีน การพูดจาสื่อสารก็ผิดเพี้ยนไปบางท่านจึงได้รับคำตอบว่าบางมังกง และต่อ ๆ มาก็คงจะเกิดความผิดเพี้ยนเกิดขึ้นกับการสื่อสารกันเป็นทอด ๆ มาเรื่อย ๆ จนในที่สุดก็กลายเป็น “บางปะกง” ดังเช่นในปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนตำบลบางปะกงที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ที่ได้มีการประกาศจัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรก ในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๘ มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยอยู่ห่างจากอำเภอ ๖ กิโลเมตร ตั้งอยู่เลขที่ ๗ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลบางปะกงได้ยกฐานะเป็น เทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ และมีผลเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๕ หมู่ ๑๖ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

สภาพทั่วไป

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัคร
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ปากแม่น้ำบางปะกง ตรงข้ามกับเทศบาลตำบลท่าข้าม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ฝั่งแม่น้ำบางปะกง ตรงข้ามกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางฝ้าง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ และองค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง

เนื้อที่
 เทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์ มีเนื้อที่ ประมาณ ๓๔.๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็น ๒๑,๗๕๐ ไร่

ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มปากแม่น้ำสูงกว่าระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ ๑ - ๒ เมตร พื้นที่เหมาะสมแก่การเกษตรกรรม ซึ่งในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรม เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา และการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมอาชีพประมงเลี้ยงกุ้งและปลา

เขตการปกครอง

ตำบลบางปะกงมีแบ่งเนื้อที่การปกครองออกเป็น ๒ ส่วน คือส่วนหนึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางปะกง อีกส่วนหนึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์ ซึ่งตำบลบางปะกงแบ่งเขตการปกครองออกเป็นทั้งหมด ๑๕ หมู่บ้าน จำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์มีอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น จำนวนหมู่บ้าน ๑๐ หมู่ ได้ดังนี้

๑. จำนวนหมู่บ้านในเขต ทต. เต็มทั้งหมู่บ้าน ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗

๒. จำนวนหมู่บ้านในเขต ทต. บางส่วน ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑, ๑๑, ๑๘, ๑๙ จำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์

หมู่ที่ ๑ หมู่บ้าน บ้านบน

หมู่ที่ ๑๑ หมู่บ้าน สามแยกนอก

หมู่ที่ ๑๒ หมู่บ้าน คลองอ้อม

หมู่ที่ ๑๓ หมู่บ้าน คลองหัวจาก

หมู่ที่ ๑๔ หมู่บ้าน คลองฝูุดด้านนอก

หมู่ที่ ๑๕ หมู่บ้าน คลองฝูุดด้านใน

หมู่ที่ ๑๖ หมู่บ้าน คลองยายใหม่

หมู่ที่ ๑๗ หมู่บ้าน สกัฒ์สีสิบ

หมู่ที่ ๑๘ หมู่บ้าน ปากคลองยายเม้ย

หมู่ที่ ๑๙ หมู่บ้าน เมืองใหม่

ท้องถิ่นอื่นในตำบล ได้แก่ เทศบาลตำบลบางปะกง

สภาพทางสังคม

ประชากร

ประชากรตามทะเบียนราษฎร ๗,๒๐๑ คน แยกเป็นชาย ๓,๕๔๒ คน หญิง ๓,๖๕๙ คน จำนวนครัวเรือน ๑,๕๔๐ ครัวเรือน รวมประชากรทั้งสิ้น ๗,๒๐๑ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๒๖๕ คน/ตารางกิโลเมตร

การศึกษา

มีสถานศึกษาในเขตเทศบาลตำบลทั้งสิ้น ๔ แห่ง รายละเอียดดังนี้

สถานศึกษาในระดับประถมศึกษา ๒ แห่ง คือ

- โรงเรียนพระพิมลเสนี (พร้อม หงสกุล) หมู่ที่ ๑๓

- โรงเรียนพรหมมานุเคราะห์ หมู่ที่ ๑๖

สถานศึกษาในระดับประถมศึกษา (โรงเรียนขยายโอกาส) ๑ แห่ง คือ

- โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง หมู่ที่ ๑๔

สถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ๑ แห่ง

- โรงเรียนบางปะกง “บวรวิทยายน” หมู่ที่ ๑๓

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัดในพระพุทธศาสนา ๑ แห่ง ได้แก่ วัดใหม่สงเคราะห์ราษฎร์ (วัดฝูุด)

สาธารณสุข

เทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์มีสถานบริการทางสาธารณสุข ดังนี้

- โรงพยาบาลของรัฐขนาด ๖๐ เตียง ๑ แห่ง “โรงพยาบาลบางปะกง”

- ศูนย์สุขภาพ ๑ แห่ง

- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๒ แห่ง

- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ เต็มพื้นที่ ๑๐๐ %

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลบางปะกงพรมเทพังสรรค์มีสถานีตำรวจภูธร และสถานีตำรวจทางหลวง ๒ แห่งเพื่อบริหารจัดการในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอบางปะกง
- สถานีตำรวจทางหลวงบางปะกง

ประวัติตำบลบางฝั้ว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

ตำบลบางฝั้ว เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามประวัติ ผู้เฒ่าผู้แก่ของตำบลเล่าว่า สมัยก่อนเป็นเกาะกลางแม่น้ำ มีถ้ำอยู่ใต้น้ำ เวลาทำบุญก็นำตะกร้าผูกเชือกหย่อนลงในถ้ำ ก็จะได้งานขามให้ชาวบ้านได้ใช้สำหรับทำบุญเสร็จแล้วก็นำไปใส่ตะกร้าคืนสู่ถ้ำ ต่อมาคืนไม่ครบ ถ้ำจึงปิด เมื่อมีการบุกเบิกป่าเพื่อทำการเกษตรพบฝั้วจำนวนมากจึงตั้งชื่อว่าตำบลบางฝั้ว ต่อมาพื้นที่ส่วนที่เป็นภูเขาและมีถ้ำได้แยกพื้นที่ตั้งเป็นตำบลใหม่ชื่อตำบลเขาหิน ปัจจุบันตำบลบางฝั้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอบางปะกง มีระยะทางห่างจากอำเภอบางปะกง ถึงที่สำนักงานเทศบาลตำบลบางฝั้ว ระยะทาง ๕.๗ กิโลเมตร ตำบลบางฝั้ว มีพื้นที่ ๗,๘๒๓ ไร่ หรือ ๑๒.๕๒ ตารางกิโลเมตรตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ ๑๓ องศา ๓๑ ลิปดา และลองจิจูด ๑๐๑ องศา ๐๓ ลิปดา

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลเขาหิน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลบางนาง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลเกาะลอย อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลักษณะสังคม

การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง คือ

โรงเรียนวัดบางฝั้ว หมู่ ๑ (อนุบาล - ป.๖)

โรงเรียนบ้านบางข้าว หมู่ ๗ (อนุบาล - ป.๖)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๑ แห่ง คือ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบางฝั้ว หมู่ที่ ๑

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

มีวัดจำนวน ๑ แห่ง คือ

วัดบางฝั้ว ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑

การสาธารณสุข

สถานีนอนมัยประจำตำบลบางฝั้ว ๑ แห่ง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ บ้านแม่น้ำ

งานประเพณี

งานประเพณีอนุรักษ์สงกรานต์ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุวันที่ ๑๖ เมษายน ของทุกปี

ลักษณะเศรษฐกิจ

อาชีพ

มีอาชีพเกษตรกรรม ทำนา เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา และรับจ้าง

อำเภอบางปะกง

หน่วยธุรกิจในเขต ทด.

ธนาคาร - แห่ง

โรงแรม - แห่ง

ปั้มน้ำมัน - แห่ง

โรงงานอุตสาหกรรม - แห่ง

โรงสี - แห่ง

ลักษณะโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม (แสดง จำนวน และสภาพทางคมนาคมทางบก)

การคมนาคม ตำบลบางฝั้วมีเส้นทางคมนาคม ถนนมีทั้งลาดยางและถนนลูกรัง สภาพถนนลาดยางอยู่ในสภาพที่ดี ถนนลูกรัง มีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อบ้าง การเดินทางประชาชน ส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์ รถยนต์ส่วนบุคคล

การคมนาคม ถนนลาดยาง ๘ สาย

๑. สายบ้านท่าแค	หมู่ที่ ๓	—	บ้านแม่น้ำ	หมู่ที่ ๑
๒. สายบ้านแม่น้ำ	หมู่ที่ ๑	—	บ้านนอก	หมู่ที่ ๖
๓. สายบ้านนอก	หมู่ที่ ๖	—	บ้านหัวสวน	หมู่ที่ ๕
๔. สายบ้านหัวสวน	หมู่ที่ ๕	—	บ้านสายอ้อม	หมู่ที่ ๗
๕. สายบ้านสายอ้อม	หมู่ที่ ๗	—	บ้านศรีเสม็ด	หมู่ที่ ๔
๖. สายบ้านหัวสวน	หมู่ที่ ๕	—	ด.ท่าข้าม	
๗. สายบ้านหัวสวน	หมู่ที่ ๕	—	ด.เกาะลอย	
๘. สายบ้านสายอ้อม				
๙. สายบ้านท่าแค				

๑๐. สายบ้านหัวสวน หมู่ที่ ๕ — ด.บางนาง

การโทรคมนาคม

ตู้โทรศัพท์สาธารณะ	๓	ตู้
ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข	-	แห่ง
สถานีโทรคมนาคมอื่น	-	แห่ง

การไฟฟ้า (แสดงถึงจำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึงและจำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้า)

ปัจจุบันตำบลบางฝั้ว มีไฟฟ้าใช้ในหมู่บ้านครบทั้ง ๗ หมู่

การประปา

ปัจจุบันตำบลบางฝั้วมีประปาหมู่บ้านจำนวน ๗ แห่ง

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

คลองธรรมชาติ	๗	สาย
ฝาย	๑	แห่ง
บ่อบาดาล	๑๒	แห่ง

ข้อมูลหมู่บ้าน

ประชากร (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอบางปะกง ณ วันที่ สิงหาคม ๒๕๕๓)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	จำนวนครัวเรือน
๑.	บ้านแม่ไม้	๒๐๖	๒๑๓	๔๑๙	๑๐๗
๒.	บ้านทางเกวียน	๑๓๘	๑๕๐	๒๘๘	๗๐
๓.	บ้านท่าแค	๕๘	๖๔	๑๒๒	๔๐
๔.	บ้านศรีเสม็ด	๑๗๕	๑๗๔	๓๔๙	๙๐
๕.	บ้านหัวสวน	๑๘๗	๒๐๖	๓๙๓	๑๑๐
๖.	บ้านนอก	๑๒๗	๑๓๙	๒๖๖	๖๗
๗.	บ้านสายอ้อม	๑๖๘	๑๘๐	๓๔๘	๗๗
	รวม	๑,๐๕๕	๑,๑๒๖	๒,๑๘๑	๕๕๕

ประวัติตำบลบางวัว

อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

ตำบลบางวัว เป็นอีกหนึ่งตำบลของอำเภอบางปะกง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีหมู่บ้าน จำนวน ๑๔ หมู่บ้าน วัด ๑ แห่ง โรงเรียน จำนวน ๒ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๒ แห่ง ประวัติตำบลบางวัว เดิมตำบลบางวัว จะเป็นสถานที่รับแลกเปลี่ยนซื้อขายวัว ควาย และในสมัยก่อนมีการทำนาที่ต้องใช้วัว ควาย ในการ ไถนา จึงมีวัว ควาย เป็นจำนวนมาก ชาวบ้านเลยเรียกว่า “บ้านบางวัว”

สภาพทั่วไปของตำบล

ที่ตั้ง

เทศบาลตำบลบางวัวคณาภิรักษ์ตั้งอยู่เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระยะห่างจากอำเภอบางปะกง ๕ กิโลเมตร

เนื้อที่

เทศบาลตำบลบางวัวคณาภิรักษ์มีเนื้อที่ ๒๖.๑๕ ตารางกิโลเมตร

ภูมิประเทศ

ทิศเหนือ จรด ตำบลพินพาและตำบลหนองจอก อำเภอบางปะกง

ทิศใต้ จรด ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง

ทิศตะวันออก จรด ตำบลหนองจอกและท่าสะพาน อำเภอบางปะกง

ทิศตะวันตก จรด ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง

จำนวนหมู่บ้าน ในตำบลบางวัวมีหมู่บ้านทั้งสิ้น ๑๔ หมู่บ้าน

จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาล. เดิมทั้งหมู่บ้าน ๑๑ หมู่บ้าน ได้แก่หมู่ที่๒,๓,๔,๕, ๖,๗,๘,๙, ๑๐, ๑๑,๑๓

จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาล บางส่วน ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑,๗,๑๒,๑๔

ท้องถิ่นอื่นในตำบล

จำนวนเทศบาล ๑ แห่ง คือเทศบาลตำบลบางวัว

ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๐๓๐ คน แยกเป็นชาย ๕,๒๘๑ คน หญิง ๕,๗๔๖ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๔๒๑.๗๕ คน/ตารางกิโลเมตร (ข้อมูล ณ พฤษภาคม ๒๕๕๖)

อำเภอบางปะกง

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ

- รับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม
- เกษตรกรรม
- ค้าขาย
- รับราชการ

หน่วยธุรกิจในเขตเทศบาล

- ธนาคาร ๓ แห่ง
- ปั้มน้ำมันและก๊าซ ๖ แห่ง
- โรงงานอุตสาหกรรม ๓๕ แห่ง

สภาพทางสังคม

การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส ๑ แห่ง คือโรงเรียนวัดบางวัว
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์ ๑ แห่ง
- โรงเรียนอาชีวศึกษา ๑ แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๗ แห่ง
- ห้องสมุดประชาชน ๑ แห่ง

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด ๑ แห่ง
- มัสยิด - แห่ง

สาธารณสุข

- โรงพยาบาลของรัฐบาล - แห่ง
- สถานพยาบาลเอกชน ๑ แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๒ แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจชุมชน ๑ แห่ง
- สถานีดับเพลิงของเทศบาล ๑ แห่ง

ประวัติตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

ตำบลบางสมัคร เป็นอีกหนึ่งตำบลของอำเภอบางปะกง สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีลำคลองหลายสายไหลผ่านหมู่บ้านต่างๆ เชื่อมต่อไปยังหมู่บ้านและตำบลใกล้เคียง พื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒๓.๑๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๕,๕๕๗ ไร่ อาชีพของราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง เลี้ยงกุ้ง มีหมู่บ้าน จำนวน ๕ หมู่บ้าน วัด ๑ แห่ง โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๗๒ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๑ แห่ง โรงเรียน จำนวน ๑ แห่ง สถานีอนามัยตำบล จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ แห่ง ประวัติตำบลบางสมัคร ตำบลบางสมัคร มีที่มาจากราษฎรในชุมชนที่มีความรัก ความสามัคคี ความกล้าหาญ ในสมัยพระเจ้าตากสิน ที่ได้ทำศึกสงครามกับข้าศึก ซึ่งในการทำสงครามจะต้องมีการรวมไพร่พลตามสถานที่สำคัญ หรือสถานที่ศักดิ์ต่าง ๆ ในการรวมพลละแวกนี้ จะรวมพลที่วัดบางพลีใหญ่ โดยในการทำศึกสงครามครั้งนี้ได้มีชาวบ้านจากชุมชนแวกนี้ได้สมัครไปช่วยทำศึกสงครามด้วยจำนวนมาก จึงได้ตั้งชื่อตำบลว่า “บางสมัคร” กำนันคนแรกชื่อขุนสมัคนรการ

ลักษณะที่ตั้ง

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ	ติดกับ	ตำบลพิมพา
ทิศใต้	ติดกับ	ตำบลบางเกลือ
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลบางวัว
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ตำบลหอมศีล

ภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไป พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีลำคลองหลายสายไหลผ่านหมู่บ้านต่างๆ ในเขตตำบลบางสมัครและเชื่อมต่อไปยังหมู่บ้านในตำบลใกล้เคียง ลักษณะภูมิประเทศเหมาะแก่การทำการเกษตร

ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๑๖๕ คน แยกเป็น ชาย ๕,๓๘๕ คน หญิง ๕,๗๘๐ คน มีจำนวนครัวเรือน ๕,๕๘๔ ครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย ๔๔๕ คน/ตารางกิโลเมตร

แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๕ หมู่บ้าน

- หมู่ที่ ๑ บ้านตะวันออก
- หมู่ที่ ๒ บ้านคลองสำโรงเก่า
- หมู่ที่ ๓ บ้านปากคลองบางสมัคร
- หมู่ที่ ๔ บ้านเกาะหลวง
- หมู่ที่ ๕ บ้านเกาะบน
- หมู่ที่ ๖ บ้านเกาะวัด
- หมู่ที่ ๗ บ้านคลองน้ำเค็ม
- หมู่ที่ ๘ บ้านคลองลำหวายลิง
- หมู่ที่ ๙ บ้านหัวป่า

ลักษณะทางสังคม

การศึกษา

สถานศึกษาในสังกัด สพฐ. จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดบางสมัคร และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบางสมัคร สถานที่ตั้ง ณ สำนักงานเทศบาลตำบลบางสมัคร

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

มีสถาบันและองค์กรทางศาสนา จำนวน ๑ แห่ง คือ วัดบางสมัคร

การสาธารณสุข

มีสถานบริการสาธารณสุข จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางสมัคร

- มีการบริการทำทันตกรรม (ทำฟัน)
- มีการบริการแพทย์แผนจีน โดยการฝังเข็มรักษาโรค

การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร

มีการประชาสัมพันธ์เสียงไร้สายตามจุดต่างๆ ในเขตพื้นที่ตำบลบางสมัคร จุดติดตั้งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงไร้สาย มีทั้งหมด จำนวน ๕๔ จุด ครอบคลุมทั่วถึงทั้ง ๕ หมู่บ้านและมีป้ายตัวอักษรไฟวิ่งคอมพิวเตอร์ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือประกาศข้อมูลข่าวสาร ผลงาน กิจกรรมและโครงการต่างๆ ของเทศบาลตำบลบางสมัครให้แก่ประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร

การรักษาความสงบเรียบร้อย

- ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน ๑ แห่ง
- สถานที่ตั้ง ณ สำนักงานเทศบาลตำบลบางสมัคร

อำเภอบางปะกง

ลักษณะโครงสร้างพื้นฐาน

การประปา

การให้บริการประปาภายในเขตเทศบาล ดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานการประปาบางปะกง บริษัทประปาบางปะกง ซึ่งตั้งอยู่ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยปัจจุบันในเขตเทศบาลมีประปาใช้ คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ของครัวเรือนทั้งหมด

การไฟฟ้า

การบริการไฟฟ้าภายในเขตเทศบาล ดำเนินงานโดยสำนักงานไฟฟ้าอำเภอบางปะกง สังกัดไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กระแสไฟฟ้าที่นำมาบริการให้กับชุมชนได้รับมาจากสถานีไฟฟ้าฉะเชิงเทรา ซึ่งปัจจุบันพบว่าในเขตเทศบาลมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน แต่การบริการไฟฟ้าสาธารณะ (ไฟฟ้าส่องสว่าง) ยังไม่ทั่วถึงเพียงพอกับความต้องการของประชาชนและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม โดยเทศบาลได้ตระหนักถึงปัญหาและได้ดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

การเกษตร

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลบางสมัคร ประกอบอาชีพเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา และเลี้ยงไก่

การอุตสาหกรรม

การประกอบอุตสาหกรรมภายในเขตเทศบาล ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมการผลิต เช่น การอุตสาหกรรมผลิตเครื่องหนัง อุตสาหกรรมผลิตอาหาร อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ ตั้งอยู่บนถนนนา-ตราด ซึ่งเป็นพื้นที่พัฒนา ทำให้มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก โดยสามารถสร้างรายได้ให้แก่เทศบาลเป็นอย่างมาก ตลอดจนทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการรับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม

ประวัติตำบลพิมพา

อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

ตำบลพิมพา เป็นอีกหนึ่งตำบลของอำเภอบางปะกง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ประมาณ ๑๓.๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๑,๒๖๐ ไร่ มีจำนวนประชากร ชาย ๑,๔๑๖ คน หญิง ๑,๕๗๖ คน มีหมู่บ้าน จำนวน ๔ หมู่บ้าน วัด ๓ แห่ง สถานศึกษา จำนวน ๒ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๑ แห่ง ประวัติตำบลพิมพา ตำบลพิมพา ตั้งขึ้นใหม่เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยแยกมาจากตำบลบางเกลือ ๑ หมู่ ตำบลบางสมัคร ๒ หมู่ ตำบลหนองจอก ๑ หมู่ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นประชาชนคนไทยเชื้อสายรามัญ นับถือศาสนาพุทธ แบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นเป็น ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านคลองจบบึง บ้านคลองวังซื่อ บ้านคลองนิมยาตรา บ้านคลองพญาสมุทร

ลักษณะที่ตั้ง

ขนาดและที่ตั้ง

เทศบาลตำบลพิมพา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่เลขที่ ๕/๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอบางปะกง อยู่ห่างจากอำเภอบางปะกง ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร มีเนื้อที่รวม ๑๖.๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๒,๖๐๐ ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลพิมพา ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามประกาศกระทรวง

เทศบาลตำบลพิมพา ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลพิมพา ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้มีการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผลการเลือกตั้ง นายสมชาย เอี่ยมอ่อน ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ	ติดกับ	ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	ติดกับ	ตำบลบางสมัคร, ตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลหนองจอก, ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ

ตำบลพิมพาเป็นตำบลหนึ่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา สภาพภูมิศาสตร์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศไทยซึ่งอยู่ระหว่างละติจูดที่ ๑๓ องศา ๑๐ ลิปดาถึง ๑๓ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือและลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศา ๕๐ ลิปดาถึง ๑๐๒ องศา ๑ ลิปดาตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทราจัดไว้ในเขตภาคกลางตะวันออก หรืออยู่ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายฝั่งทะเลตะวันออกคือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดฉะเชิงเทรามีลักษณะสภาพภูมิอากาศเป็นแบบเขตเมืองร้อนหรืออากาศร้อนชื้นแถบเส้นศูนย์สูตรอุณหภูมิจะสูงเกือบตลอดปีโดยเฉพาะในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคมซึ่งเดือนเมษายนจะร้อนที่สุดแต่เดือนที่มีอุณหภูมิต่ำที่สุดคือเดือนธันวาคมโดยในฤดู มรสุมตะวันออกเฉียงใต้จะมีอากาศชุ่มชื้นและฝนตกตลอดฤดูส่วนฤดูหนาวมีอากาศแห้งแล้งซึ่งมีฤดูแตกต่างกัน ๓ ฤดูคือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์-กลางเดือนพฤษภาคมโดยมีลมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๕-๓๗ องศาเซลเซียสอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๕-๒๗ องศาเซลเซียส ปริมาณฝนตกเฉลี่ย ๒๐๐-๓๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งเป็นฤดูที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชไร่ที่มีอายุการเก็บเกี่ยวในระยะสั้น ๆ

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม-กลางเดือนตุลาคมโดยมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านมีฝนตกหนักบางพื้นที่ส่วนมากบริเวณเทือกเขาด้านอำเภอสนาชยเขตและอำเภอท่าตะเกียบอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๓-๓๑ องศาเซลเซียสอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๓-๒๕ องศาเซลเซียสปริมาณฝนตกเฉลี่ย ๑,๐๐๐-๑,๒๐๐ มิลลิเมตรซึ่งเป็นฤดูที่เหมาะสมแก่การ ทำนาและปลูกไม้ผล

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม-กลางเดือนกุมภาพันธ์โดยมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอากาศเย็นและแห้งอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๐-๓๒ องศาเซลเซียสอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๐-๒๓ องศาเซลเซียสปริมาณฝนตกเฉลี่ย ๕๐-๑๐๐ มิลลิเมตรซึ่งเป็นฤดูที่เหมาะสมแก่การปลูกผักสวนครัว

ลักษณะทางสังคม

การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำตำบลพิมพา และมีครูผู้ดูแลเด็กทั้งหมด ๔ คน
- ในสังกัด สพฐ.จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนวัดพิมพาวาส
- สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือ วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง

การสาธารณสุข

- สถานบริการสาธารณสุขจำนวน ๑ แห่ง
- สถานที่ตั้ง สถานีอนามัยตำบลพิมพา มีเจ้าหน้าที่จำนวน ๓ คน
- คลินิก จำนวน ๑ แห่ง
- ร้านขายยา จำนวน ๒ ร้าน

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัดในพื้นที่ เขตเทศบาลตำบลพิมพามีวัดทั้งหมด ๓ วัด คือ วัดสุนีย์ วัดพิมพาวาสเหนือ และวัดพิมพาวาสใต้

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

การเกษตร

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลพิมพา ประกอบอาชีพเลี้ยงกุ้ง ,เลี้ยงปลา , ทำสวนมะพร้าว, ทำนา และรับจ้าง

การอุตสาหกรรม

- โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๒๕ แห่ง
- ปั้มน้ำมัน จำนวน ๑ แห่ง
- โรงสีข้าว จำนวน ๑ แห่ง

อำเภอบางปะกง

ตลาดสด

- ตลาดสด จำนวน ๒ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒

ลักษณะโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม การจราจร

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอ และจังหวัด รวมทั้งการคมนาคมภายในตำบลและหมู่บ้าน มีรายละเอียดดังนี้

๑. ทางหลวงชนบท เป็นถนนลาดยางแอสฟัลต์ จำนวน ๑ สาย ระยะทาง ๑,๒๗๐ ม.
๒. ทางชนบท เป็นถนนลาดยางแอสฟัลต์ติก จำนวน ๒ สาย ระยะทาง ๓,๖๐๐ ม.
๓. ทางชนบท เป็นถนนลูกรัง จำนวน ๓ สาย ระยะทาง ๒,๒๘๐ ม.

การประปา

- มีการประปาภูมิภาคครอบคลุมพื้นที่ หมู่ที่ ๑ - ๔

การโทรคมนาคม

- มีการบริการของบริษัท ทีโอที จำกัดมหาชนบริการครอบคลุมทั้งตำบลพิมพา
- มีตู้โทรศัพท์สาธารณะบริการครอบคลุมทั้งหมู่ ๑ ถึงหมู่ที่ ๔
- การบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถใช้บริการของเอกชนทั้ง ๔ บริษัทใหญ่ที่ให้บริการในปัจจุบัน

ประวัติตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

ตำบลสองคลอง เดิมมีคลอง ๒ สาย สายหนึ่งเป็นคลองน้ำเค็ม ซึ่งมีพื้นที่ติดกับทะเลด้านอ่าวไทย อีกสายหนึ่งเป็นคลองน้ำจืด แต่น้ำไม่จืดตลอดปี หลังจากราชการได้สร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิท) ผ่านกั้นน้ำเค็มทำให้คลองน้ำจืดมีน้ำจืดตลอดปี ตำบลสองคลอง จึงถูกแบ่งพื้นที่ซึ่งมีสภาพแตกต่างกันจนสังเกตได้เป็น ๒ ส่วน คือ คลองน้ำจืด และคลองน้ำเค็มตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่หมู่ ๘ ตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตำบลสองคลองเป็นตำบลหนึ่งในจำนวน ๑๒ ตำบล ของอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอบางปะกงห่างจากที่ว่าการอำเภอบางปะกงประมาณ ๒๐ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทราประมาณ ๓๕ กิโลเมตร ตำบลสองคลองมีเนื้อที่ประมาณ ๒๕.๓๗๔ ตารางกิโลเมตร

สภาพทั่วไปของตำบล

อาณาเขตติดต่อ : องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลองมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	จรด	ตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง
ทิศใต้	จรด	ทะเล (อ่าวไทย)
ทิศตะวันออก	จรด	ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง
ทิศตะวันตก	จรด	ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

สภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ

ตำบลสองคลองเป็นตำบลหนึ่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา สภาพภูมิศาสตร์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศไทย ซึ่งอยู่ระหว่างละติจูดที่ ๑๓ องศา ๑๐ ลิปดา ถึง ๑๓ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศา ๕๐ ลิปดา ถึง ๑๐๒ องศา ๑ ลิปดาตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทราจัดไว้ในเขตภาคกลางตะวันออก หรืออยู่ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายฝั่งตะวันออก คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดฉะเชิงเทรามีลักษณะสภาพภูมิอากาศเป็นแบบเขตเมืองร้อน หรืออากาศร้อนชื้นแถบเส้นศูนย์สูตรอุณหภูมิจะสูงเกือบตลอดปีโดยเฉพาะในช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ซึ่งเดือนเมษายนจะร้อนที่สุด แต่เดือนที่มีอุณหภูมิต่ำที่สุด คือ เดือนธันวาคม โดยในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะมีอากาศชุ่มชื้นและฝนตกตลอดฤดู ส่วนฤดูหนาวมีอากาศแห้งแล้ง ซึ่งมีฤดูแตกต่างกัน ๓ ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ – กลางเดือนพฤษภาคม โดยมีลมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๕-๓๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๕-๒๗ องศาเซลเซียส ปริมาณฝนตกเฉลี่ย ๒๐๐-๓๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งเป็นฤดูที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชไร่ที่มีอายุการเก็บเกี่ยวในระยะสั้นๆ

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม-กลางเดือนตุลาคม โดยมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านมีฝนตกหนักบางพื้นที่ ส่วนมากบริเวณเทือกเขาด้านอำเภอสนามชัยเขตและอำเภอบางปะกง อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๑-๓๓ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๓-๒๕ องศาเซลเซียส ปริมาณฝนตกเฉลี่ย ๑,๐๐๐-๑,๒๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งเป็นฤดูที่เหมาะสมแก่การทำนาและปลูกไม้ผล

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม-กลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอากาศเย็นและแห้ง อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๐-๓๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๐-๒๓ องศาเซลเซียส ปริมาณฝนตกเฉลี่ย ๕๐-๑๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งเป็นฤดูที่เหมาะสมแก่การปลูกผักสวนครัว

จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒,๓๑๕ ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น ๕,๐๘๔ คน แยกเป็นชาย ๔,๕๓๐ คน เป็นหญิง ๔,๕๕๔ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๓๑๗ คน/ตารางกิโลเมตร

สภาพทางสังคม

ในด้านสังคม รัฐจะต้องมีการเตรียมโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสังคม เพื่อให้บริการแก่สังคม เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล ที่อยู่อาศัยสำหรับคนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมการเพื่อให้สวัสดิการเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลองมีโอกาสนำประโยชน์จากภูมิปัญญาความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้สูงอายุในการพัฒนาท้องถิ่นได้ด้วยเช่นเดียวกัน

สภาพทางสังคม

๑. ด้านการศึกษา

- โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา	จำนวน	๒	โรงเรียน
- โรงเรียนสังกัดประถมศึกษา	จำนวน	๒	โรงเรียน
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน	๓	แห่ง

๒. สถาบันและองค์การศาสนา

- วัด	จำนวน	๓	แห่ง
- มัสยิด	จำนวน	๑	แห่ง

๓. การสาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล	จำนวน	๒	แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ	ร้อยละ	๑๐๐	

๔. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตำบลสองคลองไม่มีสถานีตำรวจตั้งอยู่ แต่มีตำรวจชุมชนประจำตำบลตั้งอยู่บริเวณริมถนนสุขุมวิท หมู่ ๘ ตำบลสองคลอง มีชื่อว่าศูนย์ปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยร่วมตำบลสองคลอง มีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ นาย ตชด. ๔๕ นาย

สภาพทางเศรษฐกิจ

๑. ด้านเกษตรกรรมและการประมง

พื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตตำบลสองคลอง ใช้เป็นพื้นที่ในการเลี้ยงกุ้ง, เลี้ยงปลา และจะทำการประมงชายฝั่งทะเลในเขตน่านน้ำ รวมทั้งมีการเพาะเลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำตามชายฝั่งทะเลด้วย

๒. ด้านอุตสาหกรรม

พื้นที่ตำบลสองคลองมีโรงงานอุตสาหกรรมเพียง ๒ แห่ง เป็นโรงงานผลิตที่เกี่ยวกับล้อยางที่ใช้มันสายไฟ และโรงงานผลิตของเด็กเล่นจากไม้

๓. ด้านพาณิชย์

ตำบลสองคลองมีร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าขนาดต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยการผลิต และการบริโภคแต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

ด้านการบริการขั้นพื้นฐาน

๑. การคมนาคม

ตำบลสองคลองมีถนนซึ่งส่วนใหญ่เป็นถนนที่ลงหินผุ หินคลุก และดินลูกรัง ในช่วงหน้าแล้งจะไม่มีปัญหาในการสัญจร ส่วนใหญ่ช่วงหน้าฝน การสัญจรเป็นไปด้วยความยากลำบาก

๒. การไฟฟ้า

ตำบลสองคลองมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน แต่จะไม่มีมิเตอร์ไฟฟ้าทุกครัวเรือน เพราะจะใช้ไฟฟ้าพ่วงตามบ้านที่คุ้นเคยกัน เนื่องจากมีการบุกรุกที่ดินสาธารณะจำนวน ๓๘๐ ไร่

๓. การติดต่อสื่อสาร

ตำบลสองคลอง ยังไม่มีโทรศัพท์ใช้ครบหมู่บ้าน เนื่องจากการขยายเขตโทรศัพท์ยังไม่ทั่วถึง ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยหนุ่มสาว ที่มีรูปแบบบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ เมื่อมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ก็ต้องการอุปโภค บริโภค สินค้าที่มีคุณภาพที่มีคุณภาพดีเพิ่มขึ้นและฟุ่มเฟือยขึ้น ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยขึ้น และปล่อยน้ำเสียจากการอุปโภคและบริโภครวมทั้งภาคการผลิตและบริการ ออกมาในรูปขยะมูลฝอย น้ำเสีย และอากาศเสียเพิ่มมากขึ้น จนทำให้เป็นภาระในการกำจัดหรือบำบัดด้วยเช่นเดียวกัน

จะเห็นได้ว่า ผลกระทบดังกล่าวเป็นโอกาสและข้อจำกัดที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือความน่าอยู่ของท้องถิ่นได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น ภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง จะต้องมีส่วนร่วมในการเข้าใจและแก้ไขปัญหา รวมทั้งวิธีการพัฒนาเชิงกลยุทธ์อย่างสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

๑. ทรัพยากรดิน

สภาพของดินเป็นดินเลนบริเวณป่าชายทะเล และเป็นดินเหนียวและมีความเค็มในช่วงห่างฝั่งทะเลประมาณ ๑ กิโลเมตร

๒. ทรัพยากรน้ำ

มีคลองเชื่อมต่อภายในหมู่บ้านและตำบล เป็นทั้งน้ำใช้เพื่อการเกษตรเป็นหลัก ส่วนน้ำกินยังต้องอาศัยน้ำฝนหรือน้ำที่ซื้อหามา

ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

เป็นตำบลที่มีการคมนาคมที่สะดวกสามารถเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ได้สะดวกและรวดเร็วพื้นที่แบ่งออกเป็นสองส่วนคือ ฝั่งน้ำเค็มและฝั่งน้ำจืด การประกอบอาชีพของประชาชนจึงแบ่งตามลักษณะของภูมิประเทศ ฝั่งน้ำเค็มประชาชนจะประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง ผลผลิตคือ อาหารทะเลสด และแห้ง ส่วนฝั่งน้ำจืด ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น เลี้ยงปลาเลี้ยงกุ้งซึ่งเป็นอาชีพหลักที่ทำรายได้ให้กับตำบลสองคลอง และเป็นแหล่งผลิตอาหารแห่งหนึ่งของจังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบกับเป็นตำบลที่อยู่ติดกับชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย จึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ได้อีกแห่งหนึ่งก็คือวัดหงส์ทอง ซึ่งเป็นวัดที่มีภูมิทัศน์ที่สวยงามนับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าเยี่ยมชมแห่งหนึ่งของจังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติตำบลหนองจอก อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

ตำบลหนองจอก เป็นอีกหนึ่งตำบลของอำเภอบางปะกง เป็นพื้นที่ราบลุ่มมีความชันน้อยกว่า ๑ % สภาพดินเป็นดินเหนียว หรือเป็นดินเหนียวปนทรายเล็กน้อย ดินยังมีความเค็ม การระบายน้ำไม่ดีเป็นดินที่เหมาะสมแก่การทำนา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งน้ำเค็มและน้ำจืด ไม่เหมาะจะปลูกพืชไร่ สวนผลไม้ที่จะปลูกแบบยกเป็นร่องสวน มีหมู่บ้าน จำนวน ๕ หมู่บ้าน วัด ๑ แห่ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน ๑ แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑ แห่ง สถานีอนามัยตำบล จำนวน ๑ แห่ง ประวัติตำบลหนองจอก ตำบลหนองจอกแต่เดิมมีหนองน้ำ และคันจอกเป็นจำนวนมาก ประชาชนโดยทั่วไปจึงเรียกว่า “ตำบลหนองจอก” แบ่งเขตการปกครองท้องที่เป็น ๕ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านคลองใหม่, บ้านคลองบางจาก, บ้านบางควาย, บ้านหนองจอก, บ้านปลายไม้, บ้านคลองขุนพิทักษ์, บ้านคลองแขวงกลั่น, บ้านคลองขวาง

สภาพทั่วไปของตำบล

เนื้อที่

ตำบลหนองจอกเป็นตำบลหนึ่งในจำนวน ๑๒ ตำบล ของอำเภอบางปะกง อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอบางปะกง ห่างจากที่ทำการอำเภอบางปะกงประมาณ ๑๐ กิโลเมตรและอยู่ห่างจากตัวจังหวัดฉะเชิงเทราประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ตำบลหนองจอกมีเนื้อที่ประมาณ ๒๓.๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๔,๗๒๕ ไร่

อาณาเขต

ตำบลหนองจอกมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	มีอาณาเขตติดต่อกับ ตำบลประเวศ, ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์
ทิศใต้	มีอาณาเขตติดต่อกับ ตำบลท่าสะอ้าน อำเภอบางปะกง
ทิศตะวันออก	มีอาณาเขตติดต่อกับ ตำบลแสนภูดาษ,ตำบลลาดขวาง อำเภอบ้านโพธิ์
ทิศตะวันตก	มีอาณาเขตติดต่อกับ ตำบลบางวัว,ตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง

สภาพภูมิประเทศ

ตำบลหนองจอกมีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง เคยเป็นพื้นที่ที่น้ำทะเลท่วมถึง พื้นที่สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒-๓ เมตร มีความชันน้อยกว่า ๑ % มีลำคลองกระจายอยู่ทั่วไป ดินส่วนมากเป็นดินเหนียวเกิดจากการตกตะกอนของแม่น้ำบางปะกงและน้ำทะเล สภาพดินเป็นดินเค็มอันเกิดจากสภาวะฝนทิ้งช่วงและการหนุนของน้ำทะเล สภาพน้ำในลำคลองสายหลักจะจืดประมาณ ๖-๗ เดือน ซึ่งอยู่เขตพื้นที่ชลประทานทั้งหมด

ประชากร

ที่	หมู่ที่	จำนวนประชากร			จำนวน หลังคาเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	บ้านคลองใหม่	๑๕๒	๑๕๐	๓๐๒	๖๑
๒	บ้านคลองจางวาว	๑๑๐	๑๑๔	๒๒๔	๔๓
๓	บ้านบางควาย	๒๕๗	๓๐๔	๖๐๑	๑๐๘
๔	บ้านหนองจอก	๑๖๘	๒,๑๕๕	๓๖๓	๖๒
๕	บ้านปลายไม้	๕๔	๑๐๘	๒๐๒	๓๓
๖	บ้านคลองขุนพิทักษ์	๒๔๐	๒๕๒	๔๙๒	๗๘
๗	บ้านปลายคลองขุนพิทักษ์	๒๖๕	๒๕๓	๕๒๒	๗๓
๘	บ้านคลองแขวงกลั่น	๒๒๐	๒๓๖	๔๕๖	๗๓
๙	บ้านคลองขวาง ๒๒๖	๒๖๕	๔๕๑	๗๑๖	๑๓๖
รวม		๑,๗๖๖	๑,๘๗๗	๓,๖๔๓	๖๒๕

อำเภอบางปะกง

สภาพทางสังคม

ด้านการศึกษา

๑. โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๒ โรงเรียน คือ
 - ๑.๑ โรงเรียนคลองขวาง
 - ๑.๒ โรงเรียนวัดสุขาราม
๒. โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓)
จำนวน ๑ โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดสุขาราม
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒ แห่ง คือ
 - ๓.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสามแยก
 - ๓.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนคลองขวาง
๔. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร จำนวน ๑ ศูนย์ คือ
 - ๔.๑ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรตำบลหนองจอก
๕. สถาบันและองค์การศาสนา
วัด จำนวน ๑ แห่ง คือ วัดสุขาราม (สามแยก)

ด้านการสาธารณสุข

สถานอนามัยประจำตำบล จำนวน ๑ แห่ง คือ สถานอนามัยประจำตำบลหนองจอก

อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐

ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตำบลหนองจอกไม่มีสถานีตำรวจ แต่มีการจัดเวรยามสายตรวจจากสถานีตำรวจภูธรบางปะกง และจากสถานีตำรวจภูธรแสนภูดาออกตรวจตราเป็นประจำและมีศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) สำหรับดูแลประชาชนในท้องถิ่น

๓๖

สภาพทางเศรษฐกิจ

๑. ด้านเกษตรกรรมและปศุสัตว์

พื้นที่การเกษตรมีทั้งหมดประมาณ ๑๒,๔๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖๕ ของพื้นที่ทั้งหมด แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๖,๐๗๖ ไร่ พืชไร่ ๖๘ ไร่ ไม้ผล ๒๐ ไร่ พืชผัก ๑๒ ไร่ ประมง ๑,๕๘๐ ไร่ ค้าขาย ๖๔ ครัวเรือน ช่าง ๒๘ ครัวเรือน อุตสาหกรรม ๓ ครัวเรือน ข้าราชการ ๔๓ ครัวเรือน รับจ้าง ๑๕๑ ครัวเรือน (ส่วนใหญ่ทำในลักษณะเกษตรยั่งยืน)

๒. ด้านอุตสาหกรรม

ตำบลหนองจอกมีโรงงานขนาดต่างๆ รวมประมาณ ๑๘ แห่ง เป็นโรงงานที่ผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๓. ด้านพาณิชย์

ตำบลหนองจอกมีร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าขนาดต่างๆ ที่เป็นปัจจัยการผลิตและการบริโภคแต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

๔. ผลผลิตและรายได้

ประชากรภายในตำบลหนองจอกมีรายได้เฉลี่ยคนละ ๕๗,๓๓๕ บาท/คน/ปี

ด้านการบริการขั้นพื้นฐาน

๑. การคมนาคม

หมู่ที่ ๑ บ้านคลองใหม่ ประกอบด้วย

ถนนสายทำไทร ก่อสร้างลูกขึ้น (ระนาบ) กว้าง ๑๒.๐๐ เมตร ยาว ๔.๐๐ เมตร จำนวน ๒ จุด

หมู่ที่ ๒ บ้านคลองจางวาง ประกอบด้วย

ลงหินคลุก กว้าง ๔ เมตร ยาว ๕๒๐ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๑๐ เมตร

หมู่ที่ ๓ บ้านบางควาย ประกอบด้วย

ซ่อมแซมสะพานไม้ข้ามคลองขุนพิทักษ์ กว้าง ๔ เมตร ยาว ๒๖ เมตร

หมู่ที่ ๔ บ้านหนองจอก ประกอบด้วย

ซ่อมแซมถนนหินคลุก กว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๓๕๐.๐๐ เมตร ปริมาตรหินคลุก ๑๕๗.๐๐ ลูกบาศก์เมตร

หมู่ที่ ๕ บ้านปลายไม้ ประกอบด้วย

ถนนสายปลายไม้ – ลาดขวาง ซ่อมแซมถนนหินคลุก กว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๑,๔๘๐.๐๐ เมตร ปริมาตรหินคลุก ๕๕๒.๐๐ ตารางลูกบาศก์เมตร หนาเฉลี่ย ๑๐ เซนติเมตร ซ่อมแซมถนนลูกรัง จำนวน ๓ จุด กว้าง ๑.๕๐ เมตร ยาว ๑.๕๐ เมตร ลึก ๑.๓๐ เมตร จำนวน ๒ จุด กว้าง ๒.๕๐ เมตร ยาว ๒.๘๐ เมตร ลึก ๑.๕๐ เมตร จำนวน ๑ จุด ถนนบ้านปลายไม้ ซ่อมแซมถนนหินคลุก กว้าง ๕.๐๐ เมตร ยาว ๖๐.๐๐ เมตร

หมู่ที่ ๖ บ้านคลองขุนพิทักษ์ ประกอบด้วย

ถนนสายสถานีอนามัย – ประเวศ ถนน คสล. กว้าง ๕.๐๐ เมตร ยาว ๔๐๐.๐๐ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๑๕ เมตร ไหล่ทางลงหินคลุกข้างละ ๐.๕๐ เมตร

หมู่ที่ ๗ บ้านปลายคลองขุนพิทักษ์ ประกอบด้วย

ถนนสายบ้านปลายคลองขุนพิทักษ์ ถนน คสล กว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๓๔๗.๐๐ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๑๕ เมตร

หมู่ที่ ๘ บ้านคลองแขวงกลั่น ประกอบด้วย

ถนนสายบ้านคลองแขวงกลั่น (ฝั่งตะวันตก) ซ่อมแซมถนนหินคลุก กว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๑,๕๐๐.๐๐ เมตร ถนนสายเลียบริมคลองแขวงกลั่น ถนน คสล กว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๒๐๐.๐๐ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๑๕ เมตร

หมู่ที่ ๙ บ้านคลองขวาง ประกอบด้วย

ถนนหินคลุก ซ่อมแซมถนนหินคลุก กว้าง ๓.๕๐ เมตร ยาว ๘๐.๐๐ เมตร ปริมาตรหินคลุก ๔๐.๐๐ เมตร

๒. การไฟฟ้า

มีหมู่บ้านที่ใช้ไฟฟ้าจำนวน ๕ หมู่ คิดเป็นจำนวนประมาณ ๕๕.๕ % ของจำนวนครัวเรือนในตำบล และจะมีปัญหาเรื่องไฟฟ้าตกในช่วงเวลาประมาณ ๑๘.๐๐ – ๒๐.๐๐ น. ในบางหมู่บ้าน

๓. ด้านการติดต่อสื่อสาร

ตำบลหนองจอกยังมีชุมสายโทรศัพท์ที่ใช้อยู่ในตำบลคือชุมสายตำบลแสนภูดา อำเภอบ้านโพธิ์ และชุมสายโทรศัพท์ตำบลพิฆา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา

เดิมคือ บางหอมสิน ตั้งชื่อตามคลองหอมสิน ซึ่งเป็นคลองที่กั้นระหว่าง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา กับ อ.บางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งคลองหอมสินถึงแม้จะเป็นคลองขนาดเล็ก แต่สามารถไปเชื่อมกับคลองสำโรง ซึ่งไหลผ่าน อ.บางปะกง ไปออกแม่น้ำบางปะกงบริเวณบ้านท่าสะพาน และจากแม่น้ำบางปะกง สามารถเดินทางไปออกอ่าวไทย แล้ววกเข้าแม่น้ำเจ้าพระยาได้อีกด้วย

บางหอมสิน เคยเป็นหมู่บ้านที่มีขนาดใหญ่ ขึ้นกับมณฑลปราจีน ต่อมาขึ้นอยู่กับตำบลบางเกลือ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๔ หมู่บ้าน ต่อมาเมื่อแยกบ้านหอมสิน (บ้านหอมศีล) ยกฐานะขึ้นเป็นตำบลหอมศีลเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ อีก ๒ หมู่บ้านคือหมู่ ๒ และ ๔ ได้แยกไปขึ้นอยู่กับต.บางพลีน้อย อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการปัจจุบันมี ๔ หมู่บ้าน

สำหรับชื่อหอมสินนั้นเป็นชื่อเดิม ตั้งตามชื่อคลองหอมสิน ซึ่งเป็นชื่อเรียกมาตั้งแต่เดิม (ในตราจองหรือโฉนดที่ดินที่สำรวจใน พ.ศ. ๒๔๓๓ เรียกว่า คลองป่า หอมสินธุ์ สันนิษฐานว่า บริเวณนี้คงเป็นป่ามาก่อน ส่วนคำว่า สินธุ์ ไม่มีความหมายแต่คำว่า สิน มีความหมายถึง เงิน ทรัพย์) เมื่อสมเด็จพระเจ้านั่งยาเธอ เจ้าฟ้าอัษฎางค์เดชาวุธ กรมขุนนครราชสีมา (พระยศในขณะนั้น) ได้เสด็จประพาสวัดหอมสิน และทรงบูรณปฏิสังขรณ์วัดนี้ทรงเปลี่ยนชื่อวัดจากวัดหอมสิน เป็นวัดหอมศีล หรือวัดสุคันธศีลาราม (๑) ซึ่งมีความหมายเดียวกัน คือ กลิ่นหอมของศีล อันจะกล่าวถึงความหมายของชื่อวัดในเรื่องเกี่ยวกับป้ายชื่อวัด จากคำบอกเล่าของท่านเจ้าอาวาสวัดหอมศีลองค์ปัจจุบัน สันนิษฐานว่าบ้านหอมสินมีคนมาอยู่อาศัยในราชวราชกาลที่ ๓ แล้ว และมีคนอยู่อาศัยมาตลอดจนในปัจจุบัน มีคนอยู่อาศัยในตำบลหอมศีลประมาณหมื่นกว่าคน แบ่งออกได้เป็น ๖ หมู่ คือ หมู่ ๑, ๓ บ้านหอมศีล หมู่ ๒ บ้านบางพลีน้อย หมู่ ๔, ๕ บ้านคลองตาเอี่ยม และหมู่ ๖ บ้านคลองปึกกา

อำเภอบางปะกง

สภาพทั่วไปของตำบล

ลักษณะที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่ที่ ๑ ตำบลหอมศีลอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ริมถนนบางนาตราด ฝั่งขาเข้ากรุงเทพอยู่ห่างจากอำเภอบางปะกง ๑๓ กิโลเมตร มีเนื้อที่รวม ๑๖.๖๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๐,๓๘๑ ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๘

โดยมีนายทวี งามขำ ดำเนินตำบลหอมศีลเป็นประธานกรรมการบริหาร (โดยตำแหน่ง) คนแรกและได้เปลี่ยนเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีนายสมชาย ชมยิ้ม เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบัน

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลพิมพาและตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลบางสมัครและตำบลบางเกลือ อำเภอบางปะกง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางบ่อ

ภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไป พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มดินเหนียว มีคลองธรรมชาติ จำนวน ๑๗ สายล้อมรอบกลายเป็นเกาะแก่งชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ริม สองฝั่งคลอง

จำนวนหมู่บ้าน

แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๖ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านหอมศีล	มีนายวีระ ปานทอง
หมู่ที่ ๒ บ้านคลองบางพลีน้อย	มีนายเพลิน ชมยิ้ม
หมู่ที่ ๓ บ้านปากคลองหอมศีล	มีนางมนทา จิตชอบใจ
หมู่ที่ ๔ บ้านคลองเจ๊กพงษ์	มีนายจรัส นฤภัย
หมู่ที่ ๕ บ้านคลองสกั๊ดสี่สิบ	มีนายบุญจำ นาคสวัสดิ์
หมู่ที่ ๖ บ้านคลองสกั๊ดแปดสิบ	มีนายชัยยา พวงมณี

ประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น ๔,๑๒๗ คน แยกเป็น

ชาย ๒,๐๒๐ คน

หญิง ๒,๑๐๗ คน

มีจำนวนครัวเรือน ๑,๑๓๐ ครัวเรือน

มีความหนาแน่นของประชากรโดย เฉลี่ย ๒๕๖ คน/ตารางกิโลเมตร

ลักษณะโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล

การคมนาคม การจราจร

ถนนที่ใช้ในการคมนาคมและสัญจรระหว่างหมู่บ้านต่าง ๆ ในตำบลหอมศีลส่วนใหญ่มีสภาพเป็นถนนลูกรัง มีถนนลาดยางและถนนคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีความสำคัญและเป็นสายหลักในการคมนาคมขนส่ง และสัญจรระหว่างหมู่บ้านและตำบลใกล้เคียงดังต่อไปนี้

ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	จำนวน	๔	สาย	รวมระยะทางยาวประมาณ	๑๑,๑๕๖ เมตร
ถนนลาดยาง	จำนวน	๒	สาย	รวมระยะทางยาวประมาณ	๑๓,๐๑๔ เมตร
ถนนลูกรัง	จำนวน	๑๐	สาย	รวมระยะทางยาวประมาณ	๒๒,๑๖๔ เมตร

ไฟฟ้า

จำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึง จำนวน ๖ หมู่บ้าน จำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ ๕๘

การประปา

ประปาหมู่บ้าน จำนวน ๖ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ – ๖ ประชากรที่ใช้น้ำประปา คิดเป็นร้อยละ ๗๐

การโทรคมนาคม

โทรศัพท์สาธารณะ มีจำนวนน้อยมาก โทรศัพท์บ้าน จำนวน ๖ หมู่บ้าน ถือคิดเป็นร้อยละ ๓๒

สภาพด้านเศรษฐกิจ**การเกษตร**

หมู่ที่ ๑	มีจำนวนเกษตรกร	๓๒๑	ครัวเรือนเลี้ยงกุ้งเลี้ยงปลา	ร้อยละ	๘๕
หมู่ที่ ๒	มีจำนวนเกษตรกร	๕๑	ครัวเรือน เลี้ยงกุ้งเลี้ยงปลา	ร้อยละ	๘๐
หมู่ที่ ๓	มีจำนวนเกษตรกร	๑๔๓	ครัวเรือน เลี้ยงกุ้งเลี้ยงปลา	ร้อยละ	๘๒.๕
หมู่ที่ ๔	มีจำนวนเกษตรกร	๑๕๑	ครัวเรือน เลี้ยงกุ้งเลี้ยงปลา	ร้อยละ	๘๖.๓
หมู่ที่ ๕	มีจำนวนเกษตรกร	๒๘๓	ครัวเรือน เลี้ยงกุ้งเลี้ยงปลา	ร้อยละ	๘๓.๖
หมู่ที่ ๖	มีจำนวนเกษตรกร	๑๓๑	ครัวเรือน เลี้ยงกุ้งเลี้ยงปลา	ร้อยละ	๘๘.๓

การอุตสาหกรรม

หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

โรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	๓๐	แห่ง
หมู่บ้านจัดสรร	จำนวน	๑	แห่ง

สภาพด้านสังคม**การศึกษา**

โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง

โรงเรียนกิตติคุณประชาอนุกุล (สังกัดสสส) หมู่ที่ ๕

ครู	จำนวน	๖	คน
นักเรียน	จำนวน	๖๐	คน

โรงเรียนวัดหล่อเจริญราษฎร์วราราม หมู่ที่ ๕

ครู	จำนวน	๔	คน
นักเรียน	จำนวน	๒๕	คน

โรงเรียนคลองตาเอี่ยม หมู่ที่ ๕

ครู	จำนวน	๔	คน
นักเรียน	จำนวน	๑๕	คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดหล่อเจริญราษฎร์วราราม

ครู	จำนวน	๒	คน
นักเรียน	จำนวน	๑๕	คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดสสส

ครู	จำนวน	๒	คน
นักเรียน	จำนวน	๓๕	คน

อำเภอบางปะกง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคลองตาเอี่ยม

ครู	จำนวน ๑	คน
นักเรียน	จำนวน ๒๔	คน

การสาธารณสุข

สถานื่อนามัยประจำตำบล จำนวน ๑ แห่ง

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คลองธรรมชาติ

โบราณสถาน

อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

Bangpakong Chachoengsao

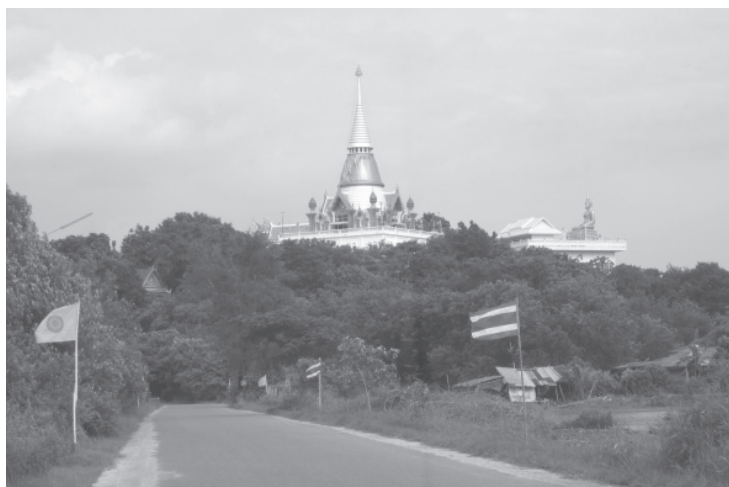

โบราณสถาน ของอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

บัญชีวัดเรียงตามลำดับ พ.ศ. ที่ก่อตั้งเป็นหลักฐาน ประกอบความเป็นมาของชุมชนในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลำดับที่	ชื่อวัด	ตำบล	พ.ศ. ที่ก่อตั้ง	ระยะเวลานับถึง พ.ศ. ๒๕๕๘
๑	วัดเขาดิน	ตำบลเขาดิน	๒๔๗๑	๘๗
๒	วัดทองนพคุณ	ตำบลท่าข้าม	๒๔๗๕	๘๕
๓	วัดท่าข้ามเจริญศรัทธา	ตำบลท่าข้าม	๒๕๐๘	๕๐
๔	วัดท่าสะอ้าน	ตำบลท่าสะอ้าน	๒๔๓๖	๑๒๒
๕	วัดบางเกลือ	ตำบลบางเกลือ	๒๓๕๒	๑๖๖
๖	วัดลาดยาว	ตำบลบางเกลือ	๒๔๓๕	๑๒๓
๗	วัดคงคาราม (วัดบน)	ตำบลบางปะกง	๒๔๓๕	๑๑๕
๘	วัดกลางบางปะกง (กลาง)	ตำบลบางปะกง	๒๔๓๖	๑๒๒
๙	วัดบำรุงธรรมราษฎร์ศรัทธาราม (วัดล่าง)	ตำบลบางปะกง	๒๔๔๓	๑๑๕
๑๐	วัดใหม่สงเคราะห์ราษฎร์ (วัดคลองผิขุด)	ตำบลบางปะกง	๒๔๘๕	๗๓
๑๑	วัดบางผึ้ง	ตำบลบางผึ้ง	๒๔๑๖	๑๔๒
๑๒	วัดอุสภาราม (วัดบางวัว)	ตำบลบางวัว	๒๓๐๔	๒๕๔
๑๓	วัดบางสมัคร	ตำบลบางสมัคร	๒๔๐๐	๑๕๘
๑๔	วัดพิมพาวาส (เหนือ)	ตำบลพิมพา	๒๔๕๑	๑๐๗
๑๕	วัดพิมพาวาส (ใต้)	ตำบลพิมพา	๒๔๓๐	๑๒๘
๑๖	วัดสุนิย์ศรัทธาธรรม	ตำบลพิมพา	๒๕๔๑	๑๗
๑๗	วัดไตรสรณาคม	ตำบลสองคลอง	๒๔๘๑	๗๗
๑๘	วัดแสงขาวเจริญราษฎร์ศรัทธาราม	ตำบลสองคลอง	๒๕๐๑	๕๗
๑๙	วัดหงษ์ทอง	ตำบลสองคลอง	๒๕๒๖	๓๒
๒๐	วัดสุขาราม (สามแยก)	ตำบลหนองจอก	๒๔๔๔	๑๑๔
๒๑	วัดนฤภัยประชานำรุง	ตำบลหอมศีล	๒๕๓๖	๒๒
๒๒	วัดสุคันธศีลาราม (หอมศีล)	ตำบลหอมศีล	๒๔๑๐	๑๔๘
๒๓	วัดหล่อเจริญราษฎร์วราราม	ตำบลหอมศีล	๒๔๕๕	๖๓

๑. วัดเขาดิน

วัดเขาดิน ตั้งอยู่เลขที่ ๓๓ หมู่ที่ ๗ ตำบลเขาดิน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๒๓ ไร่ ๑ งาน ๗๖ ตารางวา

อาณาเขต ทิศเหนือและทิศใต้ จรดคู่น้ำสาธารณะ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตก จรดคลองสาธารณะ มีธรณีสงฆ์ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑๕ ไร่ ๒ งาน ๑๖ ตารางวา

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๗ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๗ เมตร ยาว ๓๗ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นอาคารไม้ทรงไทย

หอสวดมนต์ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นอาคารทรงไทย ครึ่งตึกครึ่งไม้

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๑๘ หลัง เป็นอาคารไม้ ๑ หลัง ครึ่งตึกครึ่งไม้ ๑๖ หลัง และตึก ๑ หลัง วิหาร กว้าง ๗ เมตร ยาว ๒๐ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นอาคารทรงไทย ครึ่งตึกครึ่งไม้

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก นอกจากนี้มีอาคารเสนาสนะต่างๆ ดังนี้ คือ หอระฆัง กว้าง ๔ เมตร ยาว ๔ เมตร ศาลาเมรุ กว้าง ๔ เมตร ยาว ๔ เมตร หอพุทธโคดม กว้าง ๔ เมตร ยาว ๔ เมตร

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตัก กว้าง ๓๕ นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ พระพุทธรูป ปางมารวิชัย ๒ องค์ ขนาดหน้าตัก กว้าง ๒๐ นิ้ว ๑ องค์ หน้าตักกว้าง ๑๕ นิ้ว ๑ องค์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ พระพุทธโสธรจำลองด้วยทองเหลือง ขนาดหน้าตักกว้าง ๓๕ นิ้ว ๑ องค์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ หลวงพ่อเพชรจำลอง ๑ องค์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ และหลวงพ่อดำจำลอง สร้างด้วยทองเหลือง สูง ๑๘๐ เมตร อีก ๑ องค์

วัดเขาดิน ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ เดิมชื่อวัด ปฐวีปพตาราม แต่ชาวบ้านนิยมเรียกว่า วัดเขาดิน เนื่องจากเป็นวัดที่ตั้งอยู่บนภูเขา ผู้ริเริ่มในการสร้างวัดนี้ คือ หลวงพ่อจ้อย โดยมี นายปลื้ม อินทรโชติ เป็นผู้ถวายที่ดินในการสร้างวัด ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๕๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ หลวงพ่อจ้อย

รูปที่ ๒ หลวงพ่อผิง

รูปที่ ๓ หลวงพ่อไว

รูปที่ ๔ พระครูเชิด เจดโส

รูปที่ ๕ พระอธิการสงวน ธรรมธโร

รูปที่ ๖ พระอธิการผิน

รูปที่ ๗ พระครูบรรพตภาวนานุสิฐ วิ.

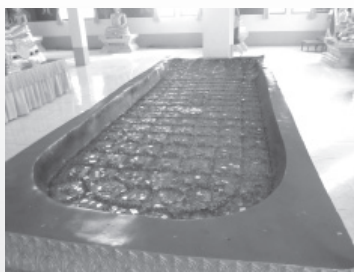
(ประเสริฐ ป.ธ.๓)

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐

แผนที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ฉบับ...

๒. วัดทองนพคุณ

วัดทองนพคุณ (บางแสม) เป็นวัดราษฎร์ ตั้งอยู่เลขที่ ๒ หมู่ ๖ บ้าน บางแสม ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ดินที่ตั้งวัดมี เนื้อที่ ๓๘ ไร่ ๓ งาน ๒๘ ตารางวา โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๔๒๕ ตั้งวัดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้รับ พระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ วัดได้รับ แต่งตั้งเป็นสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา แห่งที่ ๑๘ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดเขต แม่น้ำ บางปะกง ทิศใต้ จรดเขต ที่ดินเลขที่ ๒๑ คลองแสม ทิศตะวันออก จรดเขต คลองแสม ทิศตะวันตก จรดเขต ที่ดินเลขที่ ๖๕ แม่น้ำบางปะกง

ประวัติความเป็นมา วัดทองนพคุณ หรือวัดบางแสม สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ โดยมี หลวงพ่อจ้อย ปุณณสุวณโณ ก่อนหน้านี้ท่านได้เคย สร้างวัดเขาติน มาก่อน หลังจากออกจากวัดเขาติน ท่านได้พายเรือมา (เรืออีแปด) มาเทียบท่าที่ริมแม่น้ำ บางปะกงบริเวณวัดปัจจุบัน และอาศัยพักจำวัดในเรือ ญาติโยมผู้มีจิตศรัทธาชาวบ้านบางแสมก็นำอาหาร หวานความถวายและมาร่วมบำเพ็ญกุศลกับหลวงพ่ เป็นประจำเสมอมา ต่อมาผู้มีจิตศรัทธา คือ พ่อชื่น แม่จำ ทองนพคุณ ได้ถวายที่ดินจำนวน ๓๘ ไร่ ๓ งาน ๒๘ ตารางวา ซึ่งเป็นป่าโกงกางและป่าจาก ชาวบ้านได้พร้อมเพรียงกันถากถาง ในสมัยนั้นมี ประชาชนอาศัยอยู่ประมาณ ๓๐ ครอบครัว ส่วนใหญ่ มีอาชีพ เย็บจาก และหาฟืนขาย ค้าขายกันภายใน หมู่บ้าน โดยมีผู้ใหญ่เจือ ศิลอ่อน เป็นผู้ใหญ่วัด

ศาลาการเปรียญไม้ มุงหลังคาจากขึ้นมา ๑ หลัง ขนาดกว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๒ เมตร กุฏิหลวงพ่จ้อย ปุณณสุวณโณ เป็นกุฏิทรงไทยบัน หยา หลังคามุงสังกะสี กุฏิลูกวัดอีกสองหลัง มุงสังกะสีหนึ่งหลัง มุงกระเบื้องหนึ่งหลัง หลวงพ่ จ้อย ปุณณสุวณโณ ๒๕๐๓ เป็นเวลา ๒๑ ปี

วัดอยู่ติดกับแม่น้ำบางปะกงบรรพชาศัสติเข็นสบาย มีบุคคลากรที่ให้ความรู้ด้านธรรมะทั้งปริยัติและปฏิบัติ มีการทำวัตรสวดมนต์ปฏิบัติธรรมทุกวันอาทิตย์ตลอดปี มีพระพุทธรูปธรรมาจารย์ ปัดทอง ถวายสังฆทานสามารถเดินทางไปลงเรือชมปลาโลมา เกาเข่นก หรือเที่ยวชมโรงไฟฟ้าบางปะกงซึ่งอยู่ติดกับวัดและมีร้านอาหารริมแม่น้ำบางปะกงติดกับวัดบรรพชาศัสติ

การเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นพระวิปัสสนาจารย์รุ่นที่ ๑๑ วัดคีรีวงศ์ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นพระธรรมทูตสายที่ ๗ ประจำอำเภอบางปะกง มีการทำพิธีวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชาตามประเพณีนิยม มีกิจกรรมเกี่ยวกับการเผยแผ่และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยในวัดคือ เทศนา ปาฐกถาธรรม ธรรมบรรยาย กิจกรรมเกี่ยวกับวันสำคัญของชาติ และศาสนา เช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันเทศน์มหาชาติ วันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น

กิจกรรมประจำปีของวัด บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนฯ เมษายนของทุกปี จัดบวชชีพรหมณ์ รวม ๔ วัน สิงหาคม ของทุกปี บวชชีพรหมณ์ ๔ วัน ธันวาคม ของทุกปี บวชชีพรหมณ์ และสวดมนต์ข้ามปี รวม ๔ วัน ธันวาคม – มกราคม ทุกปี สวดมนต์ปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ตลอดปี

มีการสอนวิชาศีลธรรมแก่นักเรียน มีครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำนวน ๕ รูป มีการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเป็นประจำทุกปีระหว่างวันที่ ๑ – ๑๐ เมษายน มีการจัดปฏิบัติธรรมครอบครัวย้อนทุกปี มีการบวชเนกขัมมะ(ชีพรหมณ์) ระหว่างวันที่ ๑๒ – ๑๕ สิงหาคม และ วันที่ ๔ – ๗ ธันวาคม ทุกปี มีการสวดมนต์ทำวัตรปฏิบัติธรรมทุกวันอาทิตย์ เวลา ๑๕.๐๐ น ถึง ๒๑.๐๐ น. ตลอดปี

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๕ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

พระวิหาร กว้าง ๑๑ เมตร ยาว ๑๘ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๓ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชั้นเดียว

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๘ เป็นอาคาร คอนกรีตเสริมเหล็กชั้นเดียว

พระไตรปิฎกภาษาไทย จำนวน ๔ ชุด ๒๗๒ เล่ม เฌรุ กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔

กุฏิสงฆ์ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๔๔ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นอาคารคอนกรีต เสริมเหล็ก ๒ ชั้น ๒๒ ห้อง

ศาลาหอฉัน กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๔ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นอาคารไม้ชั้นเดียว

ปูชนียวัตถุ ๑. พระพุทธรูปปางสมาธิหน้าตัก ๑๕ นิ้ว ๒๕ นิ้ว ๓๕ นิ้ว จำนวน ๒๕ องค์ ๒. พระพุทธรูปธรรมาอายุ ๒๐๐ กว่าปี ๑ องค์

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาส เท่าที่ทราบนาม คือ
รูปที่ ๑ หลวงพ่อจ้อย ปุณณสุวณโณ พ.ศ. ๒๕๔๒
รูปที่ ๒. หลวงดาปี พ.ศ. ๒๕๐๓

รูปที่ ๓. พระอาจารย์สยาม พ.ศ. ๒๕๐๘

รูปที่ ๔ พระอาจารย์จำเนียร พ.ศ. ๒๕๐๘

รูปที่ ๕ พระอาจารย์เสี่ยม พ.ศ. ๒๕๑๘

รูปที่ ๖ พระอาจารย์เสี่ยม พ.ศ. ๒๕๓๐

รูปที่ ๗ พระอาจารย์อารีย์ อารีโย

(พระครูอาทรวิริยคุณ) พ.ศ. ๒๕๓๐

รูปที่ ๘ พระครูจันทสุวรรณสาร (รุ่งโรจน์ จันทสารโร)

พ.ศ. ๒๕๔๕ - ปัจจุบัน

การศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม
เปิดสอนเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐

ระเบียบการปกครอง

๑. จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ของวัดไว้เป็นหลักฐานตลอดมา

๒. จัดทำทะเบียนพระภิกษุ – สามเณร และศิษย์วัดไว้เป็นหลักฐาน

๓. จัดทำบัญชีครุภัณฑ์-ลหุภัณฑ์ ของวัดไว้เป็นหลักฐาน

๔. จัดการก่อสร้างถาวรวัตถุภายในวัดตามแบบของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๕. จัดตั้งกรรมการบริหารวัดทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ โดยมีเจ้าอาวาสเป็นประธาน

๖. จัดระเบียบการปกครองตามหลักพระธรรมวินัยและกฎระเบียบมหาเถรสมาคม มีกติกาวัดคือ

- พระภิกษุ-สามเณร ทุกรูป ต้องลงทำวัตรเช้า – เย็น ทุกวัน โดยกำหนดเวลาทำวัตรเช้า ๐๔.๓๐ น. และทำวัตรเย็นเวลา ๑๗.๐๐ น.

- เมื่อบรรพชาอุปสมบทแล้ว ต้องศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัย

- ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาต้องปฏิบัติศาสนกิจโดยพร้อมเพรียงกัน

- ต้องสวดธรรมสนามหลวงทุกรูป เว้นแต่ข้าราชการที่ลาอุปสมบท

- ต้องลงอุโบสถกรรมทุกกึ่งเดือน เว้นแต่อาพาธ

- มีวาระให้พระภิกษุ-สามเณร ในวัดทำความสะอาดพัฒนาภายในบริเวณวัด และเสนาสนะที่พัก อาศัยในทุก ๆ วัน

- พระภิกษุ-สามเณร ในวัดทุกรูป ต้องงดเว้นสิ่งเสพติดมีเมาทุกชนิด ตั้งแต่บวชเป็นต้น

อำเภอบางปะกง

แม่น้ำเจ้าพระยาไหลลงสู่ทะเลสาบ...

- พระภิกษุ-สามเณร จะออกนอกวัดต้องบอกลาเจ้าอาวาสทุกครั้ง และเมื่อกลับมาแล้วต้อง แจ้งให้ทราบเช่นกัน
- ห้ามเล่นการพนันทุกชนิด ภายในบริเวณวัด
- ห้ามนำสุราและเครื่องดื่มของมีเมาทุกชนิดมาดื่ม และจำหน่ายภายในบริเวณวัด

- ห้ามยิงนก ตกปลา และรังแกสัตว์ ภายในบริเวณวัดเป็นอันขาด จุดเด่น (ที่พุทธศาสนิกชนควรมาที่วัด) วัดอยู่ติดกับแม่น้ำบางปะกงบรรยากาศดีเย็นสบาย มีบุคลากรที่ให้ความรู้ด้านธรรมะทั้งปรีชาและปฏิบัติ มีการทำวัตรสวดมนต์ปฏิบัติธรรมทุกวันอาทิตย์ตลอดปี มีพระพุทธรูปแกะ แก่ ปิดทอง ถวายสังฆทาน สามารถเดินทางไปลงเรือชมปลาโลมา เกาเหนก หรือเที่ยวชมโรงไฟฟ้าบางปะกงซึ่งอยู่ติดกับวัด และมีร้านอาหารริมแม่น้ำบางปะกงติดกับวัดบรรยากาศดี

กิจกรรมประจำปีของวัด ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๐ เมษายน ของทุกปี จัดบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนฯ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี รวม ๔ วัน จัดบวชชีพรหมณ์ วันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี รวม ๔ วัน จัดบวชชีพรหมณ์ วันที่ ๓๐ ธันวาคม - ๒ มกราคม รวม ๔ วัน จัดบวชชีพรหมณ์ วันที่ ๓๑ ธันวาคม จัดสวดมนต์ข้ามปี วันที่ ๑ มกราคม เวลา ๐๘.๐๐ น. ตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๑๕.๐๐ น. ถึง ๒๑.๐๐ น. สวดมนต์ปฏิบัติธรรม วันอาทิตย์ตลอดปี

๓. วัดท่าข้ามเจริญศรัทธา

วัดท่าข้ามเจริญศรัทธา ตั้งอยู่เลขที่ ๕๕ บ้านท่าข้าม ถนนสุขุมวิท หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๒ งาน ๑๘ ตารางวา

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดโรงงานล้อยกเกิด ทิศใต้ จรดบริษัทแคนโทนิค ทิศตะวันออก จรดคลองลำราง ทิศตะวันตก จรดถนนสุขุมวิท

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๖.๔๕ เมตร ยาว ๒๓ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๒๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๔

หอสวดมนต์ กว้าง ๕ เมตร ยาว ๓๘ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นอาคาร ๓ ชั้น

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๔ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ หลัง และตึก ๒ หลัง

วิหาร กว้าง ๖ เมตร ยาว ๑๕ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๘ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก

ปูชนียวัตถุ มีพระพุทธรูป จำนวน ๓ องค์ รูปหล่อหลวงพ่อดำ และรูปหล่อหลวงพ่อบาน

วัดท่าข้ามเจริญศรัทธา ตั้งเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ผู้บริจาคที่ดินในการสร้างวัดคือ นายต่วน หล่อเจริญ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ
รูปที่ ๑ พระครูสุภัทศีลคุณ (หลวงพ่อดำ)

พ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๓๐

รูปที่ ๒ พระครูวิฑิตปัญญารักษ์ ดร. (สุชาติ ชีโนรส)

พ.ศ. ๒๕๓๐ - ปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕
และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖

ศูนย์ศิลปะ: วัฒนธรรมเล้าก้องกัน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

๕. วัดท่าสะพาน

วัดท่าสะพาน ตั้งอยู่เลขที่ ๕ ถนนท่าสะพาน-ท่าไทร หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าสะพาน อำเภอ บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๔๕ ไร่ ๓ งาน ๑๑ ตารางวา

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดทางหลวงสาย กรุงเทพฯ-ชลบุรี (มอเตอร์เวย์) ทิศใต้ จรดคลองสาธารณะ ทิศตะวันออก จรดแม่น้ำบางปะกง ทิศตะวันตก จรดที่ดินนางสาวจิตติมา เจริญรัชต์ มีที่ธรณีสงฆ์ จำนวน ๒ แปลง เนื้อที่ ๖๕ ไร่ โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๖๔๕, ๗๖๒๓

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๕ เมตร ยาว ๑๘ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๕ เมตร ยาว ๓๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๖ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ทรงไทย ๒ ชั้น

หอสวดมนต์ กว้าง ๑๕ เมตร ยาว ๓๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ เป็นอาคารไม้

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๖๔ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๑๑ หลัง และตึก ๕๓ หลัง

วิหาร กว้าง ๑๕ เมตร ยาว ๓๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๕ เมตร ยาว ๓๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น ทรงไทย

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๔ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก

นอกจากนี้อาคารเสนาสนะต่างๆ ดังนี้ คือ หอสุมุด ๑ หลัง โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ๑ หลัง กว้าง ๕ เมตร ยาว ๓๔ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ อาคารปริยัติธรรมแผนกบาลีและ

อำเภอบางปะกง

อภิธรรม เป็นอาคารคอนกรีต ๒ ชั้น สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ อาคารเรียนศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ ๑ หลัง หอระฆัง ๑ หลัง และศาลา ตักบาตรอีก ๑ หลัง

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำโบสถ์ ปางมารวิชัย ขนาด หน้าตักกว้าง ๕๕ นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ พระพุทธรูป ประจำวิหาร ขนาดหน้าตักกว้าง ๖๕ นิ้ว ๓ องค์ ขนาดหน้าตักกว้าง ๓๐ นิ้ว ๔๗ องค์

วัดท่าสะพาน ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ ผู้นำในการสร้างวัดครั้งแรก คือ นายรัก นายนาก นายห่อ่ง นายแดง นายชื่น นายดิษฐ์ นายพรหม นายกล้า นายหรี นายจู นางแสง โดยเป็นผู้สร้างเป็นสำนักสงฆ์ขึ้น และขอตั้งเป็นวัดในภายหลัง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำบางปะกง เนื่องจากสะดวกในการสัญจรไปมา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๖๐ ตรงกับปีมะเส็ง นายทองได้ถวายที่ดิน จำนวน ๑๖ ไร่ ๒ งาน ๑๒ ตารางวา จึงได้ย้ายวัดห่างมาจากแม่น้ำ ๒๐ เมตร ได้รื้อสิ่งก่อสร้างจากวัดเดิมมาปลูกใหม่ในที่ที่ปัจจุบัน วัดท่าสะพาน เป็นวัดขนาดใหญ่ และในสมัยที่พระครูประยุตพัฒนาภรณ์ เป็นเจ้าอาวาส ได้จัดซื้อที่ดินเพิ่มอีก จำนวน ๔๕ ไร่ ๓ งาน ๑๑ ตารางวา ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

- รูปที่ ๑ พระอธิการหิม
- รูปที่ ๒ พระอธิการเชย
- รูปที่ ๓ พระอธิการหลี่
- รูปที่ ๔ พระอธิการแดง
- รูปที่ ๕ พระอธิการฮวด
- รูปที่ ๖ พระอธิการเทียบ
- รูปที่ ๗ พระอธิการเต็ม
- รูปที่ ๘ พระอธิการชื่น
- รูปที่ ๙ พระอธิการบัว
- รูปที่ ๑๐ พระอธิการบันพุทธุปาโล พ.ศ. ๒๔๗๕ - ๒๔๙๒
- รูปที่ ๑๑ พระใบฎีกา ทองอยู่ เขมวิไล พ.ศ. ๒๔๙๒ - ๒๔๙๗
- รูปที่ ๑๒ พระครูพิณตวัฒนากกร (วัฒน) พ.ศ. ๒๔๙๘ - ๒๕๐๖
- รูปที่ ๑๓ พระปลัดไสว กริโย พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๐๗
- รูปที่ ๑๔ พระครูปัจโรย สิลเตโช พ.ศ. ๒๕๐๘ - ๒๕๑๕
- รูปที่ ๑๕ พระครูสุทธจริธรรมกร (โหนด) พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๕
- รูปที่ ๑๖ พระครูประยุตพัฒนาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๒๕
- รูปที่ ๑๗ พระครูบรรพตภาวนานุสิฐ วิ. (ประเสริฐ ป.ธ.๓) รักษาการเจ้าอาวาส

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ศูนย์อบรม เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด เปิดสอน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘

๕. วัดบางเกลือ

วัดบางเกลือ ตั้งอยู่เลขที่ ๒๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลบางเกลือ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๒๒ ไร่ ๒ งาน เป็นวัดราษฎร์ ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของลำคลองลำโรง การไปมาติดต่อได้ ๒ ทาง ทางน้ำลงเรือโดยสารที่ทำเรือตลาดบางวัว แล่นมาตามลำคลองลำโรงเข้าถึงวัดบางเกลือ อีกทางหนึ่งทางบกโดยทางรถยนต์ ซึ่งมีถนนแยกจากถนนหลวงสายบางนา-ตราด ครอบคลุมที่ ๔๓ เข้าถึงวัดบางเกลือ ระยะทางประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร

ประวัติความเป็นมาของวัดบางเกลือ

เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๓๕๐ ได้มีพระภิกษุชราชาวมอญองค์หนึ่ง อายุประมาณ ๓๐ ปี มาจากที่ใดไม่ปรากฏ ได้หลงมาอยู่ที่โคกใหญ่ (คือที่วัดปัจจุบันนี้) ประชาชนก็ช่วยกันปลูกที่อยู่ และต่อมาก็ช่วยกันสร้างเป็นสำนักสงฆ์ขึ้น เรียกว่า วัดรามัญบางเกลือ โดยมีพระชราชาวรามัญองค์นี้เป็นเจ้าสำนัก

ต่อมาประมาณ พ.ศ. ๒๓๕๘ ท่านก็ได้มรณภาพ พระอาจารย์คล้ายได้เป็นเจ้าอาวาสสำนักสงฆ์ของวัดรามัญบางเกลือต่อมา พระอาจารย์คล้ายได้ร่วมกับราษฎรสร้างอุโบสถขึ้นหนึ่งหลัง และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันอังคาร แรม ๕ ค่ำ เดือน ๕ ปีมะแม ตรงกับวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๐๒ วิสุงคามสีมา กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๖ เมตร และได้ตัดคำว่ารามัญออก เหลือชื่อเป็นวัดบางเกลือ มาจนถึงปัจจุบันนี้ (ในสมัยนั้นตำบลบางเกลือ ยังขึ้นอยู่กับอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ อำเภอบางปะกงยังไม่มี จนมาถึง พ.ศ. ๒๔๕๐ ได้ตั้งอำเภอบางปะกงขึ้น ตำบลบางเกลือจึงได้มาขึ้นอยู่กับอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราตั้งแต่นั้นมา)

ต่อมาปี พ.ศ. ๒๔๖๔ พระอธิการแก้ว เจ้าอาวาส ต่อมาได้สร้างอุโบสถขึ้นใหม่ โดยสร้างล้อมอุโบสถหลังเดิม (หลังเดิมปลูกเป็นโรงหลังคามุงจาก) เป็นรูปทรงโบสถ์ไทย ๒ ชั้น มุงกระเบื้องมีช่อฟ้าใบระกา แต่ไม่ได้ขอพระราชทานวิสุงคามสีมาใหม่

ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๑๖ อุโบสถหลังเก่าชำรุดทรุดโทรมมาก พระครูบุญสารประสิทธิ์เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน พร้อมด้วยประชาชนได้สร้างอุโบสถขึ้นใหม่ เป็นทรงอุโบสถไทย ๓ ชั้น หลังคามุงกระเบื้อง มีช่อฟ้าใบระกาและได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘ วิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร ปัจจุบันวัดบางเกลือมีเนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๓ งาน ๓๑ ตารางวา เป็นที่ดินมีโฉนด

โฉนดเลขที่ ๖๕๒๓ พ.ศ. ๒๕๑๗

อาณาเขต ทิศเหนือและทิศใต้ จรดคลองลำโรง ทิศตะวันออก จรดบ้านหมู่ที่ ๑ ทิศตะวันตก จรดบ้านหมู่ที่ ๒

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก
ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นอาคารไม้

หอสวดมนต์ กว้าง ๖ เมตร ยาว ๑๐ เมตร เป็นอาคารไม้

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๑๐ หลัง เป็นอาคารไม้ ๔ หลัง ครึ่งตึกครึ่งไม้ ๖ หลัง และตึก ๑ หลัง

วิหาร กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๖ เมตร เป็นอาคารตึก สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๒๔ เมตร สร้างเมื่อพ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ ไม่ทราบชื่อ

ประมาณ พ.ศ. ๒๓๕๐ - ๒๓๕๕

รูปที่ ๒ พระอธิการคล้าย

พ.ศ. ๒๓๕๕ - ๒๔๔๐

รูปที่ ๓ พระอธิการขาว

พ.ศ. ๒๔๔๑ - ๒๔๕๓

รูปที่ ๔ พระอธิการดิษฐ์

พ.ศ. ๒๔๕๓ - ๒๔๕๖

รูปที่ ๕ พระอธิการแก้ว

พ.ศ. ๒๔๕๖ - ๒๔๘๖

รูปที่ ๖ พระสมุห์ทองย้อย

พ.ศ. ๒๔๘๖ - ๒๔๙๓

รูปที่ ๗ พระอธิการชั้น

พ.ศ. ๒๔๙๓ - ๒๔๙๕

รูปที่ ๘ พระเกลี้ยง บุญญสาร

พ.ศ. ๒๔๙๕ - ๒๕๐๐

(รักษาการเจ้าอาวาส)

อำเภอบางปะกง

รูปที่ ๘ พระครูบุญสารประสิทธิ์

(เกลี้ยง บุญญสโร) พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๓๕

รูปที่ ๑๐ พระอธิการประทุม พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๔๕

รูปที่ ๑๑ พระครูสุนทรจันทรังษี (อมร) พ.ศ. ๒๕๕๐ - ปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๐

๖. วัดลาดยาว

วัดลาดยาว ตั้งอยู่เลขที่ ๔ หมู่ที่ ๕ ตำบลบางเกลือ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๒๖ ไร่ ๓ งาน ๔๐ ตารางวา

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดที่ดินนายจุ่นธรรมเจริญ ทิศใต้ จรดคลองตำโรงเก่า ทิศตะวันออก จรดที่ดินนายมนัส คล่องแคล่ว ทิศตะวันตก จรดที่ดินนางแจ้ หุ่นเจริญ นายฉลอม แปลกด้วน นายยอดสมุทร เปลี่ยนรัมย์

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๖.๕๐ เมตร ยาว ๑๔.๕๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๓๒ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย

หอสวดมนต์ กว้าง ๘ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นอาคารไม้

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๘ หลัง เป็นตึก

ศาลาเอนกประสงค์ กว้าง ๑๑ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

นอกจากนี้ยังมี มณฑปประดิษฐานรูปเหมือนพระอธิการวิง ปัญญาโชโต อดีตเจ้าอาวาส

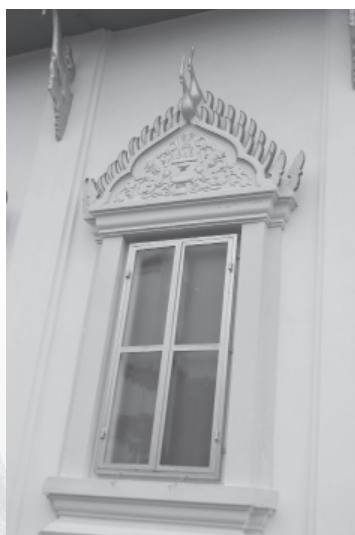
วัดลาดยาว ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระพัก

พ.ศ. ๒๔๓๕ - ๒๔๕๘

- รูปที่ ๒ พระปิ่น พ.ศ. ๒๔๕๘ - ๒๔๖๐
 รูปที่ ๓ พระหิน พ.ศ. ๒๔๖๐ - ๒๔๖๖
 รูปที่ ๔ พระหม พ.ศ. ๒๔๖๖ - ๒๔๗๑
 รูปที่ ๕ พระวิง ปุณณวฑฺฒโน พ.ศ. ๒๔๗๒ - ๒๔๘๐
 รูปที่ ๖ พระกำป็น ถิริจิตโต พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๔๘๖
 รูปที่ ๗ พระผิน ธมฺมปาโล พ.ศ. ๒๔๘๗ - ๒๔๙๓
 รูปที่ ๘ พระมีชัย โฆสโก พ.ศ. ๒๔๙๐
 รูปที่ ๙ พระครูสันติกิจจานุการ (สิทธิโชค) รักษาการเจ้าอาวาส
 นอกจากนี้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

อำเภอบางปะกง

๗. วัดคงคาราม (วัดบน)

วัดคงคาราม (วัดบน) ตั้งอยู่เลขที่ ๔๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ๒ งาน ๕๒ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๗๒๑๕

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดถนนสุขุมวิท ทิศใต้ จรดแม่น้ำบางปะกง ทิศตะวันออก จรดที่ชาวบ้าน หมู่ที่ ๑ ทิศตะวันตก จรดที่ชาวบ้าน หมู่ที่ ๒ มีที่ธรณีสงฆ์ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๗ ไร่

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๘ เมตร ยาว ๓๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๖ หลัง ครึ่งตึกครึ่งไม้ ๖ หลัง

วิหาร กว้าง ๘.๑๐ เมตร ยาว ๑๘.๑๐ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สร้างสมัยอยุธยาตอนปลาย แต่เดิมใช้เป็นอุโบสถ

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก นอกจากนี้ ยังมีอาคารเสนาสนะต่าง ๆ ดังนี้ คือ โรงครัว หอฉัน และศาลาพักร้อน

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง ๔๕ นิ้ว พระพุทธรูป จำนวน ๒ องค์ ขนาดหน้าตักกว้าง ๔๕ นิ้ว ๑ องค์ และขนาดหน้าตักกว้าง ๓๕ นิ้ว ๑ องค์ พระอัครสาวก ๒ องค์ นอกจากนี้มีพระเจดีย์ลักษณะแบบย่อมุมสิบสอง ๓ องค์ ศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย

วัดคงคาราม (วัดบน) ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ ชาวบ้านเรียกว่า วัดบน วัดนี้เริ่มสร้างมาแต่ พ.ศ. ใด หาหลักฐานที่แน่ชัดไม่ปรากฏ แต่เป็นวัดที่คู่กับตำบลบางปะกงมาแต่ดั้งเดิม ตามหลักฐานศาลาการเปรียญเคยใช้เป็นที่ว่าการอำเภอบางปะกงมาก่อน มีการบูรณะซ่อมแซมปฏิสังขรณ์ สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน มีเหตุการณ์ที่น่าสนใจและเป็นประวัติศาสตร์คู่กับวัดนี้ คือ ในปี ร.ศ. ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๑) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสสมณฐานปราจีนบุรี

ได้เสด็จมาประทับเสวยพระกระยาหารกลางวันที่วัดนี้ ในปี ร.ศ. ๑๘๑ (พ.ศ. ๒๔๕๕) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ได้เสด็จมาแวะประทับเสวยพระกระยาหารกลางวันที่นี่เช่นเดียวกัน และในปี ร.ศ. ๑๓๕ (พ.ศ. ๒๔๕๙) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ได้เสด็จตรวจการคณะสงฆ์ แขวงบางปะกง ก็ได้ประทับแรมที่วัดนี้ พร้อมกับประทานพระบรมฉายาลักษณ์ พร้อมลายพระหัตถ์ ให้แก่วัด ปัจจุบันเสนาสนะต่างๆ ซึ่งสร้างขึ้นในสมัยก่อนได้ชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา เจ้าอาวาสและชาวบ้านได้ร่วมกันบูรณะปฏิสังขรณ์ซ่อมแซมบ้าง สร้างขึ้นใหม่บ้าง เพื่อให้วัดยังคงอยู่คู่บางปะกง และพระพุทธศาสนาสืบไป ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๓ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระอธิการบัว

รูปที่ ๒ พระอธิการม่วง

รูปที่ ๓ พระอธิการขาว

รูปที่ ๔ พระอธิการบัว

รูปที่ ๕ พระอธิการแก้ว

รูปที่ ๖ พระอธิการเมือง

รูปที่ ๗ พระครูสว่าง สิริสุณโณ

พ.ศ. ๒๔๖๓ - ๒๕๑๖

รูปที่ ๘ พระครูเขมาภิราม (คันธร)

พ.ศ. ๒๕๑๖ ถึงปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมเปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐

๘. วัดกลางบางปะกง (วัดกลาง)

วัดกลางบางปะกง (วัดกลาง) ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๓ หมู่ที่ ๘ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๓๕ ไร่ ๓ งาน โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๖๗ ๓๓๓ และ ๑๓๔๕

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดที่ดินเอกชน ทิศใต้และทิศตะวันออก จรดทางสาธารณะประโยชน์ ทิศตะวันตก จรดคลองยายเม้ยและทางสาธารณะประโยชน์

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๗ เมตร ยาว ๒๔ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

หอสดมภ์ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๗.๘๐ เมตร เป็นอาคาร
คอนกรีตเสริมเหล็ก

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๔ หลัง เป็นอาคารไม้ ๑ หลัง ครึ่งตึกครึ่งไม้
๑ หลัง และตึก ๒ หลัง

วิหาร กว้าง ๑๐.๗๐ เมตร ยาว ๑๖.๗๐ เมตร เป็นอาคาร
คอนกรีตเสริมเหล็ก สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐

วิหารเทพทันใจ กว้าง ๔ เมตร ยาว ๘ เมตร สร้างเมื่อ
พ.ศ. ๒๕๕๘

วิหารประดิษฐานหลวงพ่อโสธร หลวงพ่อทันใจ หลวงพ่อ
สังกัจจายน์ กว้าง ๔ เมตร ยาว ๘ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๒๑.๓๐ เมตร ยาว ๔๓ เมตร
สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก
นอกจากนี้มีอาคารเสนาสนะต่างๆ ดังนี้ คือ ศาลาปฏิบัติธรรม
๑ หลัง หอประชุมกาญจนาภิเษก ๑ หลัง และวิหารอดีตเจ้าอาวาส
๑ หลัง

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ ๑ องค์ ขนาดหน้าตัก
กว้าง ๖๕ นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ พระประธานประจำวิหาร
ขนาดหน้าตักกว้าง ๔๒ นิ้ว รอยพระพุทธรูปจำลอง ๑ องค์ กว้าง
๔ เมตร

วัดกลางบางปะกง (วัดกลาง) ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ ผู้ดำเนิน
การก่อสร้างวัด คือ นายดี นายหนู นายศักดิ์ ได้ชักชวนผู้มีจิตศรัทธา
ร่วมกันบริจาคทรัพย์ก่อสร้างเสนาสนะ และได้ทำนุบำรุงวัดมาโดยตลอด
ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เขต
วิสุงคามสีมา กว้าง ๘.๕๐ เมตร ยาว ๒๕ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระฤทธิ์

รูปที่ ๒ พระครูแดง

รูปที่ ๓ พระครูสาครสมานคุณ

รูปที่ ๔ พระเปลี่ยน

รูปที่ ๕ พระพิพิธนวกการ (หลวงพ่อดาด)

พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๑๑

รูปที่ ๖ พระครูใช้ ปภาโร พ.ศ. ๒๕๑๒ - ๒๕๒๕

รูปที่ ๗ พระครูพิพัฒน์วิมลกิจ พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๔๒

รูปที่ ๘ พระอธิการพิสิษฐ์ จิตลีโล เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. วัดบำรุงธรรมราษฎร์ศรัทธาราม (วัดล่าง)

วัดบำรุงธรรมราษฎร์ศรัทธาราม (วัดล่าง) ตั้งอยู่เลขที่ ๕๕ ถนนสุขุมวิทสายเก่า หมู่ที่ ๕ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ๑๒ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๕๒

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดถนนสุขุมวิทสายเก่า ทิศใต้ จรดหมู่บ้าน ทิศตะวันออก จรดคลองยายเมี้ย ทิศตะวันตก จรดหมู่บ้าน และตลาดสด

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๗ เมตร ยาว ๒๒.๕๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๕ เมตร ยาว ๒๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

หอสวดมนต์ กว้าง ๗ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นอาคารไม้

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๕ หลัง เป็นอาคารไม้ ๖ หลัง และตึก ๓ หลัง

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๔ เมตร ยาว ๒๘ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ วัดบำรุงธรรมราษฎร์ศรัทธาราม (วัดล่าง) ตั้งเมื่อพ.ศ. ๒๔๔๓ โดยมีนายยิ้ม พุ่มเจริญ และญาติเป็นผู้บริจาคที่ดินเพื่อสร้างวัด และได้นิมนต์หลวงตากงมาจำพรรษา และตั้งชื่อวัดว่า “วัดคลองยายเมี้ย” แต่ชาวบ้านนิยมเรียกว่า วัดล่าง ทั้งนี้เพราะเหตุว่ามีวัดเกิดขึ้นถึง ๓ วัด คือ วัดคณาการาม ซึ่งสร้างมาก่อน

อำเภอบางปะกง

และตั้งอยู่เหนือน้ำ เรียกว่า วัดบน วัดกลางนั้นตั้งอยู่ตอนกลางของหมู่บ้านบางปะกง และวัดล่างนี้สร้างที่หลังและอยู่ใต้น้ำของแม่น้ำบางปะกง ชาวบ้านจึงนิยมเรียกว่า วัดล่าง หลวงตากงได้จัดสร้างอาคารเสนาสนะและอุโบสถแล้วเสร็จ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๒๔ เมตร การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระคง พ.ศ. ๒๔๔๓ - ๒๔๖๐

รูปที่ ๒ พระครูเจื้อย ธรรมโฆโส พ.ศ. ๒๔๖๕ - ๒๕๐๘

รูปที่ ๓ พระครูวิบูลธรรมารักษ์ พ.ศ. ๒๕๐๘ - ๒๕๑๖

รูปที่ ๔ พระครูประกาศปิยคุณ พ.ศ. ๒๕๑๗

รูปที่ ๕ พระครูปลัดประทุม ออกโย เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗

ศูนย์ศิลปะ วัฒนธรรมและท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

๑๐. วัดใหม่สระหรัญญู (วัดคลองผิซุด)

วัดใหม่สระหรัญญู ตั้งอยู่เลขที่ ๑๓๖ บ้านผิซุด ถนนสุขุมวิท หมู่ที่ ๑๕ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๒๕ ไร่ ๒ งาน ๑๕ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๗๕๒

ที่มาของคำว่าคลองผิซุด หลวงพ่อเจ้าอาวาสเล่าให้ฟังว่า “ตากับหลานพายเรือไปค้าขายแล้วหลานถามว่า ทำไมคลองจึงคดเคี้ยว ไม่ตรงเหมือนคลองอื่น ๆ หลานถามเข้าไปขำมาอยู่หลายครั้งทั้งขาไปและขากลับ ด้วยความที่ตาไม่รู้คำตอบ จึงตอบตัดความรำคาญไปว่า ก็คลองผิมันซุด มันจึงไม่ตรง” (สัมภาษณ์เจ้าอาวาสวัดใหม่สระหรัญญู เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘)

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดที่ดินเอกชน ทิศใต้ จรดคลองชลประทาน ทิศตะวันออกและทิศตะวันตก จรดที่ดินเอกชน

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๖๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕ เป็นอาคารไม้

หอสวดมนต์ กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๘ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ เป็นอาคารไม้

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๖ หลัง เป็นอาคารไม้ ๔ หลัง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๓ หลัง

วิหาร กว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๒๒ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๓ เมตร ยาว ๒๓ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก นอกจากนี้มีอาคารเสนาสนะต่างๆ ดังนี้ ศาลาท่าน้ำ ๒ หลัง และฌาปนสถาน ๑ หลัง

วัดใหม่สระหรัญญู ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๖๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาส

เท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระอยู่ รมมสุโต

รูปที่ ๒ พระครูไพโรจน์พัฒนกิจ

พ.ศ. ๒๔๕๕ – ๒๕๐๕

รูปที่ ๓ พระครูศีลาจารย์

พ.ศ. ๒๕๐๖ – ๒๕๑๒

รูปที่ ๔ พระปลัดเกริน

พ.ศ. ๒๕๑๓ – ๒๕๒๕

รูปที่ ๕ พระอาทรคุณวัฒน์

พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๕

รูปที่ ๖ พระครูธีระปัญญากินันท์

(เจ้า มหาบุญโญ) พ.ศ. ๒๕๔๐ ถึงปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม
เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐

๑๑. วัดบางฝั้ง

วัดบางฝั้ง ตั้งอยู่ที่บ้านบางฝั้ง หมู่ที่ ๑ ตำบลบางฝั้ง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ๑ งาน ๔๔ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๗๕๘

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดที่ธรณีสงฆ์ของวัด ทิศใต้ จรดชายคลอง ทิศตะวันออก จรดถนนสาธารณะ และทิศตะวันตก จรดที่ธรณีสงฆ์ของวัด มีที่ธรณีสงฆ์ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๒๓ ไร่ ๑ งาน ๖๗ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๘๐

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๕ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๒๒ เมตร เป็นอาคารไม้ชั้นเดียวยกพื้นสูง

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๖ หลัง เป็นอาคารไม้ ๓ หลัง ครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ หลัง และตึก ๑ หลัง

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๒๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ ขนาดหน้าตักกว้าง ๘๔ นิ้ว สูง ๑๑๐ นิ้ว พระพุทธรูป พุทธโสธรปางสมาธิ หน้าตักกว้าง ๒๘ นิ้ว สูง ๔๕ นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ รูปหล่อสมเด็จพระพุฒาจารย์โต หน้าตักกว้าง ๒๓ นิ้ว สูง ๔๒ นิ้ว พระพุทธรูปปางสมาธิ หน้าตักกว้าง ๕๒ นิ้ว สูง ๘๑ นิ้ว พระพุทธรูปปางสมาธิ หน้าตักกว้าง ๕๐ นิ้ว สูง ๗๖ นิ้ว

วัดบางฝั้ง ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๖ โดยขุนประชา พุนศิริ เป็นผู้มอบหมายที่ดินถวาย จำนวน ๘ ไร่ ๑ งาน ๓๕ ตารางวา และได้สร้างอาคาร

เสนาสนะต่างๆ ชาวบ้านได้ช่วยกันดูแลและซ่อมแซมจนถึงปัจจุบัน ได้รับพระราชวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๕ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ
 รูปที่ ๑ พระบาง
 รูปที่ ๒ พระก๊ก
 รูปที่ ๓ พระหุ่ม
 รูปที่ ๔ พระครูปัญญาสารนิเทศ พ.ศ. ๒๔๘๔ - ๒๔๘๘
 รูปที่ ๕ พระครูสุกมมงคล (หุน) พ.ศ. ๒๔๘๘ ถึง ปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔

๑๒. วัดอู่สาธิต (วัดบางวัว)

วัดอู่สาธิต ตั้งอยู่เลขที่ ๖ หมู่ที่ ๖ ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ๑ งาน ๕๕ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๐๐๖ มีที่ธรณีสงฆ์จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๔๖ ไร่ ๒ งาน ๘๐ ตารางวา

เดิมวัดอู่สาธิต เป็นสำนักสงฆ์ ตั้งอยู่ในที่นาของนายถ้วย สร้อยสุวรรณ ห่างจากวัดปัจจุบันประมาณ ๑ กิโลเมตร ต่อมาได้ย้ายมาตั้งในวัดปัจจุบัน ในครั้งนั้นคนมักเรียกที่บริเวณนั้นว่า สวนตาล แต่บางคนก็เรียกว่า สระตาล เนื่องจากเป็นสวนและมีสระใหญ่อยู่ ปัจจุบันเป็นพื้นที่หมู่ ๘ ตำบลบางวัว และเป็นเขตติดต่อระหว่างที่ดินของนายหรั่ง นายเขียน ชีกกล้า ที่ดินของนางสังข์ นางทึง น้อยจินดา และที่ดินของนายเงิน นางสังวาล อู่เจริญ ในช่วงที่เป็นสำนักสงฆ์เป็นเวลานานเท่าไรก็ไม่มีอะไรพิสูจน์ประมาณการว่า อาจจะไม่ต่ำกว่า ๓๐๐-๔๐๐ ปี เนื่องจากอายุวัดที่นับจากการประกาศตั้งวัดจนปัจจุบันก็ประมาณ ๒๔๐ ปีและต่อมาก็ได้ย้ายจากสวนตาลมาเป็นที่อยู่ปัจจุบัน

มีเรื่องเล่าว่าในสมัยนั้นมีข้าราชการคนหนึ่ง ซึ่งเป็นคนบ้านและมีหน้าที่เก็บภาษี วันหนึ่งได้เดินทางไปเก็บภาษีที่จังหวัดนครนายก ก็ได้พบพระพุทธรูปที่สวยงามถูกใจองค์หนึ่ง จึงได้สอบถามจากชาวบ้านผู้เป็นเจ้าของดู ก็ทราบว่าได้จากหนองน้ำใกล้ๆ บ้าน จากนั้นไม่ทราบว่าข้าราชการผู้นั้นได้มาจากเจ้าของด้วยวิธีใด ได้อัญเชิญประดิษฐานบนเลื่อนไม้ใช้ควายลากมาตั้งไว้ว่าจะนำไปวัดบางสมัคร พอถึงหนองน้ำเขตตำบลบางวัว ซึ่งชาวบ้านเรียกว่าหนองสรวง เลื่อนไม้ที่ควายลากเกิดหัก แต่พอยังใช้ได้ ส่วนควายที่ลากเลื่อนกลับไม่ยอมลากต่อ ไม่ว่าจะทำอย่างไร คงหยุดเฉยอยู่เช่นนั้น ข้าราชการผู้นั้นจึงเปลี่ยนใจ พุดว่าจะนำมาบางวัว ควายก็ลากเลื่อนที่

ประดิษฐานพระพุทธรูปมาโดยดี โดยไม่ต้องงูหรือบังคับแต่อย่างใด พอมาถึงที่ตั้งวัดปัจจุบันก็หยุดตรงที่อุโบสถไม่เดินต่อไป ซึ่งในสมัยนั้น บริเวณวัดเป็นป่ารกและเป็นเกาะอยู่ ขณะนั้นมีคนจีนผู้หนึ่งเกิดความศรัทธาเลื่อมใสมาก จึงชวนชาวบ้านช่วยกันถากบริเวณนั้นแล้วสร้างเป็นที่ประดิษฐานไว้ สำหรับให้ชาวบ้านกราบไหว้บูชา ข้างฝาผนังด้วยหญาคา หลังคาถึกมุงหญาคา ต่อมาชาวบ้านได้เผาหญาในที่นาใกล้กับที่ประดิษฐานพระพุทธรูป จนเกิดไฟลามทั่วไป แต่เกิดอัศจรรย์ไฟไหม้บริเวณป่าที่ประดิษฐานพระพุทธรูปคงไหม้อยู่บริเวณรอบๆ เท่านั้น ชาวบ้านที่พบก็คิดว่าต้องเป็นความศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธรูปนั้นแน่นอน จึงเกิดความเลื่อมใสมากขึ้น จากนั้นจึงช่วยกันสร้างที่ประดิษฐานของท่านใหม่โดยมีคนจีนผู้นั้นเป็นหัวหน้า ช่วยกันสร้างให้ใหญ่โตและแข็งแรง และยังช่วยกันสร้างที่พักเล็ก ๆ เพื่อให้คนมาสักการะพักอาศัย ในขณะที่ชาวบ้านมีศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธรูปองค์นี้ จะพากันสักการะบูชาไม่ได้ขาด ส่วนบรรดาภิกษุสามเณรที่จำพรรษาอยู่ที่สำนักสงฆ์ตรวจสวนตาลเกิดอยู่ไม่เป็นสุข เกิดป่วยไข้บ้าง ที่ไม่ป่วยก็ร้อนรนอยู่สำนึกไม่ติด มีอันเป็นไปต่างๆ นาๆ ไม่มีความสุขสบายเหมือนแต่ก่อน จึงย้ายมาจำพรรษาที่วัดที่ชาวบ้านสร้าง โดยไม่มีโครินนิมต์ จนกระทั่งสำนักสงฆ์นั้นร้าง ต่อมาชาวบ้านช่วยกันสร้างสิ่งต่างๆ จนเป็นรูปวัดและเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงทุกวันนี้

วัดอุสภารามประกาศตั้งวัด เมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๔ ขอพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๖ ผูกพัทธสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๓ ปัจจุบันวัดตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ ๖ ห่างจากถนนบางนา-ตราด ประมาณ ๔๐๐ เมตร ลักษณะเป็นรูปเกาะชายธงมีคลองล้อมรอบ มีเนื้อที่ ๓๕ ไร่ ๒ งาน วัดอุสภาราม เจริญรุ่งเรืองมากในสมัยพระครูพิบูลย์ ฌณารักษ์ (หลวงพ่อดิ่ง) มากมาย คือ บรรดาศิษย์และประชาชนที่นับถือช่วยกันบริจาคทรัพย์สิ่งของในการก่อสร้าง เช่น อุโบสถหลังเก่าเกิดการทรุดโทรม หลวงพ่อดิ่งพูดว่าจะบูรณะหรือสร้างใหม่ ท่านเจ้าคุณพระเทพวิมล วัดทองนพคุณ กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นลูกศิษย์องค์แรกก็ช่วยรับเป็นภาระในการหาตุ้มปัจจัยและสิ่งของต่างๆ มาช่วยสร้างจนเสร็จ ที่แรกท่านตั้งใจจะสร้างที่ใหม่ โดยเกณฑ์คนเอาปูนขาวมาถมที่ตรงหน้ามณฑปไว้เป็นโคกสูงแต่ปรากฏว่าขออนุญาตไม่ได้ ตรงนั้นเลยเรียกว่าโคกปูน และต้องสร้างที่เดิมโดยถอนลูกนิมิตขึ้นฝั่งใหม่ อุโบสถหลังใหม่เริ่มถมที่และก่อสร้างเมื่อราว พ.ศ. ๒๔๖๗ และเสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๖๘ พร้อมทั้งยกช่อฟ้าฝั่งลูกนิมิต ในปี พ.ศ. ๒๔๖๘ ถอดพระอุโบสถในปี พ.ศ. ๒๔๗๒

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๘.๕๐ เมตร ยาว ๒๑ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๕.๕๐ เมตร ยาว ๓๒ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕ เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้

หอสวดมนต์ กว้าง ๓.๗๐ เมตร ยาว ๑๐.๕๕ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นอาคารไม้

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๑๕ หลัง เป็นอาคารไม้ ๓ หลัง ครึ่งตึกครึ่งไม้ ๖ หลัง และตึก ๖ หลัง

วิหาร กว้าง ๑๓.๕๐ เมตร ยาว ๒๘ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๔ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก

นอกจากนี้ มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม ๑ หลัง

ปูชนียวัตถุ มีมณฑป ๑ หลัง

วัดอุสภาราม ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๔ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๖

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระอธิการปั้น จักขุ (ตา) ของท่านเสียทั้งสองข้าง คาดว่าเสียตอนชราภาพแบบตาบอดตาลาย เวลาท่านจะฉันอาหารท่านจะปั้นไว้เป็นก้อนๆ พอฉันหมดก็อ้อม และฉันน้ำตาม ๑ กะโหลกมะพร้าว ท่านจะฉันอาหารวันละมือ และฉันน้ำวันละมือ ฉันน้ำวันละ ๑ กะโหลกมะพร้าวเท่านั้น ต่อมาชราภาพมากจึงลาสิกขา เพราะท่านลำบากต่อการปฏิบัติพระธรรมวินัย

รูปที่ ๒ พระอธิการกลิ่น
ปกครองอยู่จนมรณภาพ

รูปที่ ๓ พระอธิการหริ่ม

รูปที่ ๔ พระอธิการปลอด

รูปที่ ๕ พระอธิการป้อม

รูปที่ ๖ พระอธิการชิต

รูปที่ ๗ พระอธิการเปีย

รูปที่ ๘ พระครูพิบูลย์ฌณารักษ์

(หลวงพ่อดิ่ง) พ.ศ. ๒๔๔๓ -

๒๔๕๕ จึงมรณภาพ

รูปที่ ๙ พระครูธรรมกิจจานุรักษ์

(หลวงพ่อดิ่ง) พ.ศ. ๒๔๕๖ -

๒๕๑๓ จึงมรณภาพ

รูปที่ ๑๐ พระครูวรธรรมคุณ (สนิท ปรีชา)

พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๕

จึงมรณภาพ

รูปที่ ๑๑ พระครูมงคลโสภิต

(พจน์ โอภาโส) พ.ศ. ๒๕๓๐ -

๒๕๔๒ จึงมรณภาพ

รูปที่ ๑๒ พระครูลั่นทม ดิสาโร

ปกครองอยู่ช่วงหนึ่งก็ลาสิกขา

(ประมาณ ๑ เดือนเศษ)

รูปที่ ๑๓ พระอธิการโสภณ สุทธสโร

พ.ศ. ๒๕๔๒ - ปัจจุบัน

อำเภอบางปะกง

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๒

ศูนย์ศิลปะ: วัดนธรรมเล้าทองถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

๑๓. วัดบางสมัคร

วัดบางสมัคร ตั้งอยู่เลขที่ ๖ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นวัดราษฎร์ สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย คณะสงฆ์ภาค ๑๒ ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๔ ไร่ ๓ งาน ๘๐ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๕๐๘

เริ่มสร้างแต่เมื่อใด ใครเป็นผู้ถวายที่ดินไม่ปรากฏชัดเจนนัก เพราะเป็นเวลานานมาแล้ว ไม่มีผู้ใดทำประวัติวัดไว้อย่างชัดเจน แต่พอจะมีหลักฐานได้จากหนังสือพระราชวิสุงคามสีมา เมื่อปีขาลอัฐศก จุลศักราช ๑๒๒๘ ตรงกับวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๐๕

นามวัดที่ประชาชนนิยมเรียก “วัดบางสมัคร” เหตุที่ชื่อบางสมัครนั้น เพราะว่าเป็นสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรีหรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ยกทัพมาเมืองจันทบุรี เพื่อจะต่อสู้กับข้าศึกเพื่อป้องกันบ้านเมืองก็แวะพักทัพที่แขวงสมุทรปราการ เพื่อรวบรวมไพร่พล พระองค์จึงรับสมัครทหารที่มีความประสงค์ที่จะไปร่วมรบ จึงมาตั้งรับสมัครทหารที่หมู่บ้านบางสมัครแห่งนี้ จึงเป็นที่มาของตำบลบางสมัครมาถึงทุกวันนี้

วัดบางสมัคร ปัจจุบันมีที่ตั้งวัดประมาณ ๒๘ ไร่เศษ เสนาสนะต่างๆ มีครบบริบูรณ์ อุโบสถหลังเก่าได้ชำรุดทรุดโทรมไปตามเวลา เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน คือ ท่านเจ้าคุณพระมงคลสุทธิคุณ (หลวงพ่อบุ) ได้รื้อไปทำเป็นวิหารและได้ก่อสร้างทั้งหมดเป็นเวลา ๑๒ ปี สิ้นค่าก่อสร้างไปทั้งหมด เป็นจำนวนเงิน ๑๓ ล้านบาท และจัดงานผูกพันธิสีมาฝังลูกนิมิตในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ในวัดที่ ๕ ประจำปีพ.ศ. ๒๕๒๖ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๑๕๖ ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดในเขตอำเภอบางปะกง และเป็นอุโบสถที่สวยงามและใหญ่ที่สุดในอำเภอบางปะกง

อาณาเขต ทั้งสี่ทิศ จรดคลองสาธารณะประโยชน์ มีที่ธรณีสงฆ์จำนวน ๒ แปลง เนื้อที่ ๒๕ ไร่ ๑ งาน ๒๔ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๕๐ ๕๓๑

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๓๒.๖๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นอาคารคอนกรีตมีซุ้มฟ้าโบระกาทางหงส์

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๗ เมตร ยาว ๓๒ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น

หอสวดมนต์ กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๘ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๕ หลัง และตึก ๓ หลัง

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก มีห้องน้ำ และประตูเป็นบานกระจกเลื่อน

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๓ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก

นอกจากนี้ อาคารเสนาสนะต่างๆ ดังนี้ คือ วิหารประดิษฐานอดีตเจ้าอาวาส ๒ หลัง วิหารหลวงพ่อบุ ๑ หลัง ศาลาพักร้อน ๓ หลัง มณฑปพระพุทธรูปจำลอง ๑ หลัง

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระดิษฐ์

พ.ศ. ๒๔๒๖ – ๒๔๖๘

รูปที่ ๒ พระแฉ่

พ.ศ. ๒๔๒๖ – ๒๔๖๘

รูปที่ ๓ พระตัน

พ.ศ. ๒๔๗๓ – ๒๔๗๗

รูปที่ ๔ พระครูเมธีธรรมโมจิต (มหาจอม)

พ.ศ. ๒๔๗๘ – ๒๕๐๔

รูปที่ ๕ พระครูมงคลวิสุทธิคุณ

พ.ศ. ๒๕๐๕ - ปัจจุบัน

อำเภอบางปะกง

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมเปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗

๑๔. วัดพิมพาวาส (เหนือ)

วัดพิมพาวาส (เหนือ) ตั้งอยู่เลขที่ ๒๔ ถนนพิมพา - แสนภูคาส หมู่ที่ ๒ ตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๗ ไร่ ๕๒ งาน โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๐๒

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดคลองสาธารณะประโยชน์ ทิศใต้ จรดวัดพิมพาวาส (ใต้) ทิศตะวันออก จรดถนนพิมพาแสนภูคาส ทิศตะวันตก จรดคลองพระยาสมุทร

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นอาคารคอนกรีตครึ่งไม้

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๔ เมตร ยาว ๓๕ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้

หอสวดมนต์ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๖ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๔ หลัง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ หลัง

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๘ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ศิลปะวัดฤๅ มี หงษ์หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ สูง ๘๐ เซนติเมตร ยาว ๕๕ เซนติเมตร กว้าง ๔๐ เซนติเมตร ได้มาจากเมืองหงสาวดี ประมาณอายุ ๑๐๐ ปี

วัดพิมพาวาส (เหนือ) ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๑ ผู้ดำเนินการก่อสร้างวัด คือ นายสง - นางนะ สีสั่ง นาย กรุด-นางจันทรา การะเกตุ ได้บริจาคทรัพย์ และบริจาคที่ดินให้สร้างวัด โดยร่วมกับชาวบ้านตำบลพิมพา และชาวบ้านตำบลใกล้เคียง ต่อมาได้แยกเป็น ๒ วัด คือ วัดพิมพาวาส (เหนือ) และวัดพิมพาวาส (ใต้) เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน แม้กระทั่งพระภิกษุ-สามเณรก็ขัดแย้งกันโดยกลุ่มเชื้อสายไทยแท้ยู่วัดพิมพาวาส (เหนือ) กลุ่มเชื้อสายไทยรามัญ อยู่วัดพิมพาวาส (ใต้) ปัจจุบันมีพระครูใบฎีกาบุญชู ปุณฺณสาโร

รักษาการเจ้าอาวาสได้บูรณะและปฏิสังขรณ์วัดสืบมา ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระหนู

รูปที่ ๒ หลวงปั้น

รูปที่ ๓ พระบุญเกิด

รูปที่ ๔ พระชัน

รูปที่ ๕ พระสุทัศน์ สุทธิญาณ

รูปที่ ๖ พระรัตน์ ดิถีวิโร

รูปที่ ๗ พระครูสมุทรสงวน อุดตโม

พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๓๘

รูปที่ ๘ พระครูใบฎีกาบุญชู ปุณฺณสาโร

พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕

รูปที่ ๙ พระวิจิตรกัลยาณวัตร

พ.ศ. ๒๕๕๐ - ปัจจุบัน

นอกจากนี้ มีศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ หน่วย อบต. และกลุ่ม ร.ก.ส

๑๕. วัดพิมพาวาส (ใต้)

วัดพิมพาวาส (ใต้) ตั้งอยู่เลขที่ ๒๔/๒ ถนนบางนา-ตราด กม. ๓๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลพิมพาวาส อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์ธรรมยุต ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๘๗ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๐๘๓

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดวัดพิมพาวาสเหนือ ทิศใต้ จรดที่ดินนางทองหยิบ ทิศตะวันออก จรดถนนพิมพาวาส แสนภูดาษ ทิศตะวันตก จรดคลองพระยาสมุทร มีที่ธรณีสงฆ์จำนวน ๒ แปลง เนื้อที่ ๕๑ ไร่ ๓ งาน ๘๗ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๒๓ ๖๑๒๓

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๕.๕ เมตร ยาว ๑๓ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๒๑ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นอาคารไม้

หอสวดมนต์ กว้าง ๕.๕๐ เมตร ยาว ๑๓.๕๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๑๒ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๗ หลัง
อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๕ หลัง

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๑.๕๐ เมตร ยาว ๑๓.๕๐ เมตร
สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๓ หลัง เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก
หอรบ ๑ หลัง ปูชนียวัตถุ มี เจดีย์บรรจุคัมภีร์พระไตรปิฎกภาษารามัญ
วัดพิมพาวาส (ใต้) ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๐ ผู้บริจาคที่ดิน
ให้สร้างวัด คือ นายหนุ่ม นางพุก และนายบุญ ผู้ดำเนินการก่อสร้างวัด คือ
นายหนู วรศิริ นายปาน ทองดี และนายบ๊ยะ พร้อมด้วยชาวบ้านคลอง
พระยาสมุทรได้นิมนต์พระหนู จากวัดทิพพาวาส เขตตลาดกระบี่ กรุงเทพฯ
มาเป็นเจ้าอาวาสปกครองวัดรูปแรก วัดพิมพาวาส เดิมเป็นวัดรามัญธรรม
ยุต ต่อมาสมัยพระครูทาดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสได้มีข้อขัดแย้งระหว่าง
พระสงฆ์ทั้ง ๒ นิกาย คือ ธรรมยุต และมหานิกาย ซึ่งอยู่ร่วมวัดเดียวกัน
โดยแยกทำอุโบสถสังฆกรรม จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๐ ทางคณะสงฆ์จึงแก้ไข
ปัญหา โดยมีการแบ่งวัดเป็นสองฝ่าย วัดฝ่ายมหานิกายอยู่ด้านทิศเหนือ
และวัดฝ่าย ธรรมยุตอยู่ด้านทิศใต้ โดยมีมติของสังฆมนตรี คือ พระพิมล
ธรรม (อาจ อาสภเถร) วัดมหาธาตุ พระศาสนโสภณ (ปลอด อุดกการี)
วัดราชาธิวาส ต่อมาได้สร้างกุฏิและศาลาการเปรียญขึ้นใหม่ ปรับปรุง
เสนาสนะรวม ๑๒ หลัง ได้บูรณะอุโบสถให้สวยงาม และมั่นคง ชาวบ้าน
ได้อุปถัมภ์วัดด้วยดีมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ได้รับพระราชทาน
วิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๕ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๑๒ เมตร
ยาว ๒๒ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

- รูปที่ ๑ พระหนู พ.ศ. ๒๔๓๐ - ๒๔๔๐
- รูปที่ ๒ พระเหมือน พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๔๕๐
- รูปที่ ๓ พระครูบุญเกิด พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๔๖๗
- รูปที่ ๔ พระสูงมงคลมุนี พ.ศ. ๒๔๕๕ ถึงปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐
นอกจากนี้มีห้องสมุด ๑ หลัง

อำเภอบางปะกง

๑๖. วัดสุนีย์ศรัทธาธรรม

วัดสุนีย์ศรัทธาธรรม ตั้งอยู่เลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๕๑๓๐ สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๒ งาน ๓๖ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๕๑

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถจตุรมุข อยู่กลางสระน้ำ มีพระพุทธรูปยืน ๒๐๐ นิ้ว เป็นพระประธานในอุโบสถ

หอสวดมนต์ กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก (ปัจจุบันรื้อถอนแล้ว)

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๔ หลัง

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๓ เมตร ยาว ๒๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ฌาปนสถาน พร้อมโดม จำนวน ๑ หลัง

นอกจากนี้ มีอาคารเรียนปริยัติธรรม ๑ หลัง

ปูชนียวัตถุ มีพระพุทธรูปพุทธไสยาสน์จำลอง ขนาดหน้าตักกว้าง ๕๐ นิ้ว ๑ องค์ พระประธานประจำศาลาอเนกประสงค์ ขนาดหน้าตักกว้าง ๕๐ นิ้ว ๑ องค์

วัดสุนีย์ศรัทธาธรรม ตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ผู้บริจาคที่ดินให้สร้างวัด คือ นางสาวสุนีย์ อินฉัตร และได้ใช้ชื่อผู้บริจาคที่ดินเป็นชื่อวัด

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

๑. พระมหาบำรุง ฐานุตโตโร

พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๗

๒. พระสมุห์ฉลาด

พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙

๓. พระครูวิศรีศรัทธาธรรม

พ.ศ. ๒๕๔๙ - ถึงปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม และสอนธรรมศึกษาในโรงเรียน มีการอบรมเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม ของโรงเรียนต่างๆ และหน่วยงานต่างๆ

ศูนย์ศิลปะ: วัดนบธรรมแล้องกัน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

๑๓. วัดไตรสรณาคม

วัดไตรสรณาคม ตั้งอยู่เลขที่ ๕๐ หมู่ที่ ๘ ตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๕๕ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๕๕๒๒

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดที่ดินนางชูป รุ่งเจริญ ทิศใต้ จรดคลองชลประทาน ทิศตะวันออก จรดที่ดินนางทองสุข อ่อนละม้าย ทิศตะวันตก จรด ถนนสาธารณะ มีที่ธรณีสงฆ์จำนวน ๒ แปลง เนื้อที่ ๑๑ ไร่ ๑ งาน ๘๕ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๓๓ และ ๗๐๓๔

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๗ เมตร ยาว ๒๒ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ศาลาการเปรียญ กว้าง ๒๐.๕๐ เมตร ยาว ๕๒ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๑๐ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ หลัง และตึก ๘ หลัง

วิหาร กว้าง ๖.๕๐ เมตร ยาว ๘ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงจตุรมุข

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๑.๒๕ เมตร ยาว ๒๖ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น ชั้นล่างเป็นหอสวดมนต์ ชั้นบนใช้เรียนพระปริยัติธรรม

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๒ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ๑ หลัง สร้างด้วยไม้ ๑ หลัง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑

นอกจากนี้ มีอาคารเสนาสนะต่างๆ ดังนี้ คือ หอสมุด ๑ หลัง กว้าง ๕ เมตร ยาว ๑๒ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ๑ หลัง เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๑

อำเภอบางปะกง

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ ปางมารวิชัย (ลักษณะคล้ายพระพุทธชินราช) ขนาดหน้าตักกว้าง ๖๕ นิ้ว พระพุทธรูปปางสมาธิ ๑ องค์ ขนาดหน้าตักกว้าง ๕๕ นิ้ว และ ขนาดหน้าตักกว้าง ๒๕ นิ้ว พระพุทธรูปปางมารวิชัย จำนวน ๕ องค์ ขนาดหน้าตักกว้าง ๔๕ นิ้ว ๓๕ นิ้ว ๒๕ นิ้ว ๑๕ นิ้ว และ ๕ นิ้ว ตามลำดับ

วัดไตรสรณาคม ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ เดิมชื่อว่า วัดสองคลอง และชาวบ้านนิยมเรียกตามชื่อเดิม วัดนี้ในครั้งแรกตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๖ ต.สองคลอง เนื่องจากบริเวณวัดเป็นกลุ่มชายเลน น้ำท่วมตลอดปี และน้ำเค็ม ความเป็นอยู่ของพระภิกษุสามเณรลำบาก ชาวบ้านที่อุปถัมภ์วัดก็มิอยู่หมู่บ้านเดียว ขุนประกอบธุระการ (บัว นันทวิจารย์) นายอำเภอบางปะกง ในขณะนั้นพิจารณาเห็นสมควรว่าน่าจะย้ายวัดไปสร้างใหม่ใกล้ลำคลองชลประทาน และถนนสุขุมวิท ซึ่งเป็นศูนย์กลางของชุมชน ชาวบ้านจากหมู่บ้านต่างๆ สามารถไปทำบุญได้ เนื่องจากการคมนาคมสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ จึงได้ขอซื้อที่ดินสร้างวัดขึ้นใหม่จากนายแป้นเพชรรัตน์ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๑ และได้สร้างเสนาสนะต่างๆ ขึ้น นิมนต์พระสงฆ์มาจำพรรษาชั่วคราว จน พ.ศ. ๒๔๙๐ พระสงฆ์ที่รักษาการเจ้าอาวาสว่างลง ชาวบ้านจึงนิมนต์พระภิกษุนาม ฐานาจาโร มาอยู่จำพรรษา และได้เป็นเจ้าอาวาส นายพลอย รวงผึ้ง ได้ถวายที่ดินให้วัด จ้างจองเพิ่มเติมบ้าง และขอซื้อเพิ่มเติมบ้าง ทำให้พื้นที่วัดเพิ่มมากขึ้นถึง ๓๐๐ ไร่ ต่อมาทางกรมประชาสัมพันธ์ได้จ้างจองที่ดินบริเวณนั้นจัดสรรเป็นนิคมสร้างตนเอง ทำให้ที่ดินของวัดขาดหายไป เหลือเพียง ๑๔๕ ไร่เศษ จนปัจจุบัน ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ วันที่ ๖ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

- รูปที่ ๑ พระผัน (รักษาร)
- รูปที่ ๒ พระภู (รักษาร)
- รูปที่ ๓ พระบุญ (รักษาร)
- รูปที่ ๔ พระครูนาม ฐานาจาโร (เจริญพร)
พ.ศ. ๒๔๙๐ - ๒๕๑๑
- รูปที่ ๕ พระครูเขมานุโยค (ทองอยู่ เขมวโส)
พ.ศ. ๒๕๑๑ - ๒๕๓๕
- รูปที่ ๖ พระอธิการทอง อัสสุรโม (อ่อนน้อย)
พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๕๐
- รูปที่ ๗ พระสมุห์วิชิต วิโรจนคุโ
พ.ศ. ๒๕๕๑ - ถึงปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖

๑๘. วัดแสงขาวเจริญราษฎร์ศรัทธาราม

วัดแสงขาวเจริญราษฎร์ศรัทธาราม ตั้งอยู่บ้านแสงขาว ถนนสุขุมวิท หมู่ที่ ๒ ตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๒๓ ไร่ ๔๕ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๗๔๑๕

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดถนนสุขุมวิท ทิศใต้ จรดที่ดินเอกชน ทิศตะวันออก จรดคลองเจริญชัย ทิศตะวันตก จรดที่ดินเอกชน

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๖๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ได้ผูกพัทธสีมา ปี ๒๕๒๖

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๔๒ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๖ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๖ หลัง

วิหาร กว้าง ๘ เมตร ยาว ๘ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงจตุรมุข

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๔.๕๐ เมตร ยาว ๔.๕๐ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก

นอกจากนี้ มี หอฉัน ๒ หลัง เป็นอาคารไม้ ปูนยัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ ปางมารวิชัย ๑ องค์ ขนาดหน้าตัก กว้าง ๔ ศอก สูง ๖ ศอก เนื้อทองสำริด พระพุทธรูปสมัยสุโขทัย เนื้อสำริด ๑ องค์ และพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย ปางมารวิชัย เนื้อสำริด ๑ องค์

วัดแสงขาวเจริญราษฎร์ศรัทธาราม ตั้งเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑ ผู้ดำเนินการก่อสร้างวัด คือ นางเขียน ประสงค์เจริญ นายแสวง

อำเภอปางปาก

ลกรจงค์ นางผล ชื่นทรง นายเผือก คงเจริญ นายเงิน บุญเรือง พร้อม
กับชาวบ้านคลองเจริญวัย คลองแสมขาว และคลองพระยาวิสูตร ผู้บริจาค
ที่ดินให้สร้างวัด คือ นายดาบ และนางชิต แสงทอง ได้รับพระราชทาน
วิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕ เขตวิสุงคามสีมา
กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระใบฎีกา ทองอยู่ เขมวิโส

พ.ศ. ๒๕๐๑ - ๒๕๑๑

รูปที่ ๒ พระประจวบ รวิวิธโน

พ.ศ. ๒๕๑๒ - ๒๕๑๓

รูปที่ ๓ พระครูวัฒนธรรมคุณ (ชื่น)

พ.ศ. ๒๕๑๖ ถึงปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑
ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗ นอกจากนี้
มีศูนย์อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

๑๕. วัดหงษ์ทอง

วัดหงษ์ทอง ตั้งอยู่เลขที่ ๕/๒ บ้านหงษ์ทอง ถนนสุขุมวิท หมู่ที่ ๕ ตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๘๐ ตารางวา

ศาสนสถานที่กำลังกล่าวถึงนี้ คือวัดในพระพุทธศาสนาชื่อว่า “วัดหงษ์ทอง” ตั้งอยู่ที่ตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราแห่งนี้เอง คลองหงษ์ทองในพื้นที่นี้ นับว่าเป็นคลองชายฝั่งทะเลที่ขุดเลียบแนวตะเข็บ ระหว่างอำเภอบางปะกงของฉะเชิงเทรา กับอำเภอกลองदानของสมุทรปราการ นั่นคือจากถนนสุขุมวิทสายเก่า หากไม่เลี้ยวซ้ายเข้าวัดหงษ์ทอง ตรงไปอีกนิดเดียวก็เข้าเขตจังหวัดสมุทรปราการ หรืออีกเพียง ๑๐ กม.ก็จะถึงสถานตากอากาศบางปูอันลือลั่นมาแต่อดีตนั้นเอง ความเป็นมาของวัดหงษ์ทอง พระครูปริชาประภากร พระอธิการปราชญ์ ปภาโร (สรนิล) เจ้าอาวาสวัดหงษ์ทอง ย้อนอดีตให้ฟังถึงความเป็นมาที่สิ่งปลูกสร้างสำคัญของวัดล้วนปลูกสร้างอยู่ “ในทะเล” จนถือเป็น “UNSEEN ของแปดริ้ว” ว่า สมัยที่ตัวท่านเองยังเป็นฆราวาสชื่อนายปราชญ์ สรนิล ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ที่บ้านเกิดนี้ เมื่อถึงวันพระหรือวันสำคัญทางศาสนา ชาวบ้านหงษ์ทองต้องเดินลุยโคลนสูงท่วมเข่า ลุยป่าชายเลนไปทำบุญที่วัด ซึ่งอยู่ไกลออกไปหลายกิโลเมตร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ หลวงปู่ปานวัดคลองด่าน ได้ริเริ่มตั้งสำนักสงฆ์ขึ้น ณ ที่ตั้งวัดปัจจุบันนี้ โดย กำนันสนใจ ภิญโญ บอกยกที่ดินให้วัดด้วยปากเปล่า เพื่อชาวบ้านจะได้ประกอบศาสนกิจได้สะดวกขึ้น ต่อมา มีบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งมารวบรวมซื้อที่ดินละแวกคลองหงษ์ทองและคลองขุดจากชาวบ้าน ที่ดินตรงนี้ถูกขายไปด้วย จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ นายปราชญ์ ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านขณะนั้นพระอาจารย์โพธิ์ วรธรรมโม (แก้วขาว) เป็นหัวหน้าสำนักสงฆ์แห่งนี้อยู่ ผู้ใหญ่ปราชญ์ สรนิล ได้เป็นกำลังสำคัญทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชาวบ้านและสำนักสงฆ์ ไปเจรจาขอซื้อที่ดินบริเวณที่ตั้งสำนักสงฆ์ ๒๑ ไร่ ๒ งาน จากบริษัทเอกชนรายดังกล่าว จนบริษัทยอมขายให้ในราคา ๑๒๐,๐๐๐ บาท โดยขอเวลาผ่อนชำระ ๓ ปี ซึ่งกว่าจะชำระเงินได้ครบถ้วน ผู้ใหญ่ปราชญ์ ต้องวิ่งเต้นประสานงาน และประสานความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้านเป็นอย่างมาก ในช่วงปี ๒๕๒๒ - ๒๕๒๓ นี้เอง ที่ได้พัฒนาสำนักสงฆ์จนเป็นวัดแต่แรกจะตั้งชื่อว่าวัดพระปฐมหลวงปู่ปานอุปถัมภ์ แต่ทางสำนักงานพระพุทธศาสนาแนะนำให้ใช้ชื่อ “หงษ์ทอง” ตามชื่อคลอง “คลองวัดหงษ์ทอง” จึงเป็นวัดโดย

สมบูรณ์นับจากนั้นมา โดยกล่าวได้ว่า ผู้ใหญ่ปราชญ์ สรนิล เป็นฆราวาสคนสำคัญในการฝ่าฟันอุปสรรคบุกเบิกสร้างวัดนี้มากับมือ ในปีพ.ศ.๒๕๒๖ ขณะที่ผู้ใหญ่ปราชญ์ สรนิล อายุได้ ๕๑ ปี ได้ตัดสินใจอุปสมบท จากนั้นก็กราบลาเจ้าอาวาสออกธุดงค์เป็นเวลา ๖ ปี เมื่อเจ้าอาวาสสมณภาพ ชาวบ้านได้นิมนต์ให้ท่านกลับมารับตำแหน่งเจ้าอาวาสนับแต่นั้นมา ปัจจุบันท่านมีสมณศักดิ์เป็น พระครูปริชาประภากร พระอธิการปราชญ์ ปภาโร บูรณะพัฒนาวัดหงษ์ทอง - ศาสนสถานในทะเล เมื่อมารับตำแหน่งเจ้าอาวาสท่านพบว่าที่ดินของวัดถูกน้ำทะเลกัดเซาะ จาก ๒๑ ไร่เศษ เหลือเพียง ๘ ไร่ จึงเร่งบูรณะพัฒนาวัดทั้งด้านสถานที่และระเบียบวินัย เริ่มจากการทำเขื่อนขุดปัญหา น้ำเซาะที่ดิน ซึ่งในระยะแรกท่านต้องลงแรงทำด้วยตัวเองด้วย ปรับปรุงทางคมนาคมเข้าวัดและหมู่บ้านให้มีความสะดวก ด้านกฎระเบียบท่านห้ามจัดมหรสพ ห้ามเล่นการพนัน เสพของมีนเมา ภายในบริเวณวัดเคร่งครัดในการปกครองสงฆ์ห้ามออกเรียไรชาชาวบ้าน หลังจากนั้นท่านได้ก่อสร้างถาวรวัตถุของวัดในอาณาบริเวณเดิมซึ่งที่ดินถูกกัดเซาะลงทะเลไป สิ่งปลูกสร้างเหล่านี้จึงเสมือนปลูกสร้างอยู่ในทะเล ทว่าล้วนตั้งอยู่ในพิภพดินแดนที่ดินของวัดทั้งสิ้น สิ่งก่อสร้างเหล่านี้ประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาจิต ศาลาปฏิบัติธรรม กรรมฐาน สรนิลอนุสรณ์ สร้างเมื่อปี ๒๕๒๗ - ๒๕๔๑ กว้าง ๑๘ วา ยาว ๓๐ วา ซึ่งปัจจัยทั้งหมดได้มาจากการบริจาคด้วยความศรัทธาของพสกนิกร ซึ่งเป็นพุทธศาสนิกชนร่วมสร้างถวายเป็นพระราชกุศล เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในปีกาญจนาภิเษก ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พระราชุดงค์มหาเจดีย์ ปรีชาประภากร ปราชญ์ สรนิล อนุสรณ์ สร้างขึ้นในปี ๒๕๔๒ พระราชุดงค์มหาเจดีย์ ๑ มีด้วยกัน ๓ ชั้น แต่ละชั้นจะมีภาพวาดฝาผนังแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธศาสนา เช่นภาพพุทธประวัติภาพพระโพธิสัตว์ปางอวตารต่างๆ ภาพวาดพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ นอกจากนี้ยังมีพระพุทธรูปปางต่างๆ ที่ปั้นที่เคารพสักการะ ที่สำคัญที่สุดคือบนชั้นสามของพระธาตุฯ เป็นที่บรรจุพระธาตุพระอรหันต์ในทะเลแห่งแรกของโลก ทางขวาของพระธาตุเป็นสิ่งก่อสร้างล่าสุดของวัดคือ พระอุโบสถ ซึ่งก่อสร้างในปี ๒๕๔๘ แล้วเสร็จปี ๒๕๕๐ ภายในมีภาพเขียนจิตรกรรมฝาผนังแสดงเรื่องราวพุทธประวัติอย่างสวยงาม ด้านหลังของพระธาตุคูกคามหาเจดีย์ มีเรือรบจำลอง และรูปหล่อ

อำเภอบางปะกง

แม่น้ำเจ้าพระยาไหลลงสู่ทะเล.....

พลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เสด็จเป็นสง่า
หันหน้าออกปากอ่าว สิ่งก่อสร้างทั้งหมดที่กล่าวมานี้ล้วนสร้างอยู่กลาง
ทะเลทั้งสิ้น โดยสามารถเดินจากเขื่อนของวัดมาตามสะพานคอนกรีตที่
ทอดยาวไปในทะเล ก็จะผ่านศาลา ด้านหลังศาลามีสะพานคอนกรีตยาว
ช่วงแรกของสะพานประดับด้วยพญานาค เมื่อเดินไปสุดสะพานจะถึง
พระธาตุ และพระอุโบสถ หลังพระธาตุถึงลานประดิษฐานรูปหล่อของ
กรมหลวงชุมพรฯ จะมีสะพานทอดยาวยื่นออกไปในทะเลอีก นอกจาก
สามารถเทียบเรือแล้ว ยังใช้เป็นจุดชมทิวทัศน์ท้องทะเล ยามพระอาทิตย์
ลับขอบฟ้าได้เป็นอย่างดี เดิมทีวัดแห่งนี้ท้องไม่เป็นที่รู้จักมากนัก จนเมื่อ
ปี ๒๕๔๑ ศาลากลางน้ำสร้างเสร็จพุทธศาสนิกชนและนักท่องเที่ยวก็เริ่ม
รู้จักที่นี่ แต่ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมักมาจากถิ่นอื่น ทั้งจาก กรุงเทพฯ ฯ
เหนือ ใต้ อีสาน โดยเฉพาะชาวประมงจากสมุทรปราการ นิคมมา
นมัสการพระธาตุกันมาก เนื่องจากเป็นพระธาตุที่สร้างในทะเลชาวประมง
มีอาชีพหากินอยู่กับทะเล จึงมากราบไหว้เพื่อความเป็นสิริมงคลและ
บอกต่อๆ กันไป สำหรับชาวแปดริ้วนั้นยังไม่ค่อยรู้จักวัดนี้มากนัก
โดยเจ้าอาวาสบอกว่า ต้นเดือนเมษายนของทุกปีจะเปิดโอกาสให้
พุทธศาสนิกชนมาบวชนกขัมมะ(ชีพรามณ์) ที่วัด ปีนี้จัดระหว่างวันที่
๕ - ๑๐ เมษายน รับผู้สนใจทุกเพศทุกวัย ๔๐๐ คน

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗

เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๓๖ เมตร ยาว ๖๐ เมตร สร้างเมื่อ
พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย

หอสวดมนต์ กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๓๐ เมตร สร้างเมื่อ
พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๗ หลัง เป็นอาคารไม้ ๓ หลัง ครึ่งตึกครึ่งไม้
๒ หลัง และตึก ๒ หลัง

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้างเมื่อ
พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นอาคารไม้ทรงไทย

วัดแห่งนี้ท้อง ตั้งเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๖ ผู้ดำเนิน
การก่อสร้างวัด คือ นายปราชญ์ ศรีนิล ได้ชักชวนชาวบ้านสร้างวัด
ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๕
เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๓๒ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ
รูปที่ ๑ พระโพธิ์

รูปที่ ๒ พระหล่อ

พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๓

รูปที่ ๓ พระครูปรีชาประภากร (ปราชญ์)

พ.ศ. ๒๕๓๔ ถึงปัจจุบัน

ศูนย์ศิลป: วัดนธรรมเลทองถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

อำเภอบางปะกง

๒๐. วัดสุทธาราม (สามแยก)

วัดสุทธาราม (สามแยก) ตั้งอยู่เลขที่ ๔ บ้านคลองขุนพิทักษ์ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองจอก อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัด คณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๔ ไร่ ๔๖ ตารางวา โฉนดที่ดิน เลขที่ ๗๔๑๕

อาณาเขต ทั้งสี่ทิศ จรดคลองสาธารณะประโยชน์

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๗ เมตร ยาว ๒๐.๕๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๒๒ เมตร ยาว ๒๔ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นอาคารไม้ทรงไทย

หอสวดมนต์ กว้าง ๖ เมตร ยาว ๑๕ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นอาคารไม้

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๔ หลัง เป็นอาคารไม้ ๒ หลัง และตึก ๒ หลัง

วิหาร กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๔ เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๔ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นอาคารไม้ทรงไทย

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยไม้

นอกจากนี้มีอาคารเสนาสนะต่างๆ ดังนี้ คือ ฌาปนสถาน ๑ หลัง โรงครัว ๑ หลัง หอระฆัง ๑ หลัง และอาคารเรียนพระปริยัติธรรม ๑ หลัง

ปูชนียวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง ๕๔ นิ้ว สูง ๗๕ นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๓ พร้อมพระโมคคัลลาน์ พระสารีบุตร พระพุทธโสธร ๑ องค์ รูปหล่อหลวงพ่อโปรย ๑ องค์ และรอยพระพุทธบาทจำลอง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖

วัดสุทธาราม (สามแยก) ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ ผู้ดำเนินการก่อสร้างวัด คือ นายพูน นางไผ่ นายปลื้ม นางแพ รุ่งเรือง นายแดง อ่อนพลับ เดิมชื่อวัดสามแยกนาราม ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดสุทธาราม” เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ผู้บริจาคที่ดินให้สร้างวัด คือ นายกรุด นางคล้อย ได้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระปลั่ง ชมชื่น

พ.ศ. ๒๔๕๕ - ๒๔๕๖

รูปที่ ๒ พระโปรย อินทสุวณโณ

พ.ศ. ๒๔๕๗ - ๒๔๕๘

รูปที่ ๓ พระบุญยัง สิริภทโท

พ.ศ. ๒๔๕๙ - ๒๕๐๖

รูปที่ ๔ พระครูโสภิตธรรมาราม

พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๒๘

รูปที่ ๕ พระลอย สีสถาโร

พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๓๒

รูปที่ ๖ พระครูโสภาสัจจทนุณ

พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๔๒

รูปที่ ๗ พระวิน ปุณณฺณโก

พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๑

รูปที่ ๘ พระใบฎีกาสำเนียง สุรมโม

พ.ศ. ๒๕๕๒ - ถึงปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ นอกจากนี้มีห้องสมุด ๑ ห้อง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗

ศูนย์ศิลป: วัดนธรรมและท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

๒๑. วัดนฤภัยประชามารุง

วัดนฤภัยประชามารุง ตั้งอยู่เลขที่ ๕๕ บ้านคลองตาเอี่ยม ถนนบางนา-ตราด หมู่ที่ ๕ ตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัด ฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๒ ไร่ ๓ งาน ๕๑ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๔๘๔๑ ๑๒๒๘๐

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดคลองบางกรก ทิศใต้ จรดบ่อเลี้ยงกุ้งชาวบ้าน ทิศตะวันออก จรดถนนเข้าวัด ทิศตะวันตก จรดคลองตาเอี่ยม

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๓๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐
ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๗ เมตร ยาว ๓๕ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๕ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ๑ หลัง และตึก ๔ หลัง

ศูนย์ศิลปะ: วัดบวรสมเฝ้าองค์กัน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ๑ หลัง

วัดนฤภัยประชามารุง ตั้งเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยมีนายบุญมา นางบุญ นฤภัย ได้บริจาคที่ดิน จำนวน ๑๒ ไร่ สร้างวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๓๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระครูนิมม วุฑฺฒโก

พ.ศ. ๒๔๕๕ - ๒๕๑๘

รูปที่ ๒ พระประสาธน์ โสภโณ

รูปที่ ๓ พระอธิการโหมด

พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๒๕๒๗

รูปที่ ๔ พระครูวิจิตรธรรมวิเศษ

พ.ศ. ๒๕๒๗ - ถึงปัจจุบัน

๒๒. วัดสุคันธศีลาราม (หอมศีล)

วัดสุคันธศีลาราม (หอมศีล) ตั้งอยู่เลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๖ ไร่

เดิมวัดหอมศีลมีอีก ๑ วัด ตั้งอยู่ริมคลองหอมศีล ปัจจุบันคือวัดหอมศีล ตั้งอยู่ริมถนนสายบางนา-ตราด ระหว่าง กม.ที่ ๓๕-๓๖

ก่อนถึงทางเข้าวัดสุคันธศีลาราม ประมาณ ๑ กิโลเมตร วัดนี้สร้างเสร็จราว พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๓ ตามคำบอกเล่าเชื่อว่าวัดนี้สร้างในสมัยอยุธยา ต่อมาได้ย้ายมาอยู่ที่ริมคลองลำโรง คือ วัดสุคันธศีลาราม ในปัจจุบัน ในราว พ.ศ. ๒๕๒๐ กรวเจ้าอธิการอ้อมเป็นเจ้าอาวาสซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีวัดอยู่บริเวณนี้ สาเหตุที่ย้ายเนื่องจากลำคลองหอมศีลแคบไม่สะดวกในการสัญจรไปมาในการย้ายครั้งนั้นได้เชิญหลวงพ่อบุญ (พระพุทธรูปปูนปั้น) และระฆังมาประดิษฐานที่วัดสุคันธศีลาราม ต่อมาในราว พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้มีการสร้างวัดหอมศีลขึ้นมาใหม่ลงบนบริเวณเดิม จึงได้อัญเชิญหลวงพ่อบุญและระฆังกลับไปไว้ที่เดิม แต่หลวงพ่อบุญองค์เดิมได้ถูกดัดแปลงแก้ไขโบกปูนทับแล้ว และที่วัดหอมศีลเคยมีซากเสาโบสถ์เก่าเหลืออยู่ แต่ต่อมาได้มีการสร้างศาลาทับลงไป

ส่วนวัดสุคันธศีลาราม (วัดหอมศีล) สร้างภายหลังวัดหอมศีลเดิม จากคำบอกเล่าของท่านเจ้าอาวาส กล่าวว่า วัดที่สร้างตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๐ เจ้าอธิการอ้อมเป็นเจ้าอาวาส (ในสมัยรัชกาลที่ ๕) และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ (ในสมัยรัชกาลที่ ๕ เช่นเดียวกัน) ชื่อวัดในตอนนั้นคือ วัดหอมศีล พระอาจารย์อ้อม เป็นเจ้าอาวาส ต่อมาเมื่อสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าอัษฎางค์เดชาวุธ กรมขุนนครราชสีมา (พระยศในขณะนั้น) ทรงบูรณะปฏิสังขรณ์ และทรงสร้างโบสถ์ใหม่ขึ้น จึงได้มีการขอพระราชทานวิสุงคามสีมา (พระยศในขณะนั้น) ทรงบูรณะปฏิสังขรณ์ และทรงสร้างโบสถ์ใหม่ขึ้น จึงได้มีการขอพระราชทานวิสุงคามสีมาขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ในรัชกาลที่ ๖)

วัดสุคันธศีลาราม (หอมศีล) ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ เดิมชื่อวัดหอมศีล ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เจ้าฟ้าอัษฎางค์เดชาวุธ ได้เสด็จมาบูรณะและพัฒนาวัด โดยก่อสร้างพระอุโบสถ กุฏิสงฆ์ ศาลาการเปรียญ และได้บริจาคที่ดินประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่เศษ ให้กับวัด และเปลี่ยนชื่อวัดเป็น “วัดสุคันธศีลาราม” ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๘๐ เมตร ยาว ๑๒๐ เมตร

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดถนนอรัญญิก เลี้ยว ทิศใต้ จรดคลองลำโรง ทิศตะวันออก จรดคลองสาธารณะ ทิศตะวันตก จรดที่ดินนายชั้น อรุณรุ่งรังสี มีที่ธรณีสงฆ์ จำนวน ๓ แปลง เนื้อที่ ๕๒๐ ไร่ ๘๘ ตารางวา

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

อุโบสถ กว้าง ๘๐ เมตร ยาว ๑๒๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาการเปรียญ กว้าง ๑๘ เมตร ยาว ๔๒ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

กุฏิสงฆ์ จำนวน ๖ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐

ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๒ หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก นอกจากนี้มีอาคารเสนาสนะต่างๆ ดังนี้ คือ ศาลาจตุรมุข ๓ หลัง ฌาปนสถาน ๑ หลัง และโรงเรียนพระปริยัติธรรม ๑ หลัง

ปูชนียวัตถุ มีพระอุโบสถ ซึ่งถือเป็นโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๖ ตอนที่ ๑๘๔ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระอิม

รูปที่ ๒ พระจ้อย

รูปที่ ๓ พระบุญ พ.ศ. ๒๔๕๕ - ๒๔๖๕

รูปที่ ๔ พระครูลี พ.ศ. ๒๔๖๕ - ๒๔๙๕

รูปที่ ๕ พระน้อย พ.ศ. ๒๔๙๕ - ๒๕๒๘

รูปที่ ๖ พระครูสุคันธศีลากร (บุญยงค์)

พ.ศ. ๒๕๒๘ - ถึงปัจจุบัน

การศึกษา

มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐

๒๓. วัดหล่อเจริญราษฎร์วราราม

วัดหล่อเจริญราษฎร์วราราม ตั้งอยู่เลขที่ ๑๐๐ บ้านคลองตาเอี่ยม หมู่ที่ ๕ ตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๑๘ ไร่ ๓ งาน

ในราวปี พ.ศ. ๒๔๕๐ พื้นที่บริเวณท้องทุ่งคลองตาเอี่ยม หมู่ที่ ๕ ตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในปัจจุบันนี้เดิมคือ หมู่ที่ ๘ ตำบลบางเกลือ อำเภอบางปะกง ในสมัยนั้นพื้นที่เป็นท้องทุ่งโล่งเตียน ประชาชนตั้งบ้านเรือนอยู่ห่างกัน การคมนาคมติดต่อหากันก็ต้องใช้การสัญจรทางน้ำ โดยใช้เรือพายเรือแจวกันทุกบ้าน พอถึงวันธรรมสวนะ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ บรรดาพุทธศาสนิกชน ผู้มีจิตเลื่อมใสศรัทธาในพระศาสนา จำเป็นต้องเดินทางไปทำบุญตักบาตรยังวัดที่อยู่ระแวกนี้คือ วัดไตรสรณคมบ้าง วัดนฤภัยประชาบำรุงบ้าง ซึ่งก็ถือว่าเป็นภาระในการเดินทางด้วยข้อจำกัดที่กล่าวแล้ว เมื่อเป็นเช่นนั้น นายเด็ก - นางล้วน หล่อเจริญ จึงถวายที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งของวัดปัจจุบันนี้ให้สร้างวัดขึ้น

แรกสร้างวัดนั้นมี พระอาจารย์ประสาท อุบลทิพย์ เป็นเจ้าอาวาส ต่อมาพระอาจารย์ประสาท อุบลทิพย์ ท่านได้ย้ายไปอยู่ที่อื่น ท่านพระครูเมธี ธรรมโฆสิต จึงได้ส่ง พระชวน มาดูแลจัดการแทน แต่ต่อมาพระชวน ท่านก็ย้ายกลับไปอยู่ยังสำนักเดิมของท่าน เมื่อเป็นเช่นนั้น นางสาวณ แก้วฉวี นางล้วน หล่อเจริญ จึงได้ไปหาท่านเจ้าคุณพุทธจริย (หลวงปู่เจียม กุลฉวี) ให้ส่งพระเทศ ทสฺนธมฺโม มาบริหารจัดการดูแลวัดหล่อเจริญฯ สืบมา วัดหล่อเจริญฯ นั้นได้รับประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๓๐ ตอนที่ ๕๔ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๕๖ ตั้งให้เป็นวัด และได้พระราชทานวิสุงคามสีมา ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๕๖

พ.ศ. ๒๕๓๖ ก็เกิดเหตุไม่คาดคิด เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ เวลาประมาณตี ๓ ถึงตี ๕ ก็เกิดเพลิงไหม้อุโบสถหลังเดิมจนหมดสิ้น กระทั่งพระประธาน พระอื่น ๆ ที่เป็นทองเหลือง ทองแดง ก็ละลายหมด แต่ยังคงมีอยู่หนึ่งที่ไม่เป็นอันตราย มีเพียงร่องรอยของการถูกเปลวไฟลุกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ประชาชนจึงนำขี้เถ้ามาไว้บนศาลาการเปรียญ และเรียกชื่อว่า หลวงพ่อเหลือ ให้ความศรัทธา เลื่อมใสว่าศักดิ์สิทธิ์ ปกป้องคุ้มครองรักษาให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้

อาณาเขต ทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันออกจรดที่ดินเอกชน ทิศตะวันตก จรดคลองตาเอี่ยม มีที่ธรณีสงฆ์ จำนวน ๒ แปลง เนื้อที่ ๓๖ ไร่

อาคารเสนาสนะประกอบด้วย

หอสวดมนต์ กว้าง ๗ เมตร ยาว ๑๔ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ภูมิสงฆ์ จำนวน ๓ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้

ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน ๑ หลัง สร้างด้วยไม้

วัดหล่อเจริญราษฎร์วราราม ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕ ผู้บริจารที่ดินให้สร้างวัด คือ นายเต็ม - นางล้วน หล่อเจริญ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖

การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสเท่าที่ทราบนาม คือ

รูปที่ ๑ พระเทศ

รูปที่ ๒ พระสังวาลย์

รูปที่ ๓ พระจำรัส

รูปที่ ๔ พระฝ้าย

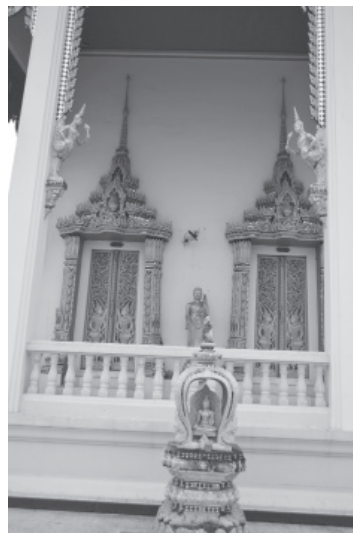
รูปที่ ๕ พระครูวิบูลรัตน์ภาส (ไพฑูรย์)

เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน

อำเภอบางปะกง

แม่น้ำจันทระเจ้าเมืองตรา จ.บ.บ.

ภาษา วรรณกรรม และการละเล่นพื้นบ้าน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา Bangpakong Chachoengsao

ภาษาและวรรณกรรม

๑. พระไตรปิฎก ภาษามอญ พิมพ์ออกเผยแพร่ เมื่อประมาณ ๑๐๐ ปี ที่ผ่านมา โดยพระภิกษุ ขวรามัญ ที่ชาวบ้านเรียกนามท่านว่า อาจารย์โรงพิมพ์
๒. หนังสือมอญ ที่วัดพิมพ์วาสนได้ และบ้านนายอิด นางสิน คำพานุศย์
๓. ภาษามอญ ชาวบ้านเชื้อสายรามัญ (มอญ) ในตำบลพิมพ์
๔. การสวดมนต์ ในงานมงคล (บวชนาค) ใช้เฉพาะรามัญ (มอญ)
๕. สวดพระอภิธรรมและสวดพระสัพพัญญูภาษามอญ ในงานอวมงคล (งานศพ)

การเล่นพื้นบ้าน

การเล่นของเด็ก

๑. มอญซ่อนผ้า

ผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

อุปกรณ์ ผ้า ๑ ผืน บทร้องเพลง

วิธีเล่น เลือกผู้เล่น ๑ คน เป็นมอญถือผ้า ๑ ผืน ไว้ในมือผู้เล่นที่เหลือนั่งล้อมวงเป็นวงกลม วงใหญ่หันหน้าเข้าหากัน และร้องเพลง อาจจะตบมือไปด้วยก็ได้ คนที่เป็นมอญจะถือผ้าแล้วเดินรอบวง ด้านนอก และอาจทิ้งหรือวางไว้ด้านหลังผู้ใดคนหนึ่ง แล้วแอบซ่อนมือทำที่ว่ายังไม่ได้ทั้งผ้าหรือวาง เดินไป ครอบรอบผู้เล่นไม่รู้ตัว หยิบผ้าให้มอญวิ่งหนีไปให้ครอบรอบวงและนั่งลงแทนที่ผู้เล่น ในการสังเกตการณ์วาง ผ้าข้างหลัง ถ้าพบผ้าก็ลุกขึ้น ถ้าไม่พบผ้าก็นั่งเล่นต่อ

บทร้องเพลงประกอบการเล่น

มอญซ่อนผ้า	ตุ๊กตาอยู่ข้างหลัง
ระวังให้ดี	ฉันจะตีกันเธอ

๒. ตีไก่ดอกหญ้า

ผู้เล่น ๒ คน (เป็นคู่ๆ คู่ใครคู่มัน)

อุปกรณ์ ดอกหญ้าที่ก้านยาวพอจับมือได้

วิธีเล่น หาผู้เล่นที่ชนะที่จะได้เล่นเป็นผู้ตีก่อน

ดอกหญ้าต้องเลือกเอาก้านเหนียวๆ หนาๆ เพื่อที่จะได้เป็นคู่ชิงชัยที่มีคุณภาพ เมื่อได้ดอกหญ้าแล้ว ให้ถือส่วนปลาย ผู้ชนะจะได้ฟาดไก่ของตนเองก่อนวิธีฟาดก็จับส่วนปลายก้านในท่าที่ถนัดมือ แล้วมือฟาด ลงบนไก่งของอีกฝ่ายอย่างจังๆ ถ้าดอกหญ้าไม่ขาดก็คงเล่นได้ต่อไป แต่จะสลับกันฟาดไก่ แต่ถ้าดอกหญ้า ขาดก็ถือว่าแพ้ หาไก่ตัวใหม่มาตีแทน

๓. จ้ำจี้

ผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

อุปกรณ์ บทร้องเพลง

วิธีเล่น ให้ผู้เล่นทั้งหมดนั่งล้อมวงกัน คว่ำมือทั้งสองข้างลงบนพื้นเลือกให้ผู้เล่นคนที่ ๑ เป็นคนจี้ โดยใช้นิ้วจี้ไปที่มือของผู้เล่นรอบๆ วงพร้อมทั้งร้องเพลงไปด้วย เมื่อจบบทเพลงนิ้วที่จี้อยู่กับมือใครคนนั้น ต้องชักมือไป ผู้ใดถูกจี้แล้วถอดมือทั้ง ๒ มือ ก็ต้องออกจากผู้เล่น เล่นไปเรื่อย ๆ จนครบหมดทุกคน คนใดเหลือมือเป็นคนสุดท้าย จะต้องถูกรุมกินโต๊ะ โดยการ “นั่งหมอบ” สมมุติว่ามีอาหารวางอยู่บนโต๊ะ (บนหลัง) แล้วให้พวกที่เล่นด้วยกันทำท่าหยิบอาหารกิน

บทเพลงร้องประกอบการเล่น

จ้ำจี้มะเขือเปราะ	กะเทาะหน้าแว่น	พายเรือออกแอ่น
กระแทนดันกุ่ม	สาวสาวหนุ่มหนุ่ม	อาบนํ้าท่าไหน
อาบนํ้าท่าวัด	เอาแบ่งที่ไหนผัด	เอากระทะจกที่ไหนส่อง
เยี่ยมเยี่ยมมองมอง	นกขุนทองร้องวู้	

การละเล่นของผู้ใหญ่

กลองยาวเป็นการรวมกลุ่มผู้ที่นิยมและรักเล่นกลองยาว ชาวบ้านจะติดต่อไปเล่นในงานสงกรานต์ หรืองานพิธีมงคลต่างๆ และมีนักรำร่ายรำหน้าคณะกลองยาว อย่างสนุกสนานครึกครื้น สมาชิกในกลุ่มจะเป็นชาวบ้านตำบลคลองนิมยาตรา และตำบลพิมพา

ศาสนา ความเชื่อ พิธีกรรม

พิธีสังฆ์ของชาวมอญ

ขนบธรรมเนียมประเพณี

การแต่งกายของชนมอญดั้งเดิม ชนมอญจะนิยมนุ่งผ้าจุกกระเบน ใส่เสื้อคอกลมผ่าหน้า แขนกระบอก เก้าฝมเป็นมวย

ประเพณีที่คนในท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ

๑. ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด มีความเชื่อและธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยวกับการคลอดบุตรว่า สามารถทำนายเพศทารกจากใบหน้าของผู้เป็นมารดา เช่นกล่าวว่า ถ้าใบหน้าของผู้เป็นมารดาหมองคล้ำเป็นฝ้าตกกระ จะได้บุตรชาย แต่ถ้าใบหน้าของผู้เป็นมารดาสวยเรียบ สะอาดสะอาดมีน้ำมีนวล จะได้บุตรเป็นเพศหญิง นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่าผู้ที่คลอดบุตรต้องทำงานมากเป็นพิเศษ เช่น ดักน้ำ ดำข้าว เก็บกวาดเช็ดถูบ้าน เชื่อว่าจะทำให้คลอดบุตรง่าย เมื่อหญิงใกล้คลอดก็จะต้องมีการเตรียมอุปกรณ์เพื่ออยู่กระดานไฟไว้ให้พร้อมที่จะใช้ทันที ได้แก่ ไม้กระดานที่ยกพื้นขึ้นสูงประมาณ ๑ ศอก และไม่ท่อนพื้นสำหรับก่อกองไฟ

เมื่อเวลาที่คลอดใหม่ก็ต้องมีการตัดสายสะดือด้วยการผูกสายสิญจน์หรือด้ายที่สะดือก่อนทำการผ่าตัด ซึ่งอาจเป็นกรไกรหรือสมัยก่อนใช้ผิวไม้ไผ่รวกตัด จากนั้นจึงนำไปอาบน้ำและทำความสะอาด เอาเด็กนอนบน เบาะไม้กระด้าง ตรงสายสะดือต้องใส่ยาที่ประกอบด้วยขมิ้น ปูนและการบูร และเอาผ้าผูกไว้รอบตัวสามวันจึง เอาผ้าออกได้ สายสะดือที่เหลือติดอยู่ก็จะหลุดออก

ผู้เป็นแม่ของเด็กก็ต้องอยู่กระดานไฟ โดยมีกองไฟสุ่มอยู่ข้างๆ ซึ่งต้องจัดเตรียมในการก่อไฟให้มีความปลอดภัยด้วย ก่อนอยู่ไฟตามโบราณกาลก็ต้องมีการดับพิษไฟเสียก่อนตามความเชื่อที่จะไม่แพ้ไฟ จนปวดแสบปวดร้อน การอยู่ไฟใช้เวลาประมาณสามวันหรือเจ็ดวัน (ศึกษาธิการอำเภอบางน้ำเปรี้ยว, ๒๕๔๑ : ๕๘ และนางอ่อน จำเริญ หมู่ ๒ ตำบลพิมพา)

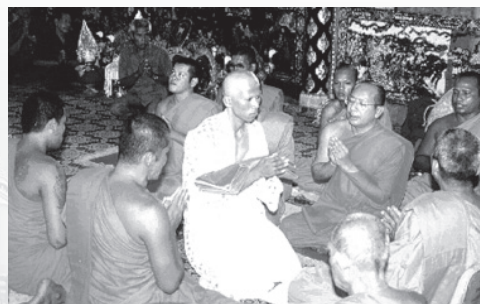
๒. ประเพณีเกี่ยวกับการตาย มีความเชื่อกันว่า ถ้าบุคคลในบ้านล้มเจ็บและเสียชีวิตที่บ้าน ให้ตั้งศพ บำเพ็ญกุศลที่บ้านหรือที่วัดก็ได้ หรือ ถ้าบุคคลที่ตายด้วยอุบัติเหตุหรือที่เรียกว่าตายโหงห้ามนำศพไปบำเพ็ญ ที่บ้านโดยเด็ดขาด ให้นำไปวัดเพียงสถานเดียว

การสวดพระอภิธรรมจัดทำสามวันหรือมากกว่านั้นก็ได้แล้วแต่ความประสงค์ของเจ้าภาพ ส่วนประเพณีของชาวไทยเชื้อสายรามัญ เมื่อมีคนตายจะบรรจุศพในโลงมอญ การสวดพระอภิธรรมภาษามอญ การเผา จะมีพินพาทย์มอญ รำมอญ (ศึกษาธิการอำเภอบางน้ำเปรี้ยว, ๒๕๔๑ : ๕๕ และนายจวน จิตชู วัด พิมพาวาสใต้ ตำบลพิมพา)

๓. ประเพณีการแต่งงาน ของไทยรามัญนั้น เจ้าบ่าวจะแห่ขันหมากที่ประกอบด้วยหมากและพลู คู่หนึ่ง ขนมน้ำเงินกับข้าวหมากและขนมทองหยอดอีกคู่หนึ่ง ไปยังบ้านเจ้าสาว และมีการต้อนรับจากทางบ้าน เจ้าสาว นำสินสอดเงินทองมามอบให้พ่อแม่เจ้าสาวตรวจตราให้เรียบร้อย ให้เจ้าสาวออกมารวมตักบาตรและถวาย ดอกไม้พระแก้วพระสงฆ์และไหว้พ่อแม่พี่น้องทั้งสองฝ่าย

ส่วนหมากที่นำมาเป็นขันหมาก ตามประเพณีจะใส่ไว้ในโตกซึ่งมีพลูถึงเก้าเรียงด้วยกันมี สีเสียด ปูน และยา โดยใส่ปูนและสีเสียดไว้ในกระถางวางไว้ตรงกลาง พลุเรียงวางไว้รอบๆ ในโตก เมื่อทำพิธีเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็เอาหมากพลูนี้แจกให้ผู้ร่วมงานและผู้ที่มีลูกสาว เพื่อให้นำไปให้ลูกสาวของตนได้แต่งงานและประเพณี ของรามัญ

การอยู่ร่วมกันหลังแต่งงาน ถ้าเป็นลูกชาย แต่งงานให้นอนในเรือนบ้านได้ ถ้าลูกสาวแต่งงาน ให้นอนชายคาบ้าน หรือปลูกเรือนบ้านแยกอีก ๑ หลัง (ศึกษาธิการอำเภอบางน้ำเปรี้ยว, ๒๕๔๑ : ๕๘ และ คุณยายผล วรศิริ ๖ หมู่ ๓ ตำบลพิมพา)

๔. ประเพณีเกี่ยวกับการบวช มักนิยมให้บุตรหลาน ที่มีอายุ ๒๐ ปี บริบูรณ์อุปสมบทในพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นการทดแทนพระคุณบิดามารดา พ่อแม่จะได้เกาะชายผ้าเหลืองขึ้นสวรรค์ ถ้ามีภรรยา ก่อนบวช เชื่อกันว่า พ่อแม่จะได้บุญเพียงครั้งเดียว อีกครั้งเป็นของภรรยา จึงไม่นิยมให้แต่งงานก่อนบวช

วิธีการบวช

๔.๑ จะต้องมีการกำหนดฤกษ์ยามในการบวช

๔.๒ ท่องคำบวชหรือคำขานนาค อันได้แก่ คำขอบรรพชาอุปสมบท คำขอนิสัย คำตอบ คำถาม ของพระกรรมวาจา (ภาษามอญ) ให้จำขึ้นใจ

- ๔.๓ เมื่อใกล้ถึงวันบวช จะต้องไปอยู่วัด เพื่อฝึกซ้อมขั้นตอนวิธีการบรรพชาจากพระพี่เลี้ยง
- ๔.๔ ขอ “ฉายา” (ชื่อใหม่ของตนเมื่อบวชเป็นพระแล้ว) จากพระอุปัชฌาย์ เพื่อใช้ตอบคำถามของพระกรรมวาจา ต่อหน้าที่ประชุมสงฆ์ในเวลาทำพิธีบวช
- ๔.๕ การรับเป็นนาค พ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ต้องทำพิธีขริบผมก่อน พร้อมทั้งอวยชัยให้พร
- ๔.๖ ทำพิธีขวัญนาค บวชตามประเพณีมอญยังไม่โกนศีรษะ รุ่งเช้าก่อนอุปสมบท จึงโกน
- ๔.๗ การน่านาคเข้าโบสถ์ นาคขี่ม้า (ไม่ทำเป็นคานให้คนแบก แต่ปัจจุบันขี่คน) แห่รอบโบสถ์ เวียนขา ๓ รอบ)
- ๔.๘ คำกล่าวขอบวชแบบธรรมยุติกนิกายใช้บทคำที่ขึ้นต้นว่า เอสาหังกันเตฯ
- ๔.๙ ในปัจจุบัน จะเป็นการบวชโดยการอนุญาตของหมู่สงฆ์ในที่ประชุมเป็นวิธีที่ทรงอนุญาตให้สงฆ์ทำเมื่อคณะสงฆ์เป็นหมู่ใหญ่ขึ้นมา เรียกว่าการอุปสมบทด้วยญัตติญัตตถัมมปฐัมปทา
- ๔.๑๐ ภิกษุสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย จะไม่รับปัจจัย ถ้ามีผู้มีจิตศรัทธามอบให้ไวยวัจกร หรือลูกศิษย์วัด รับและเก็บไว้แทน

๕. ประเพณีการตักบาตรน้ำผึ้ง

ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง ตรงกับขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ซึ่งเป็นประเพณีถวายน้ำผึ้งแก่พระภิกษุสงฆ์และสามเณรของประชาชนมีเชื้อสายมอญหรือชาวมอญที่วัดพิมพาวาส(ใต้) ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย ตำบลพิมพามูลเหตุของการถวายน้ำผึ้งสืบเนื่องจากสมัยพุทธกาล ซึ่งพระพุทธเจ้าอนุญาตให้พระภิกษุสามเณรรับน้ำผึ้งและน้ำอ้อยเป็นยาได้

การตักบาตรน้ำผึ้ง มักจัดกันที่ศาลาวัด ขณะที่พระสงฆ์เจริญพุทธมนต์นั้น ชาวบ้านจะนำน้ำผึ้งมาใส่บาตรและใส่น้ำตาลในจานที่วางคู่กับบาตร ซึ่งรองด้วยผ้าพื้นสีแดง และสีขาว ส่วนอาหารคาวหวานนำไปใส่ภาชนะ ที่วางไว้อีกด้านหนึ่งของศาลา อาหารพิเศษที่นำมาใส่บาตรนอกเหนือจากน้ำตาลและน้ำผึ้งแล้ว มักจะเป็นข้าวต้มมัดสำหรับพระจมน้ำผึ้งฉันทด้วย

๖. ประเพณีต้อนรับขบวนแห่หลวงพ่อโสทรทางน้ำของอำเภอบางปะกง

ชาวอำเภอบางปะกงที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำบางปะกง และตำบลใกล้เคียงจะถือเป็นประเพณีวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี พากรวและบุตรหลานมาต้อนรับหลวงพ่อโสทร จตุรูปเทียนพร้อมดอกไม้ กราบนมัสการและปิดทอง หลวงพ่อพุทธโสทรจำลอง บนเรือลำใหญ่ ที่ประดิษฐานองค์หลวงพ่อไว้ ซึ่งลอยลำอยู่ริมตลิ่งฝั่งลำน้ำบางปะกง มีวิวิธทัศน์ สดชื่น สวยงาม ร่มเย็น ทั้งยังมีเรือยนต์ลากจูง และเรือประกอบขบวนแห่ประดับตกแต่งธงทิวอย่างสวยงามเป็นการทำบุญฉลองศรัทธาของชาวบางปะกงอีกรูปแบบหนึ่งที่หาได้ยาก

การต้อนรับขบวนแห่หลวงพ่อพุทธโสทรของอำเภอบางปะกง อยู่บริเวณท่าน้ำหน้าว่าการอำเภอ บางปะกงตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าสะอ้าน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีนายอำเภอบางปะกงได้จัดพิธีต้อนรับขบวนแห่หลวงพ่อพุทธโสทรทางน้ำ เป็นเวลากว่า ๓ ปี โดยจัดตกแต่งท่าน้ำ และเตรียมยานพาหนะทางน้ำ รอต้อนรับขบวนแห่หลวงพ่อโสทร พร้อมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในการต้อนรับเรือ และจัดเตรียมอาหารต้อนรับเจ้าหน้าที่ ในขบวนแห่ทุกคน ทำเป็นประจำทุกปีตลอดมาที่ทำน้ำบริเวณหน้าว่าการอำเภอ บางปะกง แห่งนี้มีหัวหน้าส่วนราชการ ประชาชน ในอำเภอบางปะกง และ ตำบลข้างเคียง มาร่วมงานแต่ละปี ประมาณ ๕๐๐-๑,๐๐๐ คน ทางอำเภอบางปะกงได้จัดเตรียมสถานที่ บริเวณท่าน้ำบริเวณหน้าว่าการอำเภอ บางปะกง ประดับธงทิว สวยงาม จัดตั้งโต๊ะหมู่บูชา พร้อมผลไม้ มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนมาร่วมงานต้อนรับหลวงพ่อย่างกว้างขวาง อย่างทั่วถึง เมื่อขบวนเรือแห่องค์หลวงพ่อพุทธโสทรเทียบท่าน้ำ จะมีการจุดประทัดต้อนรับ แล้วประธานในพิธี (ผู้ว่าราชการจังหวัด) จตุรูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยที่โต๊ะหมู่บูชา ซึ่งจัดไว้ในประรำพิธีบนบก หลังจากนั้นจะเชิญชวนให้ประชาชนและผู้มีเกียรติร่วมพิธีสักการะและปิดทององค์หลวงพ่อพุทธโสทรในเรือ เรือขบวนแห่หลวงพ่อพุทธโสทร จะอยู่ ณ ท่าน้ำแห่งนี้ เป็นเวลาประมาณ ๒ ชั่วโมง จึงเดินทางไปยังท่าของอำเภอบ้านโพธิ์ เป็นการเสร็จสิ้นการแห่หลวงพ่อพุทธโสทรทางน้ำ

๑. ประเพณีงานน้อมรำลึก พระพุทธเจ้าหลวง แวะพักเสวยพระกระยาหารกลางวันคราวเสด็จประพาสมณฑลปราจีน

ประเพณีนี้ จัดขึ้น บริเวณวัดคงคาราม (วัดบน) หมู่ที่ ๒ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ในวโรกาสที่ทรงรอบเสด็จแวะพัก ณ วัดคงคาราม (วัดบน) สืบเนื่องจาก ในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ร.ศ. ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๑) พระพุทธเจ้าหลวง (รัชกาลที่ ๕) ได้เสด็จประพาสมณฑลปราจีนบุรี ได้ทรงแวะพักเสวยพระกระยาหารและทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดคงคาราม (วัดบน) ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งนับว่าเป็นประวัติศาสตร์ที่น่าประทับใจภาคภูมิใจ ของชาวบางปะกง โดยมีเทศบาลบางปะกง เป็นผู้รับผิดชอบจัดงาน เพื่อเป็นสิริมงคล แก่ประชาชนชาวอำเภอบางปะกง

ประเพณีงานน้อมรำลึก พระพุทธเจ้าหลวง แวะพักเสวยพระกระยาหารกลางวันคราวเสด็จประพาสมณฑลปราจีน จะจัดขึ้นในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ของทุกปี โดยมีประชาชนในพื้นที่ตำบลบางปะกง และข้างเคียงมาร่วมงาน ผู้ร่วมงานจะแต่งกายย้อนยุค สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยเทศบาลบางปะกง จะได้เตรียมโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ เมื่อเริ่มพิธีประธานในพิธี และผู้ร่วมงานวางพานพุ่มดอกไม้ เพื่อถวายเครื่องราชสักการะเป็นการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ ในการเสด็จประพาส ชมจัดนิทรรศการ หลังจากเสร็จพิธีจะมีการแสดงของนักเรียน

๔. ประเพณีแห่ธงตะขาบ

ประเพณีแห่ธงตะขาบเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูต่องานบุญที่ล่วงลับไปแล้ว ยังเป็นการสืบสานงานหัตถกรรมการทำธงตะขาบของชาวมอญ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา เป็นเอกลักษณ์ของชาวมอญ ที่แสดงถึงอุปนิสัยในความละเอียดอ่อน กล่าวคือ ผู้ที่จะทำธงตะขาบได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และสืบทอดการทำธงตะขาบมาจากบรรพบุรุษ มิฉะนั้นก็จะไม่สามารถทำธงตะขาบได้อย่างถูกต้องตามประเพณี

ลักษณะของธงตะขาบ เป็นธงที่ทำด้วยกระดาษที่มีสีสันทสวยงาม เป็นรูปตัวตะขาบ โดยตัวตะขาบ ๑ ตัว จะมีราวม ๕ ราวม ๖ ละ ๑๔ ช่วง นมตะขาบ มีลักษณะเป็นนมคู่ ตะขาบตัวเมียจะมี ๑ ปาก ส่วนตัวผู้มี ๒ ปาก เมื่อทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ทำจะนำแป้ง หวี กระจก ผม ๑ ปอย และผ้าเช็ดหน้าแขวนไว้ที่ปากตะขาบ โดยมีความเชื่อที่จะให้บรรพบุรุษที่เสียชีวิตไปแล้ว นำไปใช้ และในวันพิธีแห่ธงตะขาบแต่ละบ้านจะจัดเตรียมธงตะขาบนำไปถวายวัด ครั้งละ ๒-๓ ตัว เมื่อในอดีต ประชาชนเดินทางสัญจร โดยทางเรือ พิธีการแห่ธงตะขาบจะแห่ทางเรือ แต่ปัจจุบันนิยมแห่ทางบกมากกว่าทางเรือ และเมื่อถึงวัดชาวบ้านจะนำธงตะขาบไปผูกไว้กับต้นเสาในศาลาวัดเพื่อทำพิธี เมื่อถึงเวลาพระสงฆ์จะนำสายสิญจน์มาวางรอบธง จากนั้นพิธีถวายธงจะเริ่มขึ้นด้วยการกล่าวบทนมัสการคุณพระศรีรัตนตรัย ตามด้วยการสรงน้ำพระพุทธรูปและพระสงฆ์เสร็จแล้วชาวบ้านจะนำธงตะขาบขึ้นไปไว้บนยอดเสาหงส์ โดยมีความเชื่อกันว่าทุกครั้งที่ธงตะขาบส่ายเพราะแรงลม จะทำให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วได้รับบุญกุศลที่อุทิศให้และได้ขึ้นสวรรค์

ปัจจุบัน ชุมชนชาวมอญ ณ ตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง แห่งนี้ยังคงสืบสานประเพณี และพิธีกรรมดังกล่าวโดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลพิมพาเป็นผู้ให้การสนับสนุน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

Bangpakong Chachoengsao

ภูมิปัญญาชาวบ้าน“ตะเกียงไม้”

ชื่อบุคคล / แหล่งภูมิปัญญา

นายศรีโพธิ์ เจริญสุข เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ ภูมิลำเนา นางวกล เจริญสุข บ้านคลองพญาสมุทร บ้านเลขที่ ๒/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๔๑๘๐ โทรศัพท์ ๐๕-๒๑๑๕๕๗๐

ประวัติความเป็นมา/องค์ความรู้ของภูมิปัญญา

สมัยก่อนประชาชนในท้องถิ่น มีอาชีพทำนาทั่วไป มีการลงแขก ช่วยกันทำงานทั้งกลางวันและกลางคืน ในเวลากลางคืนจำเป็นต้องใช้แสงสว่างก็ใช้ตะเกียงเจ้าพายุซึ่งมีใช้กันทุกครัวเรือน แต่ปัจจุบันใช้กระแสไฟฟ้าในการให้แสงสว่าง ตะเกียงเจ้าพายุค่อยหมดไป นายศรีโพธิ์ เจริญสุข มีความต้องการอนุรักษ์ของเก่าที่มีคุณค่าและสวยงามไว้ จึงคิดประดิษฐ์ ตะเกียงที่ทำด้วยไม้ ขึ้นมาแทนตะเกียงที่ผลิต มีรูปร่างลักษณะต่างๆ เช่น

๑. ตะเกียงเจ้าพายุ
๒. ตะเกียงโคม
๓. ตะเกียงลาน
๔. ตะเกียงโปิ๊ะ

ความสำคัญ/ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ได้ผลผลิตตะเกียงที่กำลังจะหมดไป ให้กลับคืนมาอีก ส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น ประโยชน์เป็นการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน เกิดความภาคภูมิใจและรักถิ่นของตนเอง

บุคคล หน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับความรู้

๑. คณะครูและนักเรียนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง โรงเรียนวัดนิคมยาตราโรงเรียน วัดพิมพาวาสฯ และประชาชนที่สนใจ
๒. จัดเผยแพร่ผลงาน/จำหน่าย ณ สถานที่ต่างๆ มากมาย และในเว็บไซต์ www.thaitambon.com

ภูมิปัญญาชาวบ้าน“ปีพาทย์มอญ”

ชื่อบุคคล / แหล่งภูมิปัญญา

นายบุญลือ เจริญสุข เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ มีภรรยาชื่อนางฉลวย เจริญสุข ที่อยู่บ้านคลองพญาสมุทร บ้านเลขที่ ๒/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โทรศัพท์ ๐๓๘-๕๒๒๐๗๗

ประวัติความเป็นมา/องค์ความรู้ของภูมิปัญญา

คุณพ่อของนายบุญลือมีอาชีพเล่นลิเก นายบุญลือจึงมีความสนใจและใกล้ชิดกับอาชีพนี้มาตั้งแต่เด็ก พอจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากการศึกษาผู้ใหญ่ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอบางปะกง ก็ติดตามคุณพ่อไปเล่นลิเก ณ สถานที่ต่างๆ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นอายุ ๑๖ ปี ก็เริ่มฝึกหัดเรียนปีพาทย์กับนายวาท อริยะกุล เจ้าของวง

ปีพาทย์ไทยและมอญในหมู่บ้าน จนต่อมาก็สามารถตั้งวงปีพาทย์ของตนเองได้

ความสำคัญ/ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

มีวงปีพาทย์ของท้องถิ่น สะดวกในการติดต่อเพื่อนำไปเล่นในงานพิธีต่างๆ เช่น งานบวช งานแต่งงานศพ และงานทำบุญบ้านใหม่ ซึ่งการไปเล่นแต่ละครั้ง เจ้าภาพมีความพึงพอใจเพราะคิดราคาถูกและคนร่วมเล่นในวงปีพาทย์ก็เป็นเด็กนักเรียนหรือชาวบ้านในท้องถิ่นเป็นการเพิ่มพูนรายได้ภาคภูมิใจในอาชีพเล่นปีพาทย์อย่างยิ่ง

ขั้นตอน/วิธีการถ่ายทอดความรู้

เครื่องดนตรีในวงปีพาทย์มอญ

๑. เปิง
๒. ตะโพนมอญ
๓. ข้องวงใหญ่
๔. ข้องวงเล็ก
๕. ระนาดเอก
๖. ระนาดทุ้ม
๗. ระนาดเอกเหล็ก
๘. ระนาดทุ้มเหล็ก
๙. กลองแขก
๑๐. ปี่ใน
๑๑. นิง
๑๒. ฉาบ
๑๓. กรับ

วิธีการถ่ายทอด

๑. ผู้ที่จะเล่นดนตรีไทยจะต้องมีใจรักและอดทน
๒. แนะนำให้รู้จักเครื่องดนตรีในวงปีพาทย์

๓. ฝึกให้แต่ละคนเล่นเครื่องดนตรีตามความสนใจและความถนัด
๔. การฝึกแต่ละครั้งไม่เกิน ๒ ชั่วโมง
๕. ผู้รับการฝึกต้องมีสมาธิ
๖. จำนวนผู้เล่น ๑๐ คน

ประเภทของงานที่ติดต่อไปเล่น

๑. งานศพ (เผา) วงปี่พาทย์ไทยและวงมอญ ถ้าเล่นในท้องถิ่นราคาจะเป็นกันเอง
๒. สวดพระอภิธรรม วงปี่พาทย์ไทยวงมอญ แล้วแต่เจ้าภาพจะต้องการ
๓. งานบวชจะมีเครื่องดนตรีครบ
๔. งานแต่งเป็นวงปี่พาทย์พร้อมเครื่องสาย เรียกว่า “วงมโหรี”

บุคคล/หน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับความรู้

๑. ครูและนักเรียนโรงเรียนวัดพิมพาวาส (สี่ล้งสาราลัย) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
๒. ครูและนักเรียนโรงเรียนวัดนิมยชาติ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
๓. ประชาชนที่มีความสนใจดนตรีไทยที่เป็นวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ภูมิปัญญาชาวบ้าน “สวิงช้อนปลา”

ชื่อบุคคล / แหล่งภูมิปัญญา

นางสมศรี เบญจนันต์พงศ์ และนางมาลี ม่วงศรี

ประวัติความเป็นมา/องค์ความรู้ของภูมิปัญญา

อำเภอบางปะกง ส่วนใหญ่จะทำอาชีพประมง จับสัตว์น้ำ หรือการนำเอาทรัพยากรจากท้องน้ำมาใช้ประโยชน์ ทั้งเพื่อการบริโภคและการค้า รวมไปถึงการเลี้ยงปลาตามบ่อต่างๆ หรือตามคลองระบายน้ำที่ขุดผ่านไร่นาในท้องถิ่น อุปกรณ์การจับปลา คนรุ่นก่อนจึงคิดประดิษฐ์เป็นเครื่องมือจับปลาขึ้นมาด้วยตนเอง ชาวบ้านจึงเป็นเจ้าของความรู้เรื่องปลาและเครื่องมือจับปลาโดยแท้จริงเป็นการพึ่งพาตนเองในเรื่องการทำมาหากินเมื่อเครื่องมือยังชีพเสียหายหรือผู้พังกีสามารถซ่อมแซมได้เอง

สวิง เป็นเครื่องมือจับสัตว์น้ำที่เห็นทั่วไปในอำเภอบางปะกง บางชนิดไม่มีด้าม ตัวสวิงเป็นตาข่ายในล่อน หรือตาข่ายอวน เป็นถุงปากใช้ลวดเป็นขอบปาก ใช้ช้อนปลาริมแม่น้ำบางปะกง ลำคลอง หรือท้องนา สวิงเป็นเครื่องมือช่วยในการจับปลาที่ชาวประมงคิดประดิษฐ์ สวิงจับปลา

ทำจากเชือกในล่อน เย็บเป็นรูปกรวย ด้านปากเย็บเข้าหับไม้ไผ่ ที่ดักเป็นวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๕๐ เซนติเมตร ความลึก ประมาณ ๕๐ เซนติเมตร ขนาดตา ประมาณ ๕ – ๗ เซนติเมตร

ในอำเภอบางปะกงมีนางสมศรี เบญจนันต์พงศ์ ผู้ผลิตและจำหน่าย มี ๒ แบบ คือ สวิงที่ทำจากตาข่ายอวน จะจำหน่ายอันละ ๖๐ บาท สวิงตาข่ายในล่อน จะจำหน่ายอันละ ๓๐ บาท

สำหรับตำบลบางปะกง มีนางมาลี ม่วงศรี เป็นผู้ผลิตสวิงจับปลา จำหน่ายอันละ ๑๒๐ บาท (ใส่ขอบ) อันละ ๘๐ บาท (ไม่ใส่ขอบ)

ขั้นตอน/วิธีการถ่ายทอดความรู้

นำเชือกสีเขียวใส่ขุ่น (เครื่องมือเย็บสวิง) แล้วเย็บไปเรื่อยๆ จนได้ความลึกประมาณ ๕๐ เซนติเมตร นำไม้ไผ่ที่เหลาไว้แล้วมาดัดให้โค้งมน มาเย็บเป็นขอบสวิง

อุปกรณ์

๑. เชือกสีเขียวขี้ม้า เบอร์ ๑๕ (เชือกเย็บอวน)
๒. ขุ่น (เครื่องมือเย็บสวิง)
๓. ไม้ไผ่เหลา (ทำขอบสวิง)
๔. เชือกสีแดง (สำหรับเย็บขอบ)

บุคคล/หน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับความรู้

มีการเผยแพร่ความรู้แก่คนในชุมชน ประชาชนทั่วไป

ภูมิปัญญาชาวบ้าน “เย็บจาก”

ชื่อบุคคล/แหล่งภูมิปัญญา

นางลัดดาวัลย์ พันภัยพาล อายุ ๔๕ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าสะอ้าน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติความเป็นมา/องค์ความรู้ของภูมิปัญญา

ต้นจากมีขึ้นอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำบางปะกงตลอดแนว ใบจากสามารถนำมาใช้เป็นใบยาสูบ ห่อขนมใช้มุงหลังคาบ้าน เล้าไก่ ฯลฯ การเย็บจากจึงเป็นอาชีพอีกอาชีพหนึ่งของชาวอำเภอบางปะกงใช้มุงหลังคา และทำข้างฝาบ้านลดความร้อนได้ เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่นำใช้จากมาเย็บเป็นแผง

ขั้นตอน/วิธีการถ่ายทอดความรู้

ตัดจากริดใบจากผูกเป็นมัดนำลำต้นมาผ่าตากแดดให้แห้ง ทำด้ายจากนำพลาสติกตัดเป็นเส้นประมาณหนึ่งมิล ใช้สำหรับเย็บ นำใบจากมาเรียงประมาณ ๓ - ๔ ใบ พับประมาณ ๑/๓ ของใบก่อนลงที่ด้าย จาก แล้วใช้พลาสติกเย็บ ทำแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนสุดด้ายจาก ขย้างส่งราคา ดับละ ๓ บาท

บุคคล/หน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับความรู้

มีการเผยแพร่ความรู้แก่บุคคลในครอบครัว คนในชุมชน ประชาชนทั่วไปและผู้สนใจ

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโรงเรียนวัดบางวัว (สายเสริมวิทย์)

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโรงเรียนวัดบางวัว (สายเสริมวิทย์) ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนวัดบางวัว (สายเสริมวิทย์) ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยการนำของนายนิพนธ์ เลหาภารากร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางวัว (สายเสริมวิทย์) คนปัจจุบัน เห็นว่าควรรวบรวมของที่เป็ณภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นของหายาก และใกล้สูญหาย มาจัดแสดงเป็นพิพิธภัณฑ์ จึงได้ประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งขอรับบริจาคจากชาวบ้านในพื้นที่ตำบลบางวัว มีผู้นำของที่ใช้เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาบริจาคให้เป็นจำนวนมาก อาทิ เช่น เกวียน เรือหัวแหลม เรือมาด คาด สีพัด กระบุง เป็นต้น

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโรงเรียนวัดบางวัว (สายเสริมวิทย์) เปิดให้เด็ก และเยาวชน ได้ศึกษาเรียนรู้ถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน และศึกษาเรียนรู้ถึงเครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำนาในอดีต และวิถีชีวิตของชุมชนตำบลบางวัว

๑. ตะเกียงเจ้าพายุ

ตะเกียงเจ้าพายุ เป็นเครื่องใช้ ที่ชาวตำบลบางวัว และตำบลอื่นๆ ในพื้นที่ อำเภอบางปะกง ใช้สำหรับการให้แสงสว่าง ในอดีต ๑๐๐ กว่าปีที่ผ่าน มา ซึ่งเป็นช่วงที่ชุมชนแต่ละชุมชนยังไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ตะเกียงเจ้าพายุ

จึงเป็นเครื่องใช้ที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับใช้กันแพร่หลาย แทบทุกครัวเรือน โดยเฉพาะในเวลาที่มืงานบุญต่างๆ เพราะเป็นตะเกียงที่ให้แสงสว่างมากกว่าตะเกียงชนิด อื่นๆ ที่มีอยู่ในขณะนั้นตะเกียงเจ้าพายุ มีส่วนประกอบ ดังนี้

๑. ตัวถัง สำหรับใส่น้ำมันเชื้อเพลิง (น้ำมัน กัด) มีปุ่มฝาปิด

๒. ฝาตะเกียง

๓. ก้านสูบ

๔. แก้วครอบ

๕. ไส้ตะเกียง มีลักษณะเป็นถุ้งตะขำ ทำจาก วัสดุในลอน เคลือบด้วยสารละลาย ทอเรียบในเทรค

๖. หูหิ้ว

หลักการกำเนิดแสงสว่างของตะเกียงเจ้าพายุ นั้น เป็นหลักการของการเปลี่ยนแสงของวัตถุ อันเนื่อง มาจากพลังงานความร้อน ซึ่งมีส่วนประสม ๓ ส่วน คือ

๑. ไส้ตะเกียงที่เปลี่ยนแสงสว่าง เมื่อได้รับ ความร้อน เชื้อเพลิงที่มีประสิทธิภาพ

๒. การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงที่สมบูรณ์ เพื่อ ให้พลังงานความร้อนแก่ไส้ตะเกียง ในการใช้งาน น้ำมัน เชื้อเพลิงจะถูกอัดด้วยอากาศ และพ่นเป็นไอระเหย ออกมาที่ไส้ตะเกียงเพื่อจุดไฟติด และเมื่อความร้อน เพิ่มขึ้น สารทอเรียบจะเปล่งแสงสว่างออกมา อุณหภูมิ จะสูงกว่า ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส

ปัจจุบัน ประชาชนมีแสงสว่างจากกระแสไฟฟ้า ใช้แทบทุกครัวเรือน จึงทำให้ตะเกียงเจ้าพายุ ลดบทบาทความสำคัญลง โรงเรียนวัดบางวัว (สายเสริมวิทย์) จึงได้รวบรวมตะเกียงเจ้าพายุที่ ชาวบ้านเลิกใช้แล้ว นำมาจัดแสดงไว้ ณ พิพิธภัณฑ์ พื้นบ้านโรงเรียนวัดบางวัว (สายเสริมวิทย์) เพื่อให้เด็ก เยาวชนได้ศึกษาเรียนรู้ถึงเครื่องใช้ในการให้แสงสว่าง ของชุมชนในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งบ่งบอกถึงวิถีชีวิตของ ชุมชนตำบลบางวัว และชุมชนใกล้เคียง

๒. เกวียน

เกวียน เป็นพาหนะที่สำคัญที่สุดในการเดินทาง และบรรทุกสิ่งของตั้งแต่สมัยโบราณ เกวียนสามารถใช้ บรรทุกหรือเป็นพาหนะเดินทางได้แม้แต่ในผิวนอนที่ ขรุขระ หรือถนนที่เต็มไปด้วยโคลน เกวียนเป็นพาหนะ ที่มีหลักการทํางาน คือ อาศัยกำลังจากโค หรือกระบือ สามารถเลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างสะดวก โดยล้อเลื่อน ทั้งสองข้างเป็นอุปกรณ์สำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. หอระพี ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มีหน้าที่รับน้ำหนักการบรรทุกมากที่สุด ที่ปลายทั้งสองด้านเจาะรูเพื่อนำ “โลเกวียน” หรือ “คยเกวียน” หรือโพล่งของเกวียนต่อไป

๒. ไม้โทก มี ๒ อัน ไม้โทกด้านซ้ายและไม้โทกด้านขวา เป็นส่วนที่ยาวที่สุดทำด้วยไม้เนื้อแข็ง

๓. ไม้แพด มี ๒ อัน ไม้แพดด้านซ้ายและไม้แพดด้านขวา เป็นส่วนที่ยาวที่สุด ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง

๔. ไม้ขวางทาง มี ๒ อัน ไม้ขวางทางด้านหน้าและไม้ขวางทางด้านหลัง ไม้ขวางทางด้านหน้าอยู่ต่อจาก “ซานเกวียน” ส่วนไม้ขวางทางด้านหลังเป็นส่วนที่อยู่หลังสุดของเกวียนเมื่อนำไม้แพดและไม้ขวางทางต่อเข้าด้วยกันจะเป็นส่วนที่ทำให้เกวียนมีรูปลักษณะ เป็นสี่เหลี่ยมซึ่งอยู่ส่วนหลังของผู้ขับและโคเทียม

๕. ไม้หัวเต้า มี ๒ อัน ไม้หัวเต้าหน้าและไม้หัวเต้าหลัง เป็นส่วนที่อยู่เหนือไม้ขวางทางทั้งหน้า-หลัง ความยาวขึ้นอยู่กับระยะห่างของไม้โทกทั้งซ้าย - ขวา แต่มีขนาดยาวกว่ากันด้านละ ๑๐ ซม. เป็นรูปคล้ายคมแฝกที่ปลายทั้งสองข้างกลึงเป็นรูปคล้ายดอกบัวตูม

๖. คุม มี ๒ ข้าง คุมข้างซ้าย - ขวา ความยาวประมาณ ๕๐-๗๐ ซม. หรือเท่ากับระยะห่างระหว่างไม้โทกกับไม้แพดทั้งซ้าย-ขวา ตรงจุดกึ่งกลางของพื้นที่ตัดเจาะรูจนทะลุถึงกันได้ เพื่อเอาไว้สำหรับใส่เพลลา หรือโลเกวียนหรือ คยเกวียน

๗. โลเกวียน หรือคยเกวียน หรือเพลลาเกวียน เป็นไม้ที่กลึงกลม และผิวละเอียดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่ารูที่เจาะคุมเล็กน้อย โลเกวียนเป็นไม้ที่สอดผ่านคุมไปยังไม้โทกและไม้แพด ซึ่งเจาะรูกลม เท่ากับรูคุม ลึกประมาณ ๑-๒ นิ้ว โลเกวียน มี ๒ อัน เท่ากับจำนวนคุม การประกอบทำลักษณะเดียวกันทั้งข้างซ้าย-ขวา

๘. ดินเกวียนหรือล้อเกวียนทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มี ๔ กีบ ต่อกันเข้าเป็นรูปวงกลม มี “กำเกวียน” ซึ่งทำหน้าที่เหมือนซี่เกวียนเชื่อมต่อระหว่างดินเกวียนกับคุมเกวียน

๙. กำเกวียน ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ความยาวมากกว่าระยะทางระหว่างดินเกวียนกับคุมเกวียนเล็กน้อย เป็นไม้รูปสี่เหลี่ยมมีจำนวนข้างละ ๑๖ อัน รวม ๓๒ อัน

๑๐. ซานเกวียน เป็นพื้นไม้กระดานอยู่ส่วนแหลมของไม้โทก อยู่ต่อจากไม้หัวเต้าไปส่วนหลัง ความยาวประมาณ ๑ เมตร

๑๑. ไม้คันเกวียน มี ๓ อัน ไม้คันหน้า ไม้คันกลาง และไม้คันหลังมีความยาวเท่ากับระยะห่างระหว่างไม้โทกทั้งซ้าย - ขวา มีหน้าที่คล้ายดงบ้าน คือรองรับน้ำหนักบรรทุกเหมือนท่อนี่

๑๒. แอก มีขนาดยาวเท่ากับความยาวของไม้ขวางทาง ตรงจุดกึ่งกลางต้นบันทำเป็นรูปคล้าย “หนอกวัว” ด้านล่างเจาะรู ๑-๑ นิ้วครึ่ง มีไว้สำหรับใส่ไม้ค้ำหัว

๑๓. ไม้ค้ำหัว เป็นไม้ มีความยาวประมาณ ๒๐ เซนติเมตร ๑ - ๑.๕ นิ้ว ส่วนล่างทำเป็นรูปตัววาย เพื่อคาบกับ “โม๊ะ”

๑๔. โม๊ะ เป็นไม้ที่มีลักษณะคล้ายส่วนบนด้านหน้ารถของอานม้า ขนาดเท่ากับรอบประคบด้านหลังของไม้โทก โม๊ะมีไว้เพื่อรองรับน้ำหนักของแอก โดยผ่านไม้ค้ำหัว

อุปกรณ์การผลิต

- ไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้เต็ง ไม้ประดู่ เป็นต้น ที่สำคัญไม้โทกติดเกวียน และกำเกวียน จะใช้ไม้อื่นอย่างอื่นมิได้

- เหล็กเหลี่ยมหรือเหล็กกลึง เป็นอุปกรณ์กลึงในสมัยโบราณที่มีคุณภาพของงานดียิ่ง ลักษณะเป็นเหล็กซึ่งดีให้แบนได้ขนาดพอเหมาะ

- ลิวเจาะ สำหรับเจาะรู หวาย เชือก น้ำมันยาง ฯลฯ

เมื่อเตรียมชิ้นส่วนต่าง ๆ พร้อมแล้วขั้นตอนต่อไปคือการประกอบรูปร่างของเกวียนโดยเริ่มตามลำดับขั้นตอนคือ

๑. วางไว้โทก ให้ระยะห่างด้านหลักพอดี ทำน้ำมันยางตรึงรอยเจาะแล้วใส่ไม้คันหน้ากลาง และหลัง

๒. นำทอระนิมามัดเข้ากับส่วนล่างของไม้คั่นกลาง ด้วยหวาย ให้แน่นที่สุด ทาหวายด้วยน้ำมันยาง

๓. นำไม้ขวางทางด้านหน้าและด้านหลังมาวางบนไม้คั่นหน้าตัดด้วยหวาย ตรงกลางติดด้วยลิ่มให้แน่นคง

๔. หาไม้ค้ำขนาดประมาณ ๑ เมตร มาค้ำยกให้โครงร่างของเกวียนสูงขึ้น แล้วนำล้อเกวียนซึ่งประกอบไว้เรียบร้อยแล้วยกขึ้นใส่ล้อหรือเพลาก่อนแล้วจึงนำมาต่อกับทอระนิ นำไม้แพดมาโดยใส่ล้อเข้าในรูที่เจาะไว้ก่อนแล้วจึงนำส่วนปลายที่เจาะรูไว้ทั้งสองด้าน ไปเสียบปลายไม้ขวางทางทั้งหน้าและหลัง มัดไม้ขวางทางกับไม้แพดด้วยหวาย

๕. ทำวิธีการเดียวกับข้อ ๔ ในด้านตรงข้าม

๖. นำไม้ขนาดเท่ากับรูที่เจาะสำหรับนำขานเกวียนมาประกอบเข้าทั้ง ๓ จุด แล้วมัดส่วนปลายของแหลมเกวียน เจาะรูด้านข้างให้ทะลุถึงกันใส่ลิ่มให้แน่น

๗. นำไม้ค้ำที่เตรียมไว้มาเสียบเข้ากับเอนแล้วนำส่วนที่เป็นง่ามมาประกบตรงรอยที่นำร่องไว้มัดด้วยหวายหรือเชือกหรือหนัง โดยวิธีมัดกลับไปกลับมาแล้วมัดรวบตรงกลางของไม้ค้ำหัว

๘. นำไม้ที่นำมาค้ำโครงร่างก่อนใส่ล้อออก แล้วนำไม้หัวเต๋ามาวางบนไม้ขวางทางทั้งสองล้อแล้วใช้หวายมัดให้หัวเต๋ากับตรงรอยต่อจุดที่กลึงเป็นรูปดอกบัวกับไม้ขวางทางให้แน่นที่สุด

๙. หาไม้กระดานความยาวเท่ากับความยาวของขานผาดิ เพื่อทำขานเกวียนเพื่อใช้สำหรับให้คนขับนั่ง และบริเวณพื้นที่เรียกว่า เรือนเกวียน คือพื้นที่จากไม้ขวางทางด้านหน้าถึงด้านหลังและพื้นที่ด้านในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่เหลือจากส่วนที่ใช้เป็นที่สำหรับใส่ลิ่มเกวียนแล้ว

๑๐. เจาะรูที่ไม้หัวเต๋าดตรงจุดใกล้กับรอยต่อหัวกลึงทั้งสองข้างทุกตัวเพื่อใส่ไม้สำหรับ ทำข้างเมื่อต้องการ

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา Bangpakong Chachoengsao

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“ผลิตภัณฑ์ทอเสื่อกก”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

นางสัมจิณ เสวีวัลลภ ตำบลที่อยู่ ๒๕ หมู่ ๑ ตำบลหนองจอก
อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๕๑๓๐ โทรศัพท์ ๐๓๘-๕๓๘๑๓๕

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม/ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

กกเป็นไม้ล้มลุก มีประมาณ ๔,๐๐๐ ชนิด ชอบที่ชื้นและ ขึ้นในที่ระดับต่ำตามหนอง บึง ทางระบาย คันคูน้ำและโคลนเลน ใน ๔๖ ประเทศ จัดกกเป็นวัชพืชในนาข้าวและกกทรายหรือกกหัวแดง พบใน ๒ ประเทศ บางชนิดใช้เป็นอาหาร และบางชนิดใช้สานเสื่อ ทำกระจาด กระเช้า หมวก เป็นต้น

กกนั้นมีรูปร่างลักษณะแบบนิเวศวิทยาเหมือนหญ้ามาก มีลักษณะที่แตกต่างจากหญ้า คือ กก มักมีลำต้นตัน และเป็นสามเหลี่ยมหรือสามมุม บางชนิดมีผิวก้านแบ่งเป็นห้อง ๆ มีกาบใบอยู่ชิดกันมาก และที่สำคัญคือ เกือบไม่มีลิ้นใบ บางชนิดไม่มีเลย ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของ กก คือ ดอกแต่ละดอกจะมีห่อหุ้มหรือรองรับเพียงอันเดียว กกมีไหลเลื้อยไปได้ดินและจากไหลก็จะแตกเป็นลำต้น ที่ต้นไหลขึ้นมาเหนือดิน และเมื่อลำต้นดูตามขวาง จะมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมหรือสามมุมดังได้กล่าวมาแล้ว ลำต้นกกจะไม่แตกกิ่งเหมือนพืชชนิดอื่น ใบของกกเหมือนกับใบของหญ้า แต่จะเรียงตัวกันแน่นเป็นสามมุม หรือสามตำแหน่งรอบโคนต้น และมีกาบห่อหุ้มลำต้นและไม่มีลิ้นใบ ช่อดอกจะเกิดที่ปลายลำต้นเป็นหลายแบบ และมีดอกขนาดเล็กเป็นทั้งดอกที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์เพศ โดยมีดอกรวมเรียกว่า spikelet ซึ่งประกอบด้วยดอกย่อยหนึ่งหรือหลายดอก ในดอกกกจะมีเกสรเพศผู้แยกกันอยู่ ส่วนเกสรเพศเมียจะมีก้านแยกเป็นสอง-สามแฉก หรือบางครั้งแยกเป็นสอง-สามเส้น และมีรังไข่อยู่เหนือกลีบดอก ภายในมีห้องเดียวและมีหนึ่งเมล็ดชนิดของกก กกเป็นไม้ล้มลุกอายุหลายฤดู ลำต้นตั้งตรงเป็นสามเหลี่ยม บางชนิดมีไหลเลื้อยไปได้ดินใบเรียวยาวขอบดอกมีทั้งดอกรวม หรือประกอบด้วยดอกย่อยเพียงดอกเดียวมีทั้งดอกที่มีก้านและไม่มีก้านดอก และไม่มีกลีบดอกส่วนดอกเป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศ หรือมีเพศแยกกันอยู่คนละดอก แต่อยู่ในช่อดอกเดียวกันและเกสรเพศผู้มี ๓ อัน เนื่องจากกกมีลักษณะคล้ายหญ้า จึงทำให้มีผู้เรียกเป็นหญ้าด้วย แต่ความจริงแล้วน่าจะเรียกว่า กก มากกว่า ซึ่งจะได้แยกออกไปจากหญ้าได้

ประวัติความเป็นมา

เครื่องจักสานเป็นงานหัตถกรรมเก่าแก่อย่างหนึ่งมีมนุษย์ทำขึ้นเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ ที่ใช้วัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น เถาวัลย์ หวาย กระจูด กก มาสอดขัดกันเป็นแผ่นอย่างง่าย ๆ แล้วพัฒนาเป็นของใช้ที่มีประโยชน์พร้อมกับพัฒนารูปทรง ลวดลาย ให้มีความละเอียดประณีตงดงาม รูปแบบของเครื่องจักสานจะเป็นไปตามความนิยมชนบประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ของแต่ละท้องถิ่น กลุ่มประเทศในแถบเอเชียเป็นแหล่งผลิต

เครื่องจักสานที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะภูมิภาคนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหาร และประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมสำหรับประเทศไทย ใช้ส่วนต่างๆ ของต้นไม้เป็นวัตถุดิบทำเครื่องจักสาน เช่น หวาย ไม้ไผ่ กก มาจักเป็นเส้นแล้วสานเป็นภาชนะ เครื่องใช้

ผลิตภัณฑ์ทอเสื่อกก ของนางสัมจิณ เสวีวัลลภ ตำบลหนองจอก อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เกิดจากการสืบทอดภูมิปัญญาพื้นบ้าน เนื่องจากในอดีตตำบลหนองจอก มีต้นกกเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านจึงนำต้นกกมาทอเป็นเสื่อ ใช้ในชีวิตประจำวัน นางสัมจิณ เสวีวัลลภ ได้รับการสืบทอดการทอเสื่อมาจากมารดา ตั้งแต่อายุ ๑๖ ปี โดยใช้วัตถุดิบปลูกเอง และหาได้ตามหนองน้ำบริเวณบ้าน

อัตลักษณ์/จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

ลักษณะเด่นของผลิตภัณฑ์ทอเสื่อกก คือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากต้นกก ที่มีความประณีต ละเอียดอ่อน สวยงาม คงทน มีน้ำหนักเบา แสดงถึงภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ทรงคุณค่า แต่มีราคาถูก เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ความสัมพันธ์กับชุมชน

เนื่องจากคนในชุมชนรู้จัก และมีความชำนาญในการทอเสื่อกก มาเป็นเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันมาช้านาน มีการสืบทอดต่อกันมาโดยรุ่นลูก รุ่นหลาน เป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมิให้สูญหาย และทำให้มีงานทำและมีรายได้ มี ๓ ขนาด ใหญ่ กลาง เล็ก ราคาตั้งแต่ ๒๐๐-๓๐๐ บาท

วัตถุดิบและส่วนประกอบ

๑. กระจูดทอเสื่อ – ตัวยี่ด
๒. กระทบเสื่อ

๓. กระสวย
๔. มีดจักก

ขั้นตอนการผลิต (เลือก)

๑. ใช้มีดจักกเป็นเส้น ๆ แล้วนำไปตากแดด ประมาณ ๓ แดด
๒. นำมาทอเป็นผืน
๓. ใช้มือถักด้านข้างเพื่อให้เรียบร้อย
๔. เสร็จแล้วนำไปตากแดดเพื่อไล่ความชื้น

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

ราคาจำหน่าย มีตั้งแต่ ๒๐๐-๓๐๐ บาท

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“เรือดั่งเกจำลอง”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

นายธนบูรณ์ ดันพิบูลย์ ตำบลที่อยู่ ๑๒ หมู่ ๑ ตำบลท่าข้าม
อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๔๑๓๐ โทรศัพท์ ๐๓๘-๕๗๓-๒๒๔

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม/ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

เรือดั่งเก ชื่อเรือต่อชนิดหนึ่ง ใช้จับปลาตามชายฝั่งทะเล ทางด้าน
ก่อนมาทางหัวเรือมีเก้ง ๒ ชั้น ชั้นล่างเป็นที่ติดตั้งเครื่องยนต์ ชั้นบนเป็น
ที่สำหรับผู้ควบคุมเรือใช้ดูทิศทาง มีเสากระโดง ชาวประมงเอาเรือดั่งเก
ออกทะเลเพื่อร่อนแหปลา

วิถีแห่งภูมิปัญญาไทยอันภาคภูมิใจของนายธนบูรณ์ ดันพิบูลย์
ผู้คิดค้นและขยายผลและเป็นครูภูมิปัญญาให้ประชาชนทั่วไป เป็นวิทยากร
ให้หน่วยงานต่างๆ ได้สืบสานวิถีแห่งภูมิปัญญานี้ต่อไป โดยนายธนบูรณ์
ดันพิบูลย์ เดิมมีอาชีพออกเรือหาปลา เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของสิ่งของที่
ธรรมชาติสร้างให้ และสะท้อนให้เห็นภาพอันอุดมสมบูรณ์ของท้องถิ่น และ
ความสมบูรณ์ของ “แม่น้ำบางปะกงแหล่งชีวิต” ที่ใช้เรือเอี่ยมจันทน์ และ
เรือผีหลอก เรือดั่งเก ออกหาปลายามค่ำคืนเพื่อใช้เป็นอาหารและจำหน่าย
อันเป็นวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงของคนแปดริ้วนานมา “เรือดั่งเก” เป็น
ผลงานดีเด่นที่ได้รับความนิยมชมชอบจากผู้พบเห็นเนื่องจากมีความ
ประณีตสวยงาม เหมาะกับการเป็นของขวัญ ของฝาก และของโชว์

เทศบาลตำบลท่าข้าม ได้ให้การสนับสนุนยกย่องให้นายธนบูรณ์
ดันพิบูลย์ เป็น “ครูภูมิปัญญา” ของท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้มีการสร้าง
ผลงานดีเด่นเป็นจำนวนมากจนสร้างชื่อเสียงให้แก่ท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง
เป็นที่ประจักษ์ ได้รับการเผยแพร่ผลงานทางสื่อท้องถิ่น ในจังหวัด
ฉะเชิงเทรา

ส่วนประกอบของเรือและความสำคัญ

๑. โจนเรือ ใช้สำหรับชาวประมงกราบไหว้บูชา (แม่ย่านาง)
๒. ลาโท มีสำหรับกันคลื่นไม่ให้น้ำเข้าเรือ

๓. กระดุกช่วยกันโคลง

๔. หลักผูกเรือ

๕. เสาเบรค ไว้รอกของขึ้น

๖. ตัวเก้ง มีไว้สำหรับ นายท้ายเรือ (ไตเรือ)

๗. ลูกกรง มีไว้สำหรับบรรทุกของ

๘. มีห้องเย็นสำหรับแช่ปลา

การทำเรือดั่งเกจำลอง

อุปกรณ์

๑. ไม้ฉำฉา	๕. ตะปู
๒. พลาสติก	๖. ไบควัน
๓. กาวลาเท็กซ์	๗. ลวด
๔. สี	๘. กระดาษทราย

ขั้นตอนการทำ

๑. นำไม้เหลี่ยมตามขนาดตามต้องการเหลา
จัดแต่ง โดยใช้ไบควันเจาะทำตัวลำเรือ แล้วใช้ลวดแต่ง
ขัดด้วยกระดาษทราย

๒. ตั้งโคนแล้วแต่งลำเรือ ติดลาโท

๓. ตกแต่งเก้งเรือ

๔. เมื่อเสร็จเรียบร้อย แล้วทาสีเพื่อความ
สวยงาม

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

ราคาตามแบบ ตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“ขนมฝอยทองบ้านป้านงค์”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

ขนมหวานบ้านป้านงค์ ที่อยู่ ๑๓๘ หมู่ ๑๐ ตำบลบางปะกง
อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๔๑๓๐ โทรศัพท์ ๐๓๘-๕๓๑๓๓๓
๐๓๘-๕๓๑๒๒๒ , ๐๓๘-๕๓๓๕๕๕

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม/ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

ป้านงค์หัดทำขนมเองลองผิดลองถูก ถือได้ว่าป้านงค์ค้นคว้าหาต้นตำรับด้วยตัวเอง แร้งบันดาลใจเนื่องจากครอบครัวเลี้ยงไก่ไข่ในแต่ละวันเมื่อเก็บไข่ออกจากเล้าไก่จะมีไข่บูบจำนวนมาก บางทีก็มีคนมาซื้อไข่บูบ บางทีก็ไม่มี ต่อมาป้านงค์ให้น้องที่บ้านบนบางปะกงเอาไข่บูบไปทำขนมขาย ภายหลังน้องคนนี้ก็เลิกทำขนมขาย ป้านงค์ต้องจัดการกับเรื่องไข่บูบอีกหลังจากแจกไข่บูบให้คนบ้านใกล้เคียงที่มาซื้อไข่ได้แล้ว ป้านงค์ก็แจกไข่บูบฟรีแถมไปบ้าง แจกคนบ้านใกล้เคียงไปบ้างโดยไม่ต้องมาซื้อไข่ดี ไข่ดี ไข่ดี ก็ยังเหลือไข่บูบที่ป้านงค์ต้องค่อยๆ เปลือกออกเอาไข่แซ่ใส่ตู้เย็นไว้ ป้านงค์ก็เลยเอาไข่บูบมาทำฝอยทอง เริ่มก็ทำเป็นแพอย่างที่เราพบเห็นโดยทั่วไป บางครั้งก็ทำฝอยทองกรอบตากแห้ง ป้านงค์บอกว่าฝอยทองยุคแรกๆ นั้นก็มีกลิ่นคาว กัดคั้นไปเรื่อยๆ จนได้สูตรฝอยทองเฉพาะตัวของป้านงค์

ถ้าเอ่ยชื่อ ป้านงค์ คนส่วนใหญ่จะนึกถึงฝอยทองควบคู่กับชื่อ ป้านงค์ เพราะความอร่อย และแปลกของฝอยทองป้านงค์ และป้านงค์ เริ่มต้นทำขนมจากฝอยทองก่อนขนมหวานอื่นๆ ป้านงค์เป็นสุภาพสตรี ปัจจุบันต้องใช้คำว่า สตรีชรา คำว่า ป้านงค์ เป็นคำเรียกหากันเมื่อสามสิบมาแล้ว ปัจจุบันควรจะเรียกท่านว่า คุณยายนงค์ หรือคุณย่านงค์ เมื่อสามสิบ สิบปีที่แล้ว เมืองฉะเชิงเทรายังเป็นแหล่งเลี้ยงไข่เป็ดแหล่งใหญ่ของเมืองไทย โดยเฉพาะอำเภอบางปะกง อำเภอที่ป้านงค์ตั้งครอบครัวอยู่

ในอดีต ขนมหวานที่ทำจากไข่โดยส่วนใหญ่เป็นขนมหวานที่ทำมาจากไข่เป็ด ด้วยสาเหตุหลายประการ คือ ไข่เป็ดมีมากมายในเมืองฉะเชิงเทรา ไข่ฟองโตซึ่งส่งผลทำให้ไข่แดงของไข่เป็ดจะใหญ่ใหญ่กว่าไข่ไก่ ไข่แดงของไข่เป็ดมีความข้นและมันมากกว่าไข่ไก่ รวมทั้งสีส้มของไข่เป็ดสีเข้มกว่าไข่ไก่ รวมทั้งราคาไข่เป็ดเทียบเป็นฟองแล้ว ถูกกว่าไข่ไก่เพราะฟองไข่โตกว่ากันมาก ไข่เป็ดเป็นไข่ที่มีความความมากกว่าไข่ไก่ (ยังไม่เคยพบเห็นไข่ลวกที่ลวกจากไข่เป็ด น่าจะเป็นเพราะความที่ไข่เป็ดฟองโตกว่า และเนื้อไข่ทั้งไข่ขาวไข่แดงข้นกว่าไข่ไก่ และอาจจัดการไข่ไก่) ดังนั้นฝอยทองโดยทั่วไปในเมืองฉะเชิงเทรา ก็จะทำจากไข่เป็ด ทำให้มีกลิ่นคาวเส้นฝอยทองเส้นใหญ่ ต้องใช้วิธีทำให้รสหวานจัดเพื่อกลบกลิ่นคาวของไข่ด้วย และเพราะเส้นฝอยทองเส้นใหญ่ด้วย

ขนมไทยโบราณที่เราเห็นกันอยู่มากรายนั้น ในอดีตจนถึงปัจจุบันได้ถูกนำมาใช้ประกอบสำหรับอาหารในงานมงคลต่างๆ เช่น งานบวช งานแต่งงาน โกนจุก ทำบุญขึ้นบ้านใหม่ โดยคนในชุมชนจะมาร่วมกันทำ

มีการแบ่งหน้าที่ระหว่างหญิง ชาย เด็ก ผู้ใหญ่ ตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นชุมชน และความสามัคคีของชุมชน ซึ่งยังพอมิให้เห็นอยู่ในหมู่บ้าน ชุมชนหลายแห่ง นอกจากนี้ขนมไทยโบราณยังสามารถให้เป็นของฝากของขวัญแก่ผู้ใหญ่หรือบุคคลที่นับถือ สมาชิกในครอบครัว มิตรสหาย หรือบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะฝอยทอง ผลิตภัณฑ์ที่ทำชื่อเสียงให้กับกลุ่มฯ สามารถสื่อความหมายถึงความยืดหยุ่น ทำให้ชีวิตยืนยาวเจริญรุ่งเรือง และความมั่งมีศรีสุข การทำขนมไทยโบราณของชาวบ้านบางปะกงในอดีต มีการกล่าวขานไว้ว่าใครที่นั่งเรือผ่านทางแม่น้ำบางปะกง จะต้องหาขนมหวานทานให้ได้ เพราะคนย่านนี้ทำขนมได้อร่อยมาก

ความโดดเด่น ได้มาตรฐาน ของดีเมืองแปดริ้ว

ขนมหวานป้านงค์ให้คุณค่าทางโภชนาการสูง ทั้งพลังงานและโปรตีน มีกลิ่นหอม รสชาติอร่อย สีสวย อยู่ในบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัย การทำฝอยทองของป้านงค์จะทำการผลิตไม่หวานมาก เพราะตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาสุขภาพ และยังคงเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะของฝอยทองจากการทำเป็นแพใหญ่ เปลี่ยนมาเป็นขนาดเล็กพอดีคำ สะดวกต่อการรับประทานมากขึ้น

มาตรฐานด้านอาหารที่เราได้รับเวลานี้ คือ ทุกผลิตภัณฑ์ผ่านมาตรฐาน ออย. และจากการส่งผลิตภัณฑ์เข้าคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ไทยทุกครั้งที่ผ่านมา ได้ระดับ ๕ ดาว ทุกครั้ง ซึ่งเป็นเครื่องหมายยืนยันความมาตรฐานของขนมหวานบ้านป้านงค์เป็นอย่างดี

ร้านขายขนมของป้านงค์ เป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมขนมหวาน ระบบการผลิต การจัดจำหน่าย การส่งผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายที่ร้านวางระบบไว้อย่างดี มีLIMITการผลิตในแต่ละวันปกติหรือตามเทศกาล คนงานไม่ต้องทำงาน OVER LOAD ในช่วงเทศกาล ผู้บริโภคต้องวางแผนการสั่งซื้อหรือเดลิเวอรี่ให้ดีมิฉะนั้นก็จะไม่ได้ผลิตภัณฑ์ของป้านงค์ไปทำธุรกรรมต่างๆ

วิธีทำขนมฝอยทอง

ส่วนผสม

ไข่แดงเป็ด, ไข่แดงไก่, น้ำตาลทราย, เทียนอบขนม

วิธีทำ

๑. น้ำตาลทราย น้ำ ตั้งไฟพอเดือดน้ำตาลจะละลาย
๒. ยกลงกรองด้วยผ้าขาวบาง ตั้งไฟเคี่ยวต่อ
๓. ให้น้ำเชื่อมมีลักษณะไม่ข้นหรือใสเกินไป เหมาะสำหรับโรยฝอยทอง
๔. ดอกไข่ แยกไข่ขาวออกใช้แต่ไข่แดง และเก็บน้ำไข่ขาวที่ใสไม่เป็นลิ่ม เรียกว่าค้ำไข่
๕. นำไข่แดงใส่ผ้าขาวบางรัดเยื่อไข่ออก ผสมไข่แดงกับน้ำค้ำไข่ตามส่วน คนให้เข้ากัน
๖. เตรียมกระทะทองใส่น้ำเชื่อมเดือดๆ ทั่ว ทำกรวยด้วยใบตองหรือใช้กรวยโลหะได้
๗. ไข่แดงโรยในน้ำเชื่อมเดือดๆ ไปรอบๆ ประมาณ ๒๐-๓๐ รอบ เส้นไข่สุกใช้ไม้แหลมสอยขึ้นจากน้ำเชื่อม พับ อบด้วยควันเทียนหลังจากเย็นแล้ว

สืบสานภูมิปัญญาให้ยาวนาน

ขนมหวานบ้านป้านงค์ บริหารจัดการร้านโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ค่อยเป็นค่อยไป อย่างพอประมาณ มีเหตุผล เป็นแหล่งเรียนรู้ และศึกษาดูงานเรื่องขนมไทยของจังหวัดฉะเชิงเทรา จะมีการส่งเสริมการฝึกอบรม และพัฒนาแกนนำกลุ่มอยู่เสมอ และสุดท้ายเราจะส่งเสริมและสืบสานภูมิปัญญาไทยนี้ให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางต่อไป

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

ราคาของป้านงค์ อยู่ที่ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เข้ามาทางเส้นทางนา-ตลาด แล้ววนเข้าตลาดบางปะกงเลี้ยวซ้ายสามแยกบางปะกง ขับริดรีชวา U TURN ที่ U แรก แล้วชิดซ้ายไว้ ร้านป้านงค์ อยู่ติดคลินิกนายแพทย์ชวลิต ติดต๋อสอบถามได้ที่เบอร์ ๐๓๘-๕๓๑-๓๓๓ ๐๓๘-๕๓๑-๒๒๒ , ๐๓๘-๕๓๓-๕๕๕ ราคาตั้งแต่ ๑๕๐-๒๑๐ บาท

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“ขนมเปียะชาววัง”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

นางปราณี เมืองมีทรัพย์ ที่อยู่ ๕๖/๑ หมู่ ๓ ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๔๑๓๐ โทรศัพท์ ๐๘๑-๖๕๕-๓๑๓๕

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

คำว่า “ขนม” มาจากคำว่า “เข้าหนม” ความหมายของคำว่า “หนม” แปลว่า “หวาน” จึงแปลว่า “เข้าหวาน” โดยความหวานที่ได้ก็มาจากน้ำตาล น้ำอ้อย ต่อมาเพี้ยนจาก “เข้าหนม” มาเป็น “ขนม” ขนมไทยในยุคแรกๆ เป็นเพียงข้าวที่นำมาตำหรือโม่บดจนกลายเป็นแป้ง จากนั้นนำไปผสมน้ำตาลเพื่อทำเป็นขนม ต่อมาได้ผสมมะพร้าวลงไปด้วย ซึ่งของทั้งสามอย่างที่ว่านี้เป็นสิ่งที่หาได้ทั่วไปในบ้านเรา พอเข้าสู่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ ทั้งชาติตะวันตก และชาติตะวันออก และเริ่มรับเอาวัฒนธรรมด้านอาหารของต่างชาติต่างๆ มาดัดแปลง มีเครื่องมือเครื่องใช้มากขึ้น รวมทั้งหาวัตถุดิบในการทำอาหาร และขนมได้ง่ายขึ้น จึงมีผู้คิดค้นขนมที่หลากหลายแตกหน่อ แดกแขนงจนแยกไม่ออกว่าอะไรเป็นขนมไทยแท้

ขนมชาวบ้านเป็นขนมที่ทำง่ายๆ อาศัยเครื่องมือหยิบจับดัดแปลงผสมจนเข้ากัน วัตถุดิบโดยมากเป็นผลไม้ที่หาได้ตามฤดูกาล ส่วนใหญ่เน้นทำกินเองในบ้านและกระเดียดจะจาดร่ายขาย ราคาถูก คนจนๆ ก็หาซื้อกินได้ เช่น ลูกตาลเชื่อม พักทองเชื่อม กล้วยไข่เชื่อม มะดันแช่อิ่ม มะตูมเชื่อม ถั่วเขียวต้มน้ำตาล กล้วยตาก มันต้ม นอกจากพืชผลตามฤดูกาลแล้ว น้ำตาล แป้ง เป็นขนมหวานชนิด อาทิ ข้าวต้มมะพร้าว ขนมลิ่มกลืน ขนมน้ำดอกไม้ ขนมเปียกปูน ข้าวเม่าทอด ขนมกล้วย ข้าวเม่าคลุก ขนมจาก ข้าวเหนียวขนมเรไร ขนมจ้หนู ถั่วแปบ ตะโก้ หากพืชผลตกจนกินไม่ทันก็นำมาถนอมเพื่อเก็บไว้กินได้นานๆ อีกขนมชาววัง เป็นขนมที่มีความละเอียดละไม ประดิษฐ์ประดอยอยู่หลายขั้นตอน คนสมัยก่อนนิยมส่งลูกหลานที่เป็นผู้หญิงเข้าไปในวัง เพื่อถวายตัวรับใช้เจ้านายในวังตามตำแหน่งต่างๆ เพื่อฝึกฝนงานฝีมือด้านต่างๆ เช่น งานเย็บปักถักร้อย จัดดอกไม้ ทำอาหาร หากค้นคว้าตามตำราเก่าๆ จะพูดถึงขนม

ในวังแท้งๆ อยู่ไม่กี่อย่าง และแต่ละอย่างต้องใช้ความละเอียดประณีต พิถีพิถันทุกขั้นตอนการทำ

นางปราณี เมืองมีทรัพย์ มีใจรักในการทำขนม ประกอบกับมีความรู้ ความสามารถ ฝีมือความชำนาญ ประกอบเพื่อเป็นอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่มขึ้น ตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ด้านการทำขนม และเทคนิคต่างๆ ในการทำขนม

วิธีทำขนมเปี๊ยะชาววัง

ส่วนผสม

ไข่ไก่ น้ำมันพืช น้ำตาลทราย แป้งบัวแดง เกลือ ถั่วเขียวผ่าซีก

วิธีทำ

ขั้นตอนทำแป้งชั้นนอก

ร่อนแป้งใส่อ่างผสม ละลายน้ำตาลทราย ไข่ไก่ น้ำมันพืช เข้าด้วยกัน ให้นวดจนส่วนผสมเข้ากันจนนุ่ม พักทิ้งไว้ ๓๐ นาที ตัดแบ่งเป็นก้อน

ขั้นตอนทำแป้งชั้นใน

ร่อนแป้งในอ่างผสม เติมน้ำลงไปนวดพอเข้ากัน แล้วแบ่งเป็นก้อน

ขั้นตอนการทำไส้

นำถั่วเขียวผ่าซีก ไปแช่น้ำ หนึ่งให้สุก นำมาบดปรุงใส่เกลือ น้ำตาล

ขั้นตอนสุดท้าย

แผ่แป้งชั้นนอกออก วางแป้งชั้นในลงไปห่อให้มิด กดแห้งให้แบน ใช้ไม้คลึงตามยาว จากนั้นพับทบสาม คลึงแป้งตามยาวอีกครั้ง แล้วพับทบสาม จากนั้นแผ่แป้งออกให้กลม แล้วห่อไส้ วางบนกระดาษ กดก้อนแป้งให้แบนลง แล้วตกแต่งให้สวยงาม ประทับตราด้านหลังด้วยสี พักไว้พอสีแห้ง นำไปคว่ำลงบนภาชนะที่น้ำมัน นำเข้าเตาอบ ประมาณ ๑๕ นาที พลิกหน้าขนมขึ้นแล้วทาด้วยไข่ไก่ แล้วนำเข้าอบอีกครั้งจนสุก

ขนมเปี๊ยะชาววัง ของนางปราณี เมืองมีทรัพย์ เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานเรื่องขนมไทยของจังหวัดฉะเชิงเทรา จะมีการส่งเสริมการฝึกอบรม และพัฒนาแกนนำกลุ่มอยู่เสมอ และสุดท้ายเราจะส่งเสริมและสืบสานภูมิปัญญาไทยนี้ให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางต่อไป

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

ราคาล่องละ ๒๕-๓๕ บาท

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“ขนมปากหม้อ”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

นางเครือวัลย์ เม้งสวัสดิ์ ที่อยู่ ๑๗/๒ หมู่ ๒ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๕๑๓๐ โทรศัพท์ ๐๘๑-๖๕๕-๓๑๓๕

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

คำว่า “ขนม” มาจากคำว่า “เข้าหนม” ความหมายของคำว่า “หนม” แปลว่า “หวาน” จึงแปลว่า “เข้าหวาน” โดยความหวานที่ได้ก็มาจากน้ำตาล น้ำอ้อย ต่อมาเพี้ยนจาก “เข้าหนม” มาเป็น “ขนม” ขนมไทยในยุคแรกๆ เป็นเพียงข้าวที่นำมาคั่วหรือโม่บดจนกลายเป็นแป้ง จากนั้นนำไปผสมน้ำตาลเพื่อทำเป็นขนม ต่อมาได้ผสมมะพร้าวลงไปด้วย ซึ่งของทั้งสามอย่างที่ว่าเป็สิ่งทีหาได้ทั่วไปในบ้านเรา พอเข้าสู่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีการเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ ทั้งชาติตะวันตก และชาติตะวันออก และเริ่มรับเอาวัฒนธรรมด้านอาหารของต่างชาติต่างๆ มาดัดแปลง มีเครื่องมือเครื่องใช้มากขึ้นรวมทั้งหาวัตถุดิบในการทำอาหาร และขนมได้ง่ายขึ้น จึงมีผู้คิดค้นขนมที่หลากหลายแตกต่างกัน แดกแขนงจนแยกไม่ออกว่าอะไรเป็นขนมไทยแท้

ขนมชาวบ้านเป็นขนมที่ทำง่ายๆ อาศัยเครื่องมือหยิบจับดัดแปลงผสมจนเข้ากัน วัตถุดิบโดยมากเป็นผลไม้ที่หาได้ตามฤดูกาล ส่วนใหญ่เน้นทำกินเองในบ้านและกระเดียดกระจายเร่ขาย ราคาถูก คนจนๆ ก็หาซื้อกินได้ เช่น ลูกตาลเชื่อม พักทองเชื่อม กล้วยไข่เชื่อม มะดันเชื่อม มะตูมเชื่อม ถั่วเขียวต้มน้ำตาล กล้วยตาก มันต้ม นอกจากพืชผลตาม

ตามฤดูกาลแล้ว น้ำตาล แป้ง เป็นขนมหวานชนิด อาทิ ข้าวตังมะพร้าว ขนมลิ่มกลืน ขนมน้ำดอกไม้ ขนมเปียกปูน ข้าวเม่าทอด ขนมกล้วย ข้าวเม่าคลุก ขนมจาก ข้าวเหนียว ขนมเรไร ขนมจีบ กล้วยแปบ ตะโก้ หากพืชผลตกจนกินไม่ทันก็นำมาถนอมเพื่อเก็บไว้กินได้นาน ๆ อีก

พูดถึง “ขนมปากหม้อ” ส่วนใหญ่จะนึกถึงขนมปากหม้อทั่วๆ ไป ที่ขายอยู่ทั่วไป มีไส้แบบขนมสาเกไส้หมู แต่ขนมปากหม้อของป้าอ้วน ตำบลบางปะกง เป็นขนมหวานที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสู่รุ่นลูก รุ่นหลาน รสชาติอร่อย หวานมัน

วิธีทำขนมปากหม้อ

ส่วนผสม

แป้งข้าวเจ้า แป้งมัน น้ำตาลทราย มะพร้าวอ่อน (ทึนทึก) ถั่วเขียว เกลือป่น น้ำตาลปีบ

วิธีทำ

๑. ใส่น้ำขนมปากหม้อ นำถั่วไปแช่ให้โชน (นึ่ง) นำไปนึ่งแล้วบดให้ละเอียด ใส่น้ำตาล ใส่มะพร้าวอ่อน (ทึนทึก) เกลือ

๒. ทำตัวผสมแป้งข้าวเจ้ากับแป้งมัน น้ำตาลปีบ ผสมให้เข้ากัน ใช้ผ้าขาวบางกรอง

๓. ต้มหมอน้ำให้เดือด ใช้ผ้าลินินปิดปากหม้อ เจาะรูให้อากาศออก นำแป้งที่ผสมแล้วลงบนหม้อพองแป้งสุกใส่ไส้ลงไป ห่อเป็นรูปสี่เหลี่ยม

เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิตสินค้า

การผสมแป้งต้องใช้แป้งข้าวเจ้า ผสมกับแป้งมัน ส่วนมะพร้าวที่นำมาทำไส้ต้องใช้มะพร้าวทึนทึก

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

จำหน่ายที่ตลาดบางปะกง หน้าศาลเจ้าพ่อ โดยจำหน่ายชิ้นละ ๒ บาท และมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับลูกหลานและผู้สนใจ

ศูนย์ศิลป์: วัฒนธรรมเล้าก้องกัน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“ตะโก้ข้าวเหนียว ป้าอ้วน ลุงเส้า”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

นางเครือวัลย์ เม้งสวัสดิ์ และนายเสาวคนธ์ เม้งสวัสดิ์ บ้านเลขที่ ๑๓ /๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

ตะโก้ข้าวเหนียว ตำบลบางปะกง เป็นขนมไทยที่เป็นภูมิปัญญาในการทำขนมไทย ที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ สู่รุ่นลูก รุ่นหลาน ตะโก้ข้าวเหนียวของตำบลบางปะกง จะแตกต่างจากที่อื่นคือ ชั้นล่างของตะโก้จะมีข้าวเหนียว ที่ประชาชนทั่วไปใช้กินกับข้าวหมาก ด้านบนจะเป็นตะโก้เผือกกวนเวลารับประทานต้องรับประทานพร้อมกัน จึงได้รู้ถึงความอร่อย รสชาติ หวาน มัน

ส่วนประกอบสำคัญของการทำ

แป้งข้าวเจ้า	เกลือป่น
กะทิ	เผือก
ข้าวเหนียว	ถั่วเขียว
มะพร้าว	น้ำตาลทราย
น้ำเปล่า	

ขั้นตอนการทำ

๑. เตรียมทำตัวตะโก้ โดยผสมแป้งข้าวเจ้า เกลือป่น เข้าด้วยกันในกะทะทองเหลือง แล้วนำไปตั้งบนไฟร้อนปานกลาง กวนจนสุก และขึ้น

๒. จากนั้นใส่เผือกต้ม ที่หั่นเตรียมไว้ลงในกะทะทองเหลือง กวนต่อจนแห้งขึ้นเหนียว ยกลงตักใส่ถาดที่เตรียมไว้ ๓/๔ ของถาด

๓. ทำหน้าตะโก้ โดยผสมกะทิ แป้งข้าวเจ้า น้ำตาลให้เข้ากัน จากนั้นนำตั้งบนไฟปานกลาง กวนจนขึ้นพอดี ยกลงตักกับบนตัวขนมขณะหน้าขนมยังร้อนๆ ทิ้งให้เย็น เทใส่บนตัวตะโก้

๔. ทำข้าวเหนียว นำข้าวเหนียวไปนึ่งเมื่อสุกแล้วนำมามูลด้วยกะปิพอมัน นำมาอัดใส่ถาดโรยด้วยถั่วเขียวผ่าซีก เสร็จแล้วตัดเป็นชิ้นๆ ห่อด้วยใบตอง

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง
จำหน่ายขึ้นละ ๑๐ บาท

สถานที่จำหน่าย

จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ณ ตลาดวัดกลางบางปะกงในช่วงเวลาตั้งแต่
๐๖.๐๐ - ๐๗.๐๐ น.ติดต่อได้ที่โทรศัพท์ หมายเลข ๐๘๙ - ๕๕๕๒๖๘๘

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“กระยาสารทแม่สำเนียง”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

นางสำเนียง ศรีสวัสดิ์

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม/ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

กระยาสารท แม่สำเนียง เป็นขนมกระยาสารทสูตรโบราณ
ที่นางสำเนียง ศรีสวัสดิ์ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ และทักษะการทำจาก
บรรพบุรุษ กระยาสารท แม่สำเนียง มีรสชาติ ความอร่อย หวาน มัน
กรอบ ซึ่งยังคงความเป็นเอกลักษณ์แบบไทย ๆ เป็นที่นิยมรับประทาน
และเป็นของฝากของคนในตำบลบางฝั้ว อำเภอบางปะกง จังหวัด
ฉะเชิงเทรา และพื้นที่ใกล้เคียงโดยทั่วไป

ขนมกระยาสารท เป็นขนมที่คนไทยรู้จัก และมีความสำคัญที่
เกี่ยวข้องกับประเพณีของไทย มาตั้งแต่อดีต คือการทำบุญสารทไทย
ซึ่งตรงกับแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ของทุกปี ประชาชนชาวไทยที่เป็น
ชาวพุทธแทบทุกครัวเรือน จะทำขนมกระยาสารท นำไปทำบุญใส่บาตร
ขนมกระยาสารท สามารถเก็บไว้ได้นาน มีรสชาติอร่อย หวาน มัน กรอบ
สามารถทานเป็นขนมขบเคี้ยวได้ จึงเป็นที่นิยมรับประทานและซื้อเป็น
ของฝาก ได้ตลอดทั้งปี

ส่วนประกอบสำคัญของการทำกระยาสารท

ถั่วคั่ว	งาคั่ว
ข้าวเม่าคั่ว	ข้าวตอก
กะทิ	น้ำตาลปีบ
แบะแซ	มะพร้าว

ขั้นตอนการทำ

๑. คั่วถั่วลิสง คั่วงา คั่วข้าวเม่า คั่วข้าวตอก ให้สุก
๒. นำถั่วลิสงคั่ว งาคั่ว ข้าวเม่าคั่ว ข้าวตอก รวมกัน
๓. นำกะทิไปตั้งไฟ บนกระทะใบบัว ใส่น้ำตาลปีบ แบะแซ
ลงคนในกระทะ ใช้ไฟแรง เคี่ยวจนน้ำตาลเริ่มเหนียว ลดไฟลง เคี่ยวให้
พอเป็นยางมะตูม
๔. นำส่วนผสมที่เตรียมไว้เทลงในน้ำตาลปีบ ใช้ไม้พายคลุกเคล้า
ให้เข้ากัน
๕. ตักขึ้นใส่ถาด เกลี่ยขนมให้เสมอบนถาดให้หน้าเรียบและ
ตัดเป็นชิ้นๆ (ต้องตัดในขณะที่ขนมยังร้อนอยู่)

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง
จำหน่ายขึ้นละ ๒๕ บาท กิโลกรัมละ ๑๑๐
บาท

สถานที่จำหน่าย

๒๕/๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลบางฝั้ว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“ขนมกงโบราณ”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มขนมกงโบราณ
ที่อยู่ ๒๕/๑ ๔ - ตำบลบางฝั้ว อำเภอบางปะกง
จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๕๑๓๐ ๐๘-๐๕๑๕-๕๕๑๒

ประธานกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ นางสัมพันธ์
พูลศิริ ที่อยู่ ๒๕/๑ ๔ -ตำบลบางฝั้ว อำเภอบางปะกง
จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๕๑๓๐ ๐๘-๐๕๑๕-๕๕๑๒

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
ความสำคัญ

ประวัติความเป็นมา

ทำมาตั้งแต่สมัยปู่ย่าตายาย สมัยก่อนจะทำ
เฉพาะทำบุญหน้าเทศกาล งานแต่งงาน เป็นต้น
ขนมกงถือว่าเป็นขนมมงคล ต่อมาดิฉันก็รู้ว่า
ภูมิปัญญาจะสูญหายไป ดิฉันจึงจัดทำกับคุณแม่
(แม่จำเนียร พูลศิริ) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เริ่มแรก
การทำขนมกงใช้ครกหินตำสากหินซึ่งมีน้ำหนัก ปัญหา
คือ ออกแรงมากทำให้เหนื่อยและได้ผลผลิตน้อยไม่ได้
ตามความต้องการ ดิฉันจึงคิดว่าทำอย่างไรจึงจะได้
ผลผลิตเพิ่มขึ้นตามความต้องการ โดยปรึกษากับสามี
นายประสิทธิ์ พูลศิริ และไปขอครกและสากตะลุมพุก
ทำข้าวไม้แดงจากพี่สาว (นางใจ ล้อยวี) มาเริ่มทำ
ทำให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ แต่ไม่เพียงพอกับความ
ต้องการของตลาดหรือลูกค้า จึงมาชักชวนเพื่อน
บ้าน(บ้านใกล้เคียง) รวมกลุ่มกันทำขนมกง
เมื่อปีพ.ศ.๒๕๕๕ โดยใช้บ้านเลขที่ ๒๕/๑ ม. ๔
ต.บางฝั้ว เป็นสถานที่ดำเนินการ เริ่มแรกมีสมาชิก
๕๕ คน ผลิตขนมกงได้ ๑,๕๐๐ กง/วัน รายได้เฉลี่ย
๖,๐๐๐ บาท/วัน โดยสมาชิกมีรายได้วันละ ๑๐๐ บาท
และต่อมาได้ไปขายขนมกงตลาดนัดแม่บ้าน
จ.ฉะเชิงเทรา และมีเจ้าหน้าที่แนะนำให้ไปขอ
อย. มพข. เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อให้ได้

มาตรฐานปี พ.ศ. ๒๕๔๖ หลังจากได้ อย. มพข. แล้วจึงเริ่มปรับปรุงโรงเรือนให้ได้มาตรฐานเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ และได้ส่งผลิตภัณฑ์ขนมนกงเข้าคัดสรรหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ได้ ๓ ดาว ต่อมาจึงได้เริ่มพัฒนาคุณภาพขนมนกงอย่างต่อเนื่อง โดยปีพ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ส่งเข้าคัดสรรหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ได้ ๔ ดาว ผลิตได้ประมาณ ๒,๕๐๐ กง/วัน เฉลี่ยรายได้วันละ ๑๐,๐๐๐ บาท/วัน

อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)/จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ อย. ,มพข. ,เซลล์ชวนชิม, OTOP ๔ ดาว

ความสัมพันธ์กับชุมชน

คือ ภูมิปัญญา (ขนมนกง) มีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องทั้งด้านการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน อาทิ ๑. ส่งเสริมอาชีพแก่คนในชุมชน สร้างรายได้แก่สมาชิกให้คนในชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้น ๖,๐๐๐ บาท/เดือน ๒. จัดตั้งกลุ่มขนมนกงโบราณ มีสมาชิก ๑๕ ครอบครัว นำผลิตภัณฑ์มาแสดงและจำหน่ายให้แก่ผู้มาดูงานในหมู่บ้าน/ตำบล ๓. เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งครอบครัวจำนวน ๘ คน และเชิญชวนให้สมาชิกกลุ่มเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ ๔. เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มเป็นสมาชิก ๕. เป็น อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ๖. เป็นครอบครัวผู้นำวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงดีเด่นของอำเภอบางปะกง

กระบวนการผลิต

วัตถุดิบและส่วนประกอบ

๑. ข้าวตอกข้าวเหนียวเก็บตากออกให้สะอาด นำมาตำแหลกพอประมาณจำนวน ๖ กิโลกรัม
๒. ถั่วลิสงคั่วบด ตำให้แหลกพอประมาณ จำนวน ๓ กิโลกรัม
๓. งาดำ และงาขาวนำมาคั่วแล้วตำ อย่างละ ๑ กิโลกรัม(งาดำ, งาขาว,ถั่ว)
๔. น้ำตาลปีบอย่างดี นำมาเคี่ยวพอเดือด ๑๐-๑๕ นาที(จำนวน ๗.๘ กิโลกรัม)
๕. เนย ไข่สำหรับทาเครื่องมือ และมือไม่ให้ขมนติด

ขั้นตอนการผลิต

๑. นำส่วนผสมมาผสมกัน
๒. ตำด้วยครกไม้
๓. พอเหนียวดีแล้วนำมาเข้าพิมพ์
๔. ตัดด้วยมีดบางให้เป็นเส้น
๕. คลึงด้วยมือให้เป็นเส้นยาว ๆ
๖. นำมาจับเป็นวงกลมขึ้นรูปโดยใช้อุปกรณ์แก้วน้ำ
๗. เรียงใส่กระด้ง
๘. ฝึกลมให้แห้งพอประมาณ

๕. นำขนมนกงไปชุบแป้ง

๑๐. นำลงกระทะทอดจนแป้งเหลือง
๑๑. เอาขึ้นมาซับน้ำมันให้แห้ง
๑๒. พอเย็นนำมาบรรจุภัณฑ์
๑๓. เตรียมจำหน่าย

เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

เทคนิคอยู่ที่วิธีการทำ และการควบคุมคุณภาพ ส่วนผสมต้องได้มาตรฐาน และส่วนผสมต้องเหมือนกันทุกครั้ง เคล็ดลับในการผลิต เคล็ดลับอยู่ที่วิธีการทำ

แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ปากทางเข้าตลาดน้ำบางคล้าเบอร์โทร : ขนมนกงแม่ส้มลิ้ม ๐๘๑-๕๑๕๔๕๑๒
ร้านริน ๐๓๘-๕๑๒-๕๓๕,๐๓๘-๕๑๓-๗๗๗
ตลาดบ้านใหม่ ที่ตั้ง : ถนนสุขุมวิท (ทางไปอำเภอบางน้ำเปรี้ยว) อำเภอมะนังจังหวัดฉะเชิงเทรา
จังหวัดฉะเชิงเทรา เปิดเสาร์ – อาทิตย์ เวลา ๐๕.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“ไข่เค็มแม่เกี้ยว”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ
แม่เกี้ยว (ไม่ปรากฏนามสกุล)

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

การทำไข่เค็มแม่เกี้ยว เป็นภูมิปัญญาการถนอมอาหาร ที่ได้สืบทอดมาจากคุณยาย สืบเนื่องมาจากเมื่อประมาณ ๓๐ กว่าปีก่อน ตำบลบางวัวอำเภอบางปะกงเป็นตำบลที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเลี้ยงเป็ดไข่ ตลอดสองข้างทางทำให้บางครั้งผลผลิตขายไม่ได้ ขายได้ในราคาถูกขายตัดราคากันเอง แม่เกี้ยว จึงคิดแปรรูปไข่สดมาเป็นไข่เค็ม ในระยะเริ่มต้นที่ผลิตไข่เค็ม โดยใช้ดินนาเกลือแต่ไม่รู้จะไปขายที่ไหนเพราะไม่มีตลาด จึงเดินเร่ขายตามบ้าน จนเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป จึงได้พัฒนาการบริหารจัดการ ด้านมาตรฐานและการตลาด จนเป็นที่รู้จักแพร่หลาย

ผลิตภัณฑ์ไข่เค็มแม่เกี้ยว เป็นการแปรรูปอาหาร ซึ่งมีวัตถุดิบในพื้นที่ เพราะอยู่ติดกับทะเลที่มีการทำนาเกลือใช้ได้ทั้งดิน และเกลือ ทำให้คนในพื้นที่มีงานทำ

อำเภอบางปะกง

ส่วนประกอบสำคัญของการทำ

- ไข่เป็ดสด
- ดินนาเกลือ
- เกลือ

ขั้นตอนการทำ

๑. นำส่วนผสม คือ ดินนาเกลือ กับน้ำเกลือ
๒. นำไข่เป็นคลุกเคล้าในส่วนผสมเก็บไว้ในลังประมาณ ๑๕ - ๒๐ วัน
๓. นำไข่ที่เก็บไว้มาล้างให้สะอาด
๔. นำไข่บรรจุกล่อง หรือเก็บไว้ในที่อากาศถ่ายเทได้น้อย เพื่อป้องกันการระเหยของน้ำ

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

กล่องละ ๔๐-๕๐ บาท

สถานที่จำหน่าย

ปัจจุบันเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ระดับห้าดาว ของอำเภอบางปะกง จำหน่ายอยู่ที่ ร้านขายของฝาก (รินชนมหวาน), ตลาดคลองสวน ๑๐๐ ปี

๑๐๔

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“เครื่องพริกแกงป่าหือ่ง”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ
นางเหิงหือ่ง ศิลปกุล

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม/ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

เครื่องพริกแกงเป็นเครื่องปรุงอาหารไทยของเรามีมาตั้งแต่โบราณ ปรุงอาหารได้หลายประเภทเพื่อให้แกงเหล่านั้นมีรสชาติอร่อยในอำเภอบางปะกงก็เช่นเดียวกัน ชาวบ้านได้ดำนํ้าพริกชนิดต่างๆ เพื่อปรุงเป็นอาหาร และจำหน่ายโดยเฉพาะนํ้าพริกแกงส้มป่าหือ่งจะไม่ใส่สารกันบูด มีการถ่ายทอดความรู้ให้กับลูกหลาน

นํ้าพริกแกงส้ม

ส่วนประกอบสำคัญของการทำนํ้าพริกแกงส้ม

๑. พริกแห้งเม็ดใหญ่
๒. หอมแดง
๓. กะปิ
๔. เกลือทะเล

ขั้นตอนการทำ

นํ้าพริกแห้งมาแกะเมล็ดออกแช่นํ้าให้นิ่ม นํ้าพริกแห้ง หอมแดง โขลกให้ละเอียด ใส่กะปิ เกลือทะเล ผสมให้เข้ากัน

นํ้าพริกแกงเขียวหวาน

ส่วนประกอบสำคัญของการทำพริกเขียวหวาน พริกขี้หนูเขียว พริกเหลือง พริกแดง พริกขี้หนูเขียว หอมแดง ผิวมะกรูด กระเทียม กะปิ เกลือทะเล และ ข่า

ขั้นตอนการทำ

นำหอมแดง ผิวมะกรูด กระเทียม ใส่เกลือ กะปิ ข่า ผิวมะกรูด แล้วพริกทั้งสี่ชนิดมาโขลกให้ละเอียด

นํ้าพริกแกงเผ็ด

ส่วนประกอบสำคัญของการทำนํ้าพริกแกงเผ็ด กะปิ เกลือเม็ด พริกแห้งเม็ดใหญ่ หอมแดง ข่า ตะไคร้ และ ผิวมะกรูด

ขั้นตอนการทำ

นํ้าพริกแห้งเม็ดใหญ่มาแกะเมล็ดออกแช่นํ้าให้นิ่ม แล้วนํ้าพริก หอมแดง ข่า ตะไคร้ ผิวมะกรูด มาบดให้ละเอียด ใส่กะปิ เกลือ โขลกส่วนผสมทั้งหมดให้ละเอียด

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

จำหน่ายกิโลกรัมละ ๑๐๐ - ๑๒๐ บาท

สถานที่จำหน่าย

จำหน่ายให้กับร้านค้าในเขตอำเภอบางปะกง

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“กุ่มดราย”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ
นางศรีนภา ศิริไล

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

กุ่มแดดเดียว หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “กุ่มดราย” เป็นอาหารพื้นถิ่นตำบลบางปะกง ที่จะหารับประทานได้ในช่วงเดือน มีนาคม - เมษายน โดยกุ่มนี้เปลือกขาวชนิดเดียว ถ้าใช้กุ่มชนิดอื่นเวลานำมาทอดแล้วจะแข็ง กุ่มนี้เปลือกขาวเวลานำไปทอดแล้วจะกรอบนอกนุ่มใน รสชาติอร่อย

ส่วนประกอบสำคัญของการทำ

กึ่งนึ่งเปลือกขาว

น้ำปลา

ขั้นตอนการทำ

นำกึ่งนึ่งเปลือกขาวมาล้างให้สะอาด เด็ดหัวออก เสร็จแล้วนำมาคลุกน้ำปลา ปรงรส หลังจากนั้นนำไปตากแดด ๑ แดด จึงนำไปทอดในน้ำมันๆ กึ่งแดดเดียว

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

จำหน่ายราคา กิโลกรัมละ ๕๐๐ บาท ตักแบ่งเป็นถุงๆ ละ ๕๐ - ๑๐๐ บาท

สถานที่จำหน่าย

ตลาดชุมชน

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“หอยดราย”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

ชาวประมงทุกครัวเรือน

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม/ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

หอยตากแห้ง หรืออีกชื่อหนึ่งที่ชาวบางปะกงเรียกว่า “หอยดราย” ซึ่งเป็นอาชีพอีกอาชีพหนึ่งของชาวบางปะกงอำเภอบางปะกง มีพื้นที่ติดทะเล ชาวบ้านจึงมีอาชีพชาวประมง แทบทุกครัวเรือน ทำให้ปริมาณผลผลิตมีจำนวนมาก จึงคิดหาวิธีดัดแปลงที่จะเก็บผลผลิตนั้นเก็บไว้จำหน่ายได้นาน ไม่เสียหาย หอยจัดเป็นสัตว์น้ำชนิดหนึ่งที่ชาวบ้านนำมาทำเป็นหอยตากแห้ง สามารถนำมาปรุงเป็นอาหารได้หลายชนิด เช่น หอยตากแห้งคลุกน้ำตาล หรือนำมาแกงกับสับปะรด เป็นต้น

ส่วนประกอบสำคัญของการทำ

หอยแมลงภู่

ขั้นตอนการทำ

นำหอยแมลงภู่ มาแกะเอาแต่เนื้อ ล้างให้สะอาด แล้วนำไปตากแดดให้แห้ง

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

จำหน่ายกิโลกรัมละ ๓๕๐ บาท

สถานที่จำหน่าย

ตลาดในชุมชน

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“กะปิ ”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

นายชาติรี แก่นเจริญ

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

กะปิ เป็นเครื่องปรุงรสอาหารอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นภูมิปัญญาอย่างหนึ่งของชุมชน มีการเรียนรู้ถ่ายทอดมาจากคนในครอบครัว สืบทอดกันมา กะปิ บ้านคลองเจริญวัย เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ นายชาติรี แก่นเจริญ เป็นผู้ใหญ่นบ้าน ได้เป็นผู้นำกะปิ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีในท้องถิ่นส่งประกวดงานวันเกษตรแห่งชาติ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๑ ปัจจุบันเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ระดับสามดาว ของอำเภอบางปะกง มีการเผยแพร่ความรู้แก่คนในชุมชนประชาชนทั่วไป หน่วยงานของรัฐ

ส่วนประกอบสำคัญของการทำ

- เคย

- เปลือกทะเล

ขั้นตอนการทำ

- นำส่วนผสม คือ เคย กับเกลือ มาผสมกัน ขยำคลุกเคล้ากันให้ทั่ว แล้วนำไปหมักในโอง หรือถึง ๑ คืน

ขั้นตอนการตาก

- ขั้นตอนการตากแดด มี ๒ วิธี คือ ตากแห้ง และตากเปียก

- ขั้นตอนการตากแดด ต้องหมั่นกลับเอาข้างล่างขึ้นข้างบน ตากแดดจัด ๒ - ๓ วัน

- การตากแห้ง จะนำเคยที่คลุกเกลือแล้วไปตากบนเสื่อรำแพน เพื่อให้ น้ำจากเคยไหลออก และระเหยได้

- การตากเปียก จะนำเคยที่คลุกเกลือแล้วไปตากบนผ้าพลาสติก หรือผ้ายาง ซึ่งวิธีนี้จะได้อุณหภูมิทางอาหารของเคย จะไม่สูญเสียไปกับน้ำ เหมือนการตากแห้ง

ขั้นตอนสุดท้าย

นำเคยที่ตากแดดแล้ว ไปบดหรือโม่ให้ละเอียด แล้วนำไปตากแดดอีก ๑ วัน จึงนำมาบรรจุลงถัง หรือตะกร้าพลาสติก ซึ่งมีแผ่นพลาสติกกรอง ตั้งทิ้งไว้อีก ๑ สัปดาห์ เพื่อให้กะปิระอุ หรือสุก จากนั้นจึงนำไปอัดลงถัง, ไห, โอ่ง

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

จำหน่ายกิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท บรรจุลงกล่อง น้ำหนัก ๕๐๐ กรัม ราคา ๕๐ บาท

สถานที่จำหน่าย

จำหน่ายอยู่ที่ กลุ่มประมงชายฝั่งคลองเจริญวัย ถนนคลองเจริญวัย ต.สองคลอง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา ๒๔๑๓๐

สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม

“ปลาเกลือเค็ม”

ชื่อผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ

กลุ่มแปรรูปปลาเกลือ

องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม/ความสำคัญ

เนื้อหาภูมิหลังและการสืบทอด

ปลาเกลือ เป็นปลาเนื้อละเอียด เมื่อนำมาทำเป็นปลาเค็ม จะมีรสชาติอร่อย เป็นการถนอมอาหารอีกวิธีหนึ่ง สามารถเก็บไว้ได้นานเป็นปี โดยนำไปแช่ในช่องแข็ง เมื่อต้องการรับประทานก็นำออกมาทอด รสชาติก็เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง โดยบรรจุโดยใช้สุญญากาศ ทำให้เก็บไว้ได้นาน มีการเผยแพร่ความรู้แก่คนในชุมชน ประชาชนทั่วไป

ส่วนประกอบสำคัญของการทำ

๑. ปลาเกลือสด
๒. เกลือ
๓. น้ำ

ขั้นตอนการทำ

นำปลาเกลือมาทอดเกล็ด คั่วไล่ ล้างน้ำให้สะอาด นำปลามาหมักเกลือ โดยใช้ภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิด ประมาณ ๒ – ๓ วัน แล้วแต่น้ำหนักของปลา เมื่อหมักได้ที่แล้วนำมาล้างด้วยน้ำสะอาด นำไปตากแดด ประมาณ ๗ – ๑๐ วัน ตามขนาดของปลา

สร้างรายได้ให้กับตนเอง/ชุมชน อย่างไรบ้าง

จำหน่ายกิโลกรัมละ ๖๐๐ บาท

สถานที่จำหน่าย

ที่กลุ่มแปรรูปปลาเกลือ เลขที่ ๑๓๔/๒๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และส่งทางไปรษณีย์ มีนางสุวรรณ สรรชนสมบัติ เป็นประธานกลุ่ม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. ประวัติวัดทั่วราชอาณาจักร เล่ม ๑๕ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.

จังหวัดฉะเชิงเทรา. (๒๕๕๓). คู่มือวัดและพระสังฆาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา. จังหวัดฉะเชิงเทรา : ศิษยานุศิษย์ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำลอง ทองดี. (๒๕๒๘). วัดบางเกลือ. ฉะเชิงเทรา : อำเภอบางปะกง.

ฉะเชิงเทรา : ประวัติวัดบางสมัครอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา (เอกสารอัดสำเนา).

เทศบาลตำบลพินนา. (๒๕๕๒). งานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เผยแพร่แก่สาธารณชน. เทศบาลตำบลพินนา อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

เทศบาลตำบลพินนา. (๒๕๕๒). ประเพณีแห่ธงตะขาบของชาวไทยเชื้อสายมอญ ตำบลพินนา อำเภอ บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. ฉะเชิงเทรา : อำเภอบางปะกง.

ประวัติวัดสุคันธีศีลาราม (หอมศีล) ๒๕๓๗. นายจตุร พลเชษฐ์

วัดหล่อเจริญราษฎร์วราราม. (๒๕๕๒). คู่มือวัดงานผูกพัทธสีมาปิดทองฝังลูกนิมิต วัดหล่อเจริญราษฎร์วราราม ตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. วันที่ ๒๕ มกราคม ถึง ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒. ฉะเชิงเทรา : อำเภอบางปะกง.

วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกสิทธิ์และภูมิปัญญา จังหวัดฉะเชิงเทรา. (๒๕๕๒). กรุงเทพมหานคร :

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา. สินค้าและบริการด้านวัฒนธรรม. ฉะเชิงเทรา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน (เอกสารอัดสำเนา).

อาทิตย์ อุไรรัตน์ (๒๕๓๗). ประวัติวัดสุคันธีศีลาราม (หอมศีล) ตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา : อำเภอบางปะกง.

ประวัติตำบลเขาดิน อำเภอบางปะกง. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาดิน. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก

<http://www.khaodinsao.go.th/default.php?bmodules=html&html=general>. ค้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ประวัติตำบลท่าข้าม. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๑๔๑๔๐๕>

(วันที่ค้นข้อมูล วันที่ ๑๕ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘).

ประวัติตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง. เทศบาลตำบลท่าข้าม. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก http://www.thakam.go.th/data.php?menu_id=๑. ค้นเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ประวัติตำบลบางเกลือ อำเภอบางปะกง. องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก

<http://www.bangklu.go.th/default.php?bmodules=html&html=general>. ค้นเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ประวัติตำบลบางวัว. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๑๔๑๔๑๑>

(วันที่ค้นข้อมูล วันที่ ๑๕ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘)

ประเพณีงานน้อมรำลึก พระพุทธเจ้าหลวง แะพักเสวยพระกระยาหารกลางวันคราวเสด็จประพาสมณฑลปราจีน(ม.ป.ป.).

เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๑๓๘๘๓๗> ค้นเมื่อวันที่ ๑๕ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘”

ประเพณีต้อนรับขบวนแห่หลวงพ่อโสทรทางน้ำของอำเภอบางปะกง . (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๑๓๘๘๑๒>. ค้นเมื่อวันที่ ๑๕ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘.

ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๒๕๒๓๕>. ค้นเมื่อวันที่ ๑๕ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘.

ประวัติตำบลท่าสะอ้าน อำเภอบางปะกง. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก

http://www.tasa-arn.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=๑&Itemid=๔.

ค้นเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘.

ประวัติตำบลบางปะกง (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๑๓๖๕๔๕>

อำเภอบางปะกง

แม่น้ำเจ้าพระยาไหลลงสู่ทะเล...

ประวัติตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง. สำนักงานเทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์. http://www.bangpakongcity.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=๓๘&Itemid=๑. ค้นเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘.

ประวัติตำบลบางฝั้ว อำเภอบางปะกง. เทศบาลตำบลบางฝั้ว. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://bangphueng-mu.go.th/public/history/data/index/menu/๒๒>. ค้นเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘. ค้นเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘.

ประวัติตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง. องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก http://www.songklong.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=๑&Itemid=๔. ค้นเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘.

ประวัติตำบลหนองจอก. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๑๔๘๔๔๘>. ค้นเมื่อ วันที่ ๑๕ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘.

ประวัติตำบลหนองจอก อำเภอบางปะกง. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก http://www.nongjok.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=๓๘&Itemid=๑. ค้นเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘.

ประวัติตำบลหอมศีล อำเภอบางปะกง. องค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.homsin.go.th/default.php?bmodules=html&html=history>. ค้นเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘.

ประวัติอำเภอบางปะกง. เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>. ค้นเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘.

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโรงเรียนวัดบางวัว(สายเสริมวิทย์). (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๑๔๐๕๕๕>. ค้นเมื่อวันที่ ๑๕ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘.

สภาพทั่วไปตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง. เทศบาลตำบลบางวัวคณารักษ์.(ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://bangwuakanarak.go.th/column๑๐๑.php>. ค้นเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘.

สภาพทั่วไปตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง. เทศบาลตำบลพิมพา. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://phimpha.go.th/public/location/data/index/menu/๒๔>. ค้นเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘.

สรวงซ้องปลาเจ้าสมศรี. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๑๓๒๓๖๕>. ค้นเมื่อวันที่ ๑๕ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘.

แห่งตะขาบ. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.in.th/album/๒๕๒๓๘>. ค้นเมื่อวันที่ ๑๕ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘.